

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám:

D.238/16/2020

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

Az I. r. kérelmező:

Siemens Energy Kft.
Budapest, Késmárk u. 24-28.
KRID: 27030945

Az I. r. kérelmező képviselője:

Dr. Busch András jogtanácsos

A II. r. kérelmező:

Research and Production Corporation Radiy
Ukrajna, Kropyvnytskyi, Akademia
Tamma str. 29.

A II. r. kérelmező képviselője:

Makranczi Ádám felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó,
Makranczi&You Kft. (Budapest, Tas vezér
u. 20.)

A III. r. kérelmező:

Skoda JS a.s.
Csehország, Plzen, Bolevec, Orlik 266/16.

A III. r. kérelmező képviselője:

Ormai és Társai CMS Cameron McKenna
Naborro Olswang LLP Ügyvédi Iroda, Dr.
Ormai Gabriella ügyvéd (Budapest, Károlyi
u. 12.)

KRID: 12223631

**A jogorvoslati eljárásban részvételi
szándékukat jelző ügyfelek:**

Skoda JS a.s., (a D.235/2020. és a
D.238/2020. sz. eljárásokban) képviseli:
Ormai és Társai CMS Cameron McKenna
Naborro Olswang LLP Ügyvédi Iroda, Dr.
Ormai Gabriella ügyvéd (Budapest, Károlyi
u. 12., KRID: 12223631)

Siemens Energy Kft. (a D.242/2020. és a
D.238/2020. sz. eljárásokban) Budapest,
Késmárk u. 24-28. KRID: 27030945),
képviselet: Dr. Busch András jogtanácsos

Az ajánlatkérő:

MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

Paks, hrsz. 8803/17

KRID azonosító: 10742833

Az ajánlatkérő képviselője:

Dr. Puch Livia jogtanácsos, Bakó Györgyi
beszerzési csoportvezető

A beszerzés tárgya, értéke:

Integrált irányítástechnikai rendszerek
rekonstrukció, nettó 16.674.800.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság az I. r. kérelmező és a III. r. kérelmező jogorvoslati kérelmét elutasítja.

A Döntőbizottság a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi eleme tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdését, a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelme második kérelmi eleme tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő által 2020. június 15-én a II. r. kérelmező részére megküldött érvénytelenségi döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 5.000.000.-Ft, azaz ötmillió forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a II. r. kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a II. r. kérelmező számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 24.700.000.-Ft, azaz huszonnégymillió-hétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott szolgáltatás megrendelése tárgyában (EKR000462222019), melynek részvételi felhívását 2019. április 26-án adta fel az Európai Unió Hivatalos Lapjában és az 2019. április 30-án 2019/S084 202257. iktatószám alatt jelent meg. A felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„II.1.4) Rövid meghatározás: Vállalkozási keretmegállapodás / Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója

II.2.4)

A közbeszerzés ismertetése: Az MVM Paksi Atomerőmű folyamatirányító és folyamatbiztonsági rendszereinek rekonstrukciója.

A rekonstrukciót nukleáris biztonsági osztályba vagy kategóriába sorolt rendszereken MSZ EN 61513 szabvány szerint megvalósított és MSZ EN 61226 szerinti C kategóriájú vagy Atomerőművi Rendszerek és Rendszerelemek Biztonsági Osztályba Sorolása (ABOS) 3 biztonsági osztály követelményeinek megfelelő programozható irányítástechnikai platformon kell megvalósítani. A rekonstrukciót rendszerkapcsolati szinten ABOS 2, ABOS 3 nukleáris biztonsági osztályba sorolt huzalozott irányítástechnikai rendszereken kell megvalósítani. Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója Keretmegállapodás keretén belül a szerződések műszaki megoldásait és műszaki tartalmát, azok műszaki követelmény rendszerét a - speciális funkcionalitáson kívül - a Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rekonstrukciója, annak Műszaki Követelmény rendszere reprezentálja. A Keretmegállapodásra vonatkozó gazdasági és műszaki ajánlatokat a Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rekonstrukciója, mint mintaprojekt Műszaki Követelmény rendszere alapján kell benyújtani. A mintaprojekt az alábbi műszaki tartalmakat és feladatokat tartalmazza:

Megvalósítandó mintaprojekt műszaki tartalma:

- a feladat műszaki tartalma a négy blokk nyolc darab 250 MW teljesítményű turbina turbinaszabályozó rendszer rekonstrukciója,
- a turbinaszabályozó rendszerek rekonstrukciója
 - az MSZ EN 61508 szabvány szerinti SIL3 szintre minősített irányítástechnikai rendszerrel és redundáns hidraulikus végrehajtóval,
 - referenciákkal és üzemi tapasztalatokkal rendelkező, a műszaki követelményeket kielégítő, egyszerűen hibatűrő turbinaszabályozó rendszerekkel
- a feladat terjedelme a négy blokk nyolc darab 250 MW teljesítményű turbina turbinavédelmi rendszere
- a turbinavédelmi rendszerek rekonstrukciója
 - SIL3 biztonsági osztályra minősített, a vonatkozó műszaki és szabvány követelményeket és programozott rendszerek tekintetében az Atomerőművi Rendszerek és Rendszerelemek Biztonsági Osztálya Sorolása (ABOS) 3 biztonsági osztályra vonatkozó követelményeket és az MSZ EN 61226 szabvány szerint C kategóriára vonatkozó követelményeket kielégítő, egyszerűen hibatűrő turbinavédelmi rendszerrel, amelyben a túlfordulat védelem az irányítástechnikai rendszertől független SIL3 minősítéssel rendelkező, dedikált készülékekkel van megvalósítva
 - referenciákkal és üzemi tapasztalatokkal rendelkező, a műszaki követelményeket kielégítő, egyszerűen hibatűrő turbinavédelmi rendszerekkel
- a feladat terjedelme a négy blokk négy darab blokkvédelmi rendszer
- a blokkvédelmi rendszerek rekonstrukciója
 - SIL3 biztonsági osztályra minősített, a vonatkozó műszaki és szabvány követelményeket és programozott rendszerek tekintetében az Atomerőművi Rendszerek és Rendszerelemek Biztonsági Osztálya Sorolása (ABOS) 3 biztonsági osztályra vonatkozó követelményeket és az MSZ EN 61226 szabvány szerint C kategóriára vonatkozó követelményeket kielégítő, egyszerűen hibatűrő blokkvédelmi rendszerrel
 - referenciákkal és üzemi tapasztalatokkal rendelkező, a műszaki követelményeket kielégítő, egyszerűen hibatűrő blokkvédelmi rendszerekkel
- a feladat terjedelme a négy blokk négy darab technológiai IT rendszer
 - az IT követelményeket kielégítő közös irányítástechnikai felső szint megvalósítása
- a műszaki tartalmat alkotó rendszerek rendszerkapcsolatainak megvalósítása
 - Atomerőművi Rendszerek és Rendszerelemek Biztonsági Osztálya Sorolása (ABOS) 2, 3 nukleáris biztonsági osztályba sorolt huzalozott irányítástechnikai rendszereken

Elvégzendő feladatok:

- projekt menedzsment, minőségirányítási és minőségbiztosítási feladatok végrehajtása,
- a műszaki követelményeknek megfelelően teljes körű tervezői - műszaki tervezési, kiviteli tervezési, megvalósulási tervezési - feladatok végrehajtása villamos, irányítástechnikai, informatikai, szoftver és gépészeti terjedelemben
- teljes körű beszerzési, gyártási, rendszerintegrátori feladatok végrehajtása
- gyártóművi tesztelési folyamatok végrehajtása
- kivitelezések végrehajtása villamos, irányítástechnikai, informatikai és gépészeti terjedelemben
- üzembe helyezések végrehajtása villamos, irányítástechnikai, informatikai és gépészeti terjedelemben
- terepi éles tesztek végrehajtása villamos, irányítástechnikai és gépészeti terjedelemben
- az üzembe helyezett rendszerek üzemeltetésének, karbantartásának támogatása
- képzések, oktatások szervezése, lebonyolítása

Minden dokumentációt magyar nyelven kell elkészíteni és a kommunikáció is magyar nyelven történik.

A projektspecifikus műszaki dokumentációt magyar nyelven kell elkészíteni és benyújtani.

A gépkönyvek, tanúsítványok és bizonylatok nyelvezete magyar vagy angol.

A részletes feladatlírást a közbeszerzési dokumentum (KD) tartalmazza.

IV.2.5) Műszaki szakmai ajánlat: a műszaki szakmai ajánlatnak minimálisan tartalmaznia kell: A KML 6. pontja szerinti Műszaki Minimum Követelmények teljesülését részletesen bemutató összefoglaló dokumentáció, ami az adott pontokra előírt megfelelés igazolási módok szerint kerül összeállításra és kidolgozásra.”

2. A részvételi dokumentáció IV. Útmutató az ajánlattevők részére című fejezete 6. pontjában az alábbi előírások is szerepeltek:

„Az ajánlat összeállítására vonatkozó tartalmi és formai követelmények

6.11. Műszaki szakmai ajánlat

[...] Tételesen be kell mutatni a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6. pont Műszaki Minimum Követelmények teljesülését.

Benyújtandó dokumentumok:

6. A Közbeszerzési Műszaki Leírás 6. pontja szerinti Műszaki Minimum Követelmények teljesülését részletesen bemutató összefoglaló dokumentáció, ami az adott pontokra előírt megfelelés igazolási módok szerint kerül összeállításra és kidolgozásra.

10. Tárgyalás

[...] Az ajánlatkérő a műszaki-szakmai ajánlatról, az értékelésre kerülő ajánlati elemekről, a szerződéses feltételekről és az ellenszolgáltatás összegéről (ajánlati ár) tárgyal. A tárgyalások arra irányulnak, hogy az ajánlatkérő a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel, a legkedvezőbb feltételekkel köthessen szerződést. A tárgyaláson csak az ajánlatkérő és a Kbt. 89. § a) pont előírásainak megfelelő ajánlatot benyújtó ajánlattevő vehet részt. Az ajánlatkérő az érvénytelen ajánlatot tevőket (azon ajánlattevők, akik a kizáró okok hatálya alá esnek, vagy ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében sincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére) még a tárgyalások megkezdése előtt az ajánlatuk érvénytelenné nyilvánításáról annak indokolásával együtt, írásban értesíteni fogja. A tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a műszaki-szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek. Ajánlatkérő a Kbt. 71. §-a alapján hiánypótlásra szólítja fel az ajánlattevőt, ha a műszaki-szakmai ajánlatot hiányosan nyújtotta be. Amennyiben ajánlattevő nem nyújtja be a hiánypótlási felhívás ellenére a minimumkövetelményeket tartalmazó

dokumentumokat, akkor az ajánlattevő beadott ajánlata érvénytelen és az ajánlattevő nem vehet részt az eljárás további szakaszában. A tárgyalások előtti hiánypótlás arra irányul, hogy az ajánlatot érvényessé tegye az ajánlattevő. Amennyiben az ajánlat javítására, ellentmondások tisztázására van szükség, azokra ajánlatkérő a tárgyalásokon hívja fel a figyelmet és egyeztetni az ajánlattevővel. Az ajánlatban foglalt egyéb nyilatkozatokkal, dokumentumokkal kapcsolatos hiányokat a tárgyalások befejezéséig kell pótolni. [...] A tárgyalás szabályai:

A tárgyalások az ajánlattevő(kk)vel az alábbiak szerint kerülnek lefolytatásra:

– az első tárgyalási fordulóban:

- a műszaki-szakmai ajánlatról,
- a szerződéses feltételekről lehet tárgyalni;
- továbbá az ajánlatkérő megteszi az ajánlati árra adott tételes költségvetéssel kapcsolatos észrevételeit is,

– végső ajánlattétel:

- az értékelési szempontok szerinti végleges vállalásokat tartalmazó ajánlat az EKR-en keresztül kerül benyújtásra. [...]

Az első tárgyalási fordulóban az ajánlattevő műszaki-szakmai ajánlata és a szerződéses feltételek kerülnek megtárgyalásra és véglegesítésre. [...]”.

A részvételi dokumentáció VIII. Közbeszerzési műszaki leírás című fejezete 6. pontja tartalmazta a műszaki minimumkövetelményeket, amelyekben szerepeltek az alábbiak is:

„6.5 Üzemeltethetőség és karbantarthatóság biztosítása

Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. A megfelelő igazolás: műszaki leírás a mintaprojekt terjedelme alapján.”

„6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése

Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója keretmegállapodás terjedelmén belül rekonstruálandó rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védettek kell legyenek. A fizikai reteszelésnek meg kell akadályoznia a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat. A megfelelés igazolás: műszaki leírás”.

3. Az ajánlatkérő 2019. július 25-én bontotta a részvételi jelentkezéseket, melynek során ismertette, hogy 10 db részvételi jelentkezés érkezett, köztük a kérelmezőké is.

4. Az ajánlatkérő 2019. december 13-án megküldte a részvételi szakasz összegezését, amelyben a kérelmezők jelentkezését elfogadta és megjelölte az ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők között.

5. Az ajánlatkérő által a 2019. december 19-én megküldött ajánlattételi felhívásban az alábbiak is fellelhetők:

II.1.4) Rövid meghatározás:

„Vállalkozási keretmegállapodás / Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója II.2.4) pont folytatása - teljes körű beszerzési, gyártási, rendszerintegrátori feladatok végrehajtása - gyártóművi tesztelési folyamatok végrehajtása - kivitelezések végrehajtása villamos, irányítástechnikai, informatikai és gépészeti terjedelemben - üzembe helyezések végrehajtása villamos, irányítástechnikai, informatikai és gépészeti terjedelemben - terepi éles tesztek végrehajtása villamos, irányítástechnikai és gépészeti terjedelemben – az üzembe

helyezett rendszerek üzemeltetésének, karbantartásának támogatása - képzések, oktatások szervezése, lebonyolítása Minden dokumentációt magyar nyelven kell elkészíteni és a kommunikáció is magyar nyelven történik. A projektspecifikus műszaki dokumentációt magyar nyelven kell elkészíteni és benyújtani. A gépkönyvek, tanúsítványok és bizonylatok nyelvezete magyar vagy angol. A részletes feladatlírást a közbeszerzési dokumentum (KD) tartalmazza.”

III.1.3) A tárgyalás lefolytatásának menete és alapvető szabályai

„13. A tárgyalások az ajánlattevő(kk)vel az alábbiak szerint kerülnek lefolytatásra:

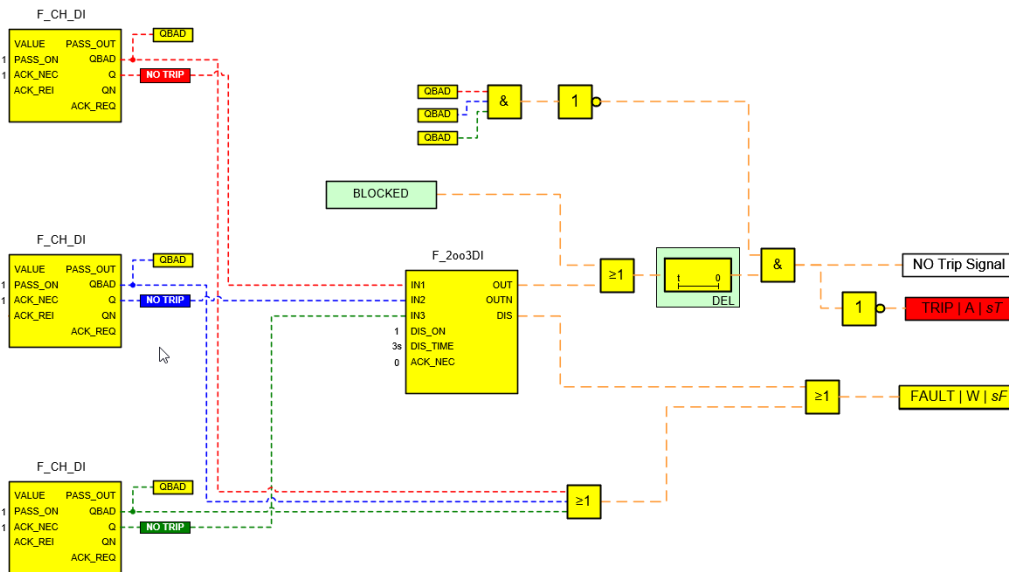
– az első tárgyalási fordulóban: • a műszaki-szakmai ajánlatról, • a szerződéses feltételekről lehet tárgyalni; • továbbá az ajánlatkérő megteszi az ajánlati árra adott tételes költségvetéssel kapcsolatos észrevételeit is,

– végső ajánlattétel: • az értékelési szempontok szerinti végleges vállalásokat tartalmazó ajánlat az EKR-en keresztül kerül benyújtásra. A tárgyalások arra irányulnak, hogy az ajánlatkérő a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel, a legkedvezőbb feltételekkel köthessen szerződést. A tárgyaláson csak az ajánlatkérő és a Kbt. 89. § a) pont előírásainak megfelelő ajánlatot benyújtó ajánlattevő vehet részt. Az ajánlatkérő az érvénytelen ajánlatot tevőket (azon ajánlattevők, akik a kizáró okok hatálya alá esnek, vagy ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében sincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére) még a tárgyalások megkezdése előtt az ajánlatuk érvénytelenné nyilvánításáról annak indokolásával együtt, írásban értesíteni fogja. Az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása előtt az ajánlatkérő alkalmazza a hiánypótlás intézményét, a Kbt. 71. §-a szerint. Ajánlattevőt a tárgyaláson cégjegyzési joggal rendelkező személy(ek), vagy az általuk adott meghatalmazással rendelkező személy(ek) képviselheti(k), aki(k) jogosult(ak) a cég nevében kötelezettségvállalásra. A meghatalmazott meghatalmazása a szerződés aláírására nem vonatkozhat. A tárgyalás részletes szabályait a KD IV. Fejezetének 10. pontja tartalmazza.”

A Műszaki Leírás a műszaki minimumkövetelmények tekintetében megismételte a részvételi dokumentációban foglaltakat.

6. Az ajánlatkérő 2020. február 14-én bontotta az ajánlatokat, ahol rögzítette, hogy a kérelmezők is nyújtottak be ajánlatot.

7. Az I. r. kérelmező ajánlata részeként feltöltötte az EKR rendszerbe a „HUxxxx_OS8203_T3000_TCS_Concept_Protection_Description_V01_hun.pdf” elnevezésű dokumentumot, melyben a „Turbina és blokk védelem” 30/36. oldalán az alábbi tartalom található:

6-18: 2 a 3-ből védelmi logika

A 6-18 ábra logikája egy 2003 alapú, „feszültségmentesítés hatására kiesik” bemeneti logikát ábrázol, amely egy védelmi kimenő jelet hoz létre feszültségmentesítés hatására történő kiesési konfigurációhoz. Fontos figyelembe venni a „Blokolt” zöld mezőt. Ez az út felhasználható más folyamat feltételekkel összefüggésben annak meghatározására, mikor kell a védelmi áramkört automatikusan élesíteni vagy hatástalanítani.

6.9.2 A védelem hatástalanítva

Amint azt az előző fejezetben tárgyaltuk, a 6-18 egy olyan szoftver elérési utat mutat, amelynek címe a „Blokolt”, és azt úgy írták le, mint amelyet a folyamat követelményeinek megfelelően automatikusan a védelmi logika élesítésre vagy hatástalanítására használnak. Ez az út azonban felhasználható egy védőáramkör hatástalanítására is, ahogyan azt az üzemi és/vagy a karbantartó személyzet megköveteli a vezénylő területén található meglévő hatástalanító kapcsolókon keresztül. 6-19 egy tipikus megoldást mutat, amely folyamatirányítási kritériumokat alkalmaz két kapcsoló bemeneten kívül hatástalanítási jel generálására. Ezt a logikát az erőmű igényeihez igazítják, szorosan együttműködve az üzemeltetési és karbantartási személyzettel.”

8. A II. r. kérelmező ajánlata az alábbiakat is tartalmazta:

A „6 Műszaki minimum követelmények megfelelés bemutatása.pdf” fájlban:

„6.1.1. A TTSZ, TGV és BV rendszerek egyetlen RadICS FPGA szoftver- és hardverplatformra épülnek, amelyet a Rendszer műszaki leírása 5. fejezetében felsorolt technikai eszközök, valamint az alkalmazandó modulok megfelelő műszaki adatlapjai (data sheets), amelyeket a Rendszer műszaki leírása 5. fejezet tartalmaz, igazolnak. A RadICS platform egy hardver (elektronikus modulok) és szoftver készlet, amely integrálva van a védelem és a folyamatvezérlés funkcióinak elvégzéséhez.

6.1.2. A RadICS platform biztonsági és kezelési funkcióinak programozásához az RPCT integrált fejlesztési környezetet kell használni. Az RPCT funkcióit és jellemzőit a 6.1. melléklet

RadICS Platform konfigurációs eszközkészlete RadICS Platform Configuration Toolset (RPCT) ismerteti.”

„I. A Megrendelőnek birtokában kell lennie a rendszerekben használt felhasználói szoftverek forráskódjával, a szükséges fejlesztő környezetekkel, licencekkel.

6.3b.1. A berendezés első szállításakor a megrendelő kézhez kap:

- RadICS Platform Configuration Toolset (RPCT);

- Szoftver az ember-gép (HMI) interfészhez, futtatható fájl, valamint forráskódok formájában, fordításra alkalmasan;
- Az alkalmazások logikai szoftvere "firmware" FPGA formátumban.

6.3b.2. Az RPCT lehetővé teszi a megrendelő számára, hogy bármilyen változtatásokat végezzen a rendszerek bármelyikének funkcionális algoritmusában: TTSZ, TGV és BV.

6.3b.3. Továbbá a megrendelő rendelkezésére áll az ML modulok algoritmusainak „módosítására” vonatkozó műszaki eszközök és utasítások is (az algoritmusok távoli módosítása a hálózaton keresztül a RadICS platformon nem lehetséges).

6.3b.4. Az első készlet szállítása magában foglalja a szabadalmaztatott szoftverek licencét is.”

„6.5 Üzemeltethetőség és karbantarthatóság biztosítása

Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására.

6.5.1. A RadICS platform az FPGA technológián alapul, és nem lehetséges a modulok online újraprogramozására, ha azok meghibásodnak, az alkatrészek cserélésére kerülnek a megfelelő tartalékalkatrészekből.

6.5.2. A bemeneti/kimeneti jelmodulok meghibásodása esetén a feszültség mentesítés nélkül cserélhetők, a megfelelő pótalkatrész-készletből vett, szervizelhető modulokra, programozás nélkül, mivel ugyanazok a bemeneti/kimeneti jelmodulok azonosak és nem igényelnek helyi konfigurálást.

6.5.3. Az LM modulok meghibásodása esetén azok cseréje, feszültségmentesítés nélkül elvégezhető. Ebben az esetben a cserélhető pótalkatrész-modult előzetesen fel kell konfigurálni (“firmware”) a szükséges megrendelői alkalmazás logikai algoritmusok segítségével. Ebből a célból a megrendelő minden rendszerhez 2 (két) tartalék LM modult kap szállítmány részeként. A TTSZ, a TGV és a BV LM modulok különböző "firmware" alkalmazáslogikai algoritmusokkal rendelkeznek.”

9. A III. r. kérelmező ajánlata részeként feltöltötte az EKR rendszerbe az alábbiakat is:

Az „AJ_ŠKODA JS a.s. III.rész_142-233 oldal.pdf” fájl 16. oldalán:

„3.9 RENDSZER HOZZÁFÉRHETŐSÉG KEZELÉSE

Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója keretmegállapodás terjedelmén belül rekonstruálandó rendszerek vezérlői processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védettek kell legyenek. A fizikai reteszelésnek meg kell akadályoznia a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat.

A megfelelés igazolás:

Ez a minimum követelmény teljesítve lesz.

A kiberbiztonsági követelményeknek megfelelő szabályok és óvintézkedések lesznek alkalmazva. A vezérlőrendszerekhez való hozzáférés legalább fizikai szinten lesz kezelve (korlátozott hozzáférésű helyiségekben található zárt szekrények) de az SW szintjén is (például felállítva lesz a felhasználói menedzsment az atomerőmű követelményeinek megfelelő szerepek és felhasználói jogok meghatározásával). Az informatikai rendszer felépítése a hálózat egyes részeinek megfelelő elválasztásával, az információforgalom menedzselésével és a tűzfal külső rendszerek elleni védelmével van megtervezve.

A szoftver- és a konfigurációmódosítások elleni védelemmel kapcsolatos követelmények teljesítésére vonatkozó nyilatkozat és leírás a következő fejezetekben található: Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Hozzáférési és Információbiztonsági követelmények, 0 Megoldás koncepciója és - A vezérlőrendszerek számára felhasznált platformok leírása és a műszaki eszközök adatai.”

továbbá a 27-33. oldalain:

„4.1.3 HOZZÁFÉRÉSI ÉS INFORMÁCIÓBIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEK

4.1.3.2 INFORMÁCIÓBIZTONSÁGI VÉDELMI BESOROLÁS

A FV-18. Nukleáris létesítmények programozható rendszereinek védelmi követelményei c. útmutató szerint a rendszerek Védelmi szintekbe lesznek besorolva. A Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek irányítástechnikai szintje lehetővé teszi a technológiai folyamatokba való beavatkozást, ugyanakkor a rendszernek nincs közvetlen nukleáris biztonsági relevanciája (ABOS4 besorolás), A 2. védelmi szintbe a technológiai folyamatokba beavatkozni képes, közvetlen nukleáris biztonságra hatást gyakorló rendszerek tartoznak, emiatt a Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rendszere az FV18. 3. védelmi szintbe lesz besorolva (ezen besorolás független az ABOS besorolástól). Mivel jelen rendszer képes a technológiai folyamatokba való beavatkozásra, emiatt szükséges a 3. védelmi szint kiegészítő (szigorító) védelmi követelményekkel ehhez mérten kiegészítő védelmi intézkedésekkel való megerősítése.

A turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek a TSZH - így más 3. védelmi szintű technológiai programozható rendszer (BSZG) - felé adatkapcsolattal rendelkezik. Illetve a rendszer üzembiztonsága érdekében üzemeltetési (hálózati eszközök felügyelete, számítógépek operációs rendszer szintű felügyelete) és védelmi feladatokat (vírusvédelem, autentikáció) kell a TSZH felől ellátni, ezért a védelmi követelményeket úgy kerülnek meghatározásra, hogy a rendszer folytonos üzemvitele biztosított lesz, ugyanakkor a technológiai folyamatokba való beavatkozás miatt arányos védelmi intézkedések is biztosítottak lesznek a rendszer egészére nézve.”

„4.1.3.3 FIZIKAI ÉS LOGIKAI HOZZÁFÉRÉS

a) Az Atomerőműben érvényes szabályozás szerint a felhasználói fiókok személyenként lesznek létrehozva, nem pedig szakmai pozícióként. A rendszer adminisztrátoroknak megfelelő eszközök lesznek biztosítva a felhasználói fiókok létrehozására és törlésére.

b.) A felhasználók felhasználói csoportokba lesznek besorolva. Legalább két felhasználói szint kerül megkülönböztetésre: az első számára a technológiához és a rendszerhez köthető paraméterekben módosítás nem lesz megengedett. A második szint számára a módosítások megengedettek lesznek.

c.) Különleges biztonsági intézkedés (legalább egy újabb jelszó ismerete) szükséges lesz a védelmi és vezérlő logika módosításához.

d.) A kritikus felhasználói beavatkozások (ideértve a ki-és bejelentkezést) meghatározva lesznek a tervezés során. Ezeket az eseményeket a rendszernek naplózni fogja.

e.) A cserélhető adathordozók (USB port, DVD olvasó) fizikailag vagy jelszó által védve lesznek. A nem használt adatbemenetek letiltásra kerülnek.

f.) Az adatfogadásra alkalmas szekrények (billentyűzet, egér, érintőképernyő, stb.) kulccsal zárhatók lesznek, vagy hasonló szintű védelemmel fognak rendelkezni.

g.) Az irányítástechnikai szinthez tartozó berendezések távoli szoftver karbantartása kizárólag a rendszerhez tartozó mérnökállomásról lesz megengedett. Más számítógépről távoli karbantartás nem lesz lehetséges.

h) A 9.2 fejezetben meghatározott, szigorított 3. védelmi szint követelmények alapján a turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rendszer irányítástechnikai szintje és a TSZH között hálózati szinten, határvédelmi eszközzel (pl tűzfal) biztosított visszahatásmentes adatforgalmat kell kialakítani, ami megvalósítja, hogy a technológiai folyamatot befolyásoló adatforgalom a TSZH felül az irányítástechnikai szint felé ne mehessen, ugyanakkor azon hálózati forgalmak, amelyek az üzemeltetési és a rendszer védelme érdekében szükségesek, átengedésre kerüljenek. Ennek megfelelően.

Az irányítástechnikai szint felől a TSZH irányába mehetnek csak technológiai paraméteradatok, ellenkező irányban, TSZH felől az irányítástechnikai szint felé csak az

informatikai (hálózati eszközök, vírusvédelmi frissítés, központi autentikáció, kliens-, szerver operációs rendszer) eszközök felügyeletéhez, üzemfenntartásához szükséges üzenetek mehetnek. TSZH felől a technológiai folyamatba történő beavatkozás technikai szinten (hálózati határvédelemmel, megfelelő jogosultságok kialakításával) tiltva lesz.

i) A rendszerhez való fizikai csatlakozás és a kapcsolódó rendszerek közötti adatforgalom folyamatosan ellenőrizve lesz, ezért az irányítástechnikai szint és a TSZH között olyan határvédelmi eszköz közbeiktatása szükséges, amely képes lesz a hálózati forgalom folyamatos monitorozására. A TSZH kapcsolatot megvalósító tűzfalak IPS/IDS funkcionalitással fognak rendelkezni.”

„4.1.3.4 RENDSZER HOZZÁFÉRHETŐSÉG KEZELÉSE

Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója keretmegállapodás terjedelmén belül rekonstruálandó rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védettek lesznek. A fizikai reteszelés fogja megakadályozni a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat.

A védelmi szekrények esetén a szabvány által előírttal azonos megoldás lesz alkalmazva. A szekrények zárt kivitelűek lesznek, ahol az előlapi kijelzéseket szükséges lesz figyelni ott előlapi üvegajtóval, vagy betekintési lehetőséggel. A szekrények ajtaja kulccsal zárható lesz, ajtónyitás érzékelővel ellátva. A jelzés meg fog jelenni a szerviz céllá ember-gép kapcsolati felületeken, és eseményként kerül archiválásra. Ez a megoldás az adott helyiségre érvényes beléptetési, biztonsági szabályoktól függetlenül alkalmazva lesz.”

10. Az ajánlatkérő 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött az I. r. kérelmező részére, melyben az alábbiak is szerepeltek:

„II.7. Rendszer hozzáférhetőség kezelése

Követelmény: KML 6.9 fejezet [...]

Értékelés során figyelembe dokumentumok:

T3000 TCS koncepció és műszaki leírás – Turbina szabályozó (OS8202)

T3000 TCS koncepció és műszaki leírás – Turbina és blokkvédelem (OS8202)

T3000 TCS koncepció és műszaki leírás – Általános I&C (OS8201)

Értékelés:

A Műszaki szakmai ajánlatban a rendszerszintű hálózati jogosultság kezelés be lett mutatva. A KML 6.9 fejezetében előírt műszaki minimum követelménynek való megfelelés azonban nem értékelhető, mivel a benyújtott műszaki ajánlat nem tartalmaz az előírt műszaki követelmény kialakítására vonatkozó információt. A Műszaki szakmai ajánlat alapján nem állapítható meg, hogy a bemutatott vezérlő egység (S7-400H sorozat 416 5H jelű kontroller) rendelkezik fizikai reteszeléssel és ilyen módon védett a távoli szoftvermódosítás, és konfigurációmódosítás ellen, megakadályozva a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat. A műszaki minimum követelmény a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel történő védelmét írja elő távoli szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen.

Hiánypótlás:

Kérjük kiegészíteni a Műszaki szakmai ajánlatot az alábbiakkal:

1. olyan műszaki leírással, melyből egyértelműen megállapítható, hogy a megajánlott irányítástechnikai rendszer kielégíti a KML 6.9 pontja szerinti rendszer hozzáférhetőségi követelményt, vagyis a megajánlott rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védhetők;
2. műszaki leírással, melyben bemutatásra kerül, hogy a Műszaki szakmai ajánlatban szereplő 416 5H jelű kontroller milyen konkrét műszaki megoldás alkalmazásával védhető meg a

távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásoktól”.

11. Az ajánlatkérő a II. r. kérelmezőtől nem kért felvilágosítást, illetve hiánypótlási felhívást sem küldött a részére.

12. Az ajánlatkérő 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött a III. r. kérelmező részére is, amelyben az alábbiak is szerepeltek:

„III.7. Rendszer hozzáférhetőség kezelése

Követelmény KML 6.9 fejezet [...]

Értékelés során figyelembe dokumentumok:

Műszaki szakmai ajánlat:

- 3.9 fejezet (Rendszer hozzáférhetőség kezelése)

- 4.1.3 fejezet (Hozzáférési és információbiztonsági követelmények)

- 8. fejezet (Vezérlőrendszerek számára felhasznált platformok leírása)

Értékelés:

A Műszaki szakmai ajánlat tartalmaz nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy alkalmazásra kerülnek a kiberbiztonsági követelményeknek megfelelő szabályozások és óvintézkedések, illetve a rendszerszintű hálózati jogosultság kezelés. Továbbá, hogy a fizikai hozzáférés korlátozott hozzáférésű helység, zárt szekrény, stb. alkalmazásával lesz megvalósítva. A KML 6.9 fejezetében előírt műszaki minimum követelménynek való megfelelés azonban nem értékelhető, mivel a benyújtott műszaki ajánlat nem tartalmaz az előírt műszaki követelmény kialakítására vonatkozó információt. A Műszaki szakmai ajánlat alapján nem megállapítható, hogy a bemutatott vezérlő egységek (S7-400H sorozat 410 5H és a 410-E jelű kontrollerek) rendelkeznek fizikai reteszeléssel és ilyen módon védettek a távoli szoftvermódosítás, és konfigurációmódosítás ellen, megakadályozva a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat. Ha a megajánlott vezérlő egységek rendelkeznek is ilyen funkcióval, az a Műszaki szakmai ajánlatban nincs bemutatva. A műszaki minimum követelmény a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel történő védelmét írja elő távoli szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen.

Hiánypótlás:

Kérjük kiegészíteni a Műszaki szakmai ajánlatot az alábbi fejezettel:

1. olyan műszaki leírással, melyből egyértelműen megállapítható, hogy a megajánlott irányítástechnikai rendszer kielégíti a KML 6.9 pontja szerinti rendszer hozzáférhetőségi követelményt, vagyis a megajánlott rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védhetők;

2. olyan műszaki leírással, melyben bemutatásra kerül, hogy az ajánlatban szereplő 410 5H és a 410-E jelű kontrollerek milyen konkrét műszaki megoldás alkalmazásával védhetők meg a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásoktól.”

13. Az I. r. kérelmező a hiánypótlási felhívás II.7. Rendszer hozzáférhetőség kezelése pontjára vonatkozóan az alábbiakat közölte a határidőre hiánypótlásként benyújtott „Hiánypótlás_Válaszok_SE_Kft.2020.054.28.pdf” fájlban:

„Műszaki megoldás az SPPA-T3000 vezérlők szoftver- illetve konfiguráció módosítás elleni védelmére fizikai reteszeléssel

A nemzetközi iparági kulcsszereplők kiberbiztonsági követelményei alapján a Siemens javaslatot tesz az SPPA-T2000 irányítástechnikai rendszerünkhöz kifejlesztett bevált gyakorlati megoldásra, amelyet világszerte számos atomerőműben használnak és teljes mértékben elfogadnak. A megoldás a tervezési funkciók szétválasztásán alapul:

- a módosítás/konfiguráció tervezése a mérnöki környezetben
- a módosítások/konfiguráció letöltése az irányítástechnikai vezérlőkbe (CPU)

Az application szerveren futó tervezői szoftvereszköz (Workbench) fizikálisan elválik a szoftverletöltő eszközöktől, amelyek egy független számítógépen futnak (Configuration Gateway). A mérnöki állomások bármilyen beavatkozása mindaddig gátolva van, amíg a Configuration Gateway nincs fizikailag csatlakoztatva a hálózathoz, vagy nincs bekapcsolva. Célszerű ezt a configuration Gateway-t egy külön zárható helyre elhelyezni és/vagy a biztonság fokozása érdekében a tápellátást zárható módon kialakítani.”

14. A III. r. kérelmező a határidőre benyújtott hiánypótlásában az alábbiak is fellelhetők:

„ad. III. 7) Rendszer hozzáférhetőség kezelése

Hiánypótlási felhívásuk alapján a Műszaki-szakmai ajánlatot kiegészítettük az alábbiak szerint:

Az ajánlattevő megadja a szükséges információkat. Ezekkel az adatokkal kiegészítésre kerül a módosított Műszaki-szakmai ajánlat 3.9 fejezete.

ad. 1

A jogosulatlan manipulációk vagy beavatkozások biztonságának végrehajtását az irányító/vezérlő, processzor egység rendszerekben számos adminisztratív és technikai intézkedés végzi. Az automatizálási és vezérlési technológiákat tartalmazó területekre csak megfelelő engedéllyel és munkautasítással rendelkező személyzet juthat be. Az irányítórendszer berendezései zárható helyiségekben, valamint zárható szekrényekben találhatóak. A mérnöki állomásra való belépést felhasználónév és jelszó szabályozza, egyértelműen meghatározott jogokkal. A folyamat- és kezelőhálózat, amelyhez az összes berendezés csatlakozik, nem kapcsolódik semmilyen, az atomerőművön kívüli hálózathoz. A hálózati kommunikáció ellenőrzött.

A fent említett korlátok létezése miatt, ideértve a fizikai akadályokat is, a PCS7 gyártója már nem helyez el a vezérlő és processzor egységeiben olyan különleges kapcsolókat, amelyek fizikailag blokkolnák a szoftvert és a konfigurációs módosításokat.

Az Ügyfél tartós érdeklődése esetén minden, a CPU410-5H-t tartalmazó szekrénybe beszerelhető és csatlakoztatható egy binárisan zárható kulcsos kapcsoló, amely bináris bemeneten keresztül és az SFC109 szoftverblokk hívásával átkapcsol a 2. védelmi szint és a 3. védelmi szint között.

Normál működés közben a kapcsoló a 2. védelmi szintet biztosítja. Ha szükséges, az átkapcsolás után a 3. védelmi szintet biztosítja.

A vezérlő és processzor egységek védelmének további megoldását az ad 2/ tartalmazza.

ad.2

A CPU 410-5H írásvédelemmel rendelkezik az A5E31622160-AC kézikönyv szerint (<https://support.industry.siemens.com/cs/ww/en/view/109748473>) 9.2 fejezet 136. oldal. Mellékeljük a 9. fejezet magyar nyelvű fordítását:

A SW módosításait a beállított 2. hozzáférési szinttől korlátozva vannak:

A CPU-programokhoz való jogosulatlan hozzáférés megakadályozása érdekében meghatározhat egy védelmi szintet a projekt számára. Ezen védelmi szint beállítások célja, hogy hozzáférést biztosítsanak a felhasználónak olyan programozóeszköz-funkciókhoz, amelyeket nem védnek jelszóval, és lehetővé teszik a felhasználó számára, hogy ezeket a funkciókat végrehajtsa a CPU-n.

A szállítás részeként több, meghatározott védettségi szintű felhasználói profil kerül beállításra és átadásra. Csak a rendszergazdának lesz 1. Védelmi szintje. A mérnöki állomásba bejelentkezés után, felhasználónévvel és jelszóval képes a fenti táblázatban felsorolt összes funkció végrehajtására. A többi felhasználó számára a 3. Vagy 2. védelmi szint lesz beállítva. Ha ezek a „kevésbé képzett” felhasználók „Jelszó szükséges” jelöléssel ellátott funkciókat

szeretnék megvalósítani, akkor minden egyes funkcióhoz külön jelszót kell megadniuk. Ilyen jelszó nem áll a rendelkezésükre. A biztonsági adatokhoz való hozzáférés megadása az atomerőmű illetékes osztályának hatáskörébe tartozik.”

15. Az ajánlatkérő 2020. június 15-én tájékoztatta az I. r. kérelmezőt az ajánlatának érvénytelenségéről az alábbi indokolással:

„[...] a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a Siemens termelő, szolgáltató és kereskedelmi Zrt. ajánlattevő által benyújtott ajánlat érvénytelen, mert [...]

Indokolás:

A Kbt. 89. § a) pontja alapján [...]

A közbeszerzési műszaki leírás 6.9. Rendszer hozzáférhetőség kezelése pontja az alábbi követelményt írja elő: [...]

Az ajánlattevő műszaki-szakmai ajánlata és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentációja alapján a KML 6.9 követelményének való megfelelésre a következő megoldást javasolja:

„A megoldás a tervezési funkciók szétválasztásán alapul:

- a módosítás/konfiguráció tervezése a mérnöki környezetben

- a módosítások/konfiguráció letöltése az irányítástechnikai vezérlőkbe (CPU)”

„Az application szerveren futó tervezői szoftvereszköz (Workbench) fizikálisan elválik a szoftverletöltő eszközöktől, amelyek egy független számítógépen futnak (Configuration Gateway). A mérnöki állomások bármilyen beavatkozása mindaddig gátolva van, amíg a Configuration Gateway nincs fizikailag csatlakoztatva a hálózathoz, vagy nincs bekapcsolva.”

A műszaki-szakmai ajánlat és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a bemutatott vezérlő egységek nem rendelkeznek fizikai reteszeléssel és ilyen módon a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel nem védhetőek szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen.

A műszaki-szakmai ajánlatban fizikai reteszelésként bemutatott műszaki megoldás az irányítástechnikai rendszer felső szintjén központilag, egy configuration gateway számítógép segítségével valósulna meg, ez azonban nem biztosít az előírt követelménynek megfelelő védelmet a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokkal szemben.

A fent kifejtett indokok miatt az ajánlatban bemutatott irányítástechnikai rendszerben megvalósítandó fizikai reteszelés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek. Ajánlatkérő megállapítja, hogy a Siemens termelő, szolgáltató és kereskedelmi Zrt. ajánlattevő által benyújtott ajánlat – a fenti indokok miatt – a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen. Tekintettel arra, hogy a Siemens termelő, szolgáltató és kereskedelmi Zrt. ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által előírt minimumkövetelményeknek, az ajánlatkérő nem kezdi meg a tárgyalásokat az ajánlattevővel.”

16. Az ajánlatkérő 2020. június 15-én a II. r. kérelmező ajánlatát az alábbi indokolással érvénytelenné nyilvánította:

„2. A közbeszerzési műszaki leírás 6.5. pontja az alábbi követelményt írja elő: [...]

Az ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat az alábbiakat tartalmazza:

5_6 Műszaki minimum követelmények megfelelés bemutatása.pdf

A 6.5.3. pont bemutatása (17. oldal): „Az LM modulok meghibásodása esetén azok cseréje, feszültségmentesítés nélkül elvégezhető. Ebben az esetben a cserélhető pótalkatrész-modult előzetesen fel kell konfigurálni („firmware”) a szükséges megrendelői alkalmazás logikai algoritmusok segítségével. Ebből a célból a megrendelő minden rendszerhez 2 (két) tartalék

LM modult kap szállítmány részeként. A TTSZ, a TGV és a BV LM modulok különböző „firmware” alkalmazáslogikai algoritmusokkal rendelkeznek.”

A műszaki-szakmai ajánlat alapján megállapítható, hogy a műszaki ajánlat 6.5 fejezetében bemutatott műszaki megoldás nem teljesíti a KML 6.5 fejezetében meghatározott, az új vezérlő üzembe helyezésére vonatkozó követelményt, mivel az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására. Az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modulokat behelyezést megelőzően karbantartói közreműködéssel, egy külön erre a célra szolgáló dedikált optikai programozó eszközzel lehet felkonfigurálni, majd azt követően a megfelelő pozícióba behelyezni és üzembe venni. A fent kifejtett indokok miatt az ajánlott berendezés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott minimumkövetelményeknek. Ajánlatkérő megállapítja, hogy a Public Company „Research and Production Corporation Radiy” + Radiy Hungary Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. közös ajánlattevő által benyújtott ajánlat – a fenti indokok miatt – a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.”

17. Az ajánlatkérő 2020. június 15-én az alábbi indokokkal nyilvánította a III. r. kérelmező ajánlatát érvénytelenné:

„[...] ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy [...]

Indokolás:

A Kbt. 89. § a) pontja alapján [...]

A közbeszerzési műszaki leírás 6.9. Rendszer hozzáférhetőség kezelése pontja az alábbi követelményt írja elő: [...]

Az ajánlattevő műszaki-szakmai ajánlata és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentációja alapján a KML 6.9 követelményének való megfelelésre a következő megoldást javasolja:

„A megoldás a tervezési funkciók szétválasztásán alapul:

- a módosítás/konfiguráció tervezése a mérnöki környezetben

- a módosítások/konfiguráció letöltése az irányítástechnikai vezérlőkbe (CPU)”

„Az application szerveren futó tervezői szoftvereszköz (Workbench) fizikálisan elválk a szoftverletöltő eszközöktől, amelyek egy független számítógépen futnak (Configuration Gateway). A mérnöki állomások bármilyen beavatkozása mindaddig gátolva van, amíg a Configuration Gateway nincs fizikailag csatlakoztatva a hálózathoz, vagy nincs bekapcsolva.”

A műszaki-szakmai ajánlat és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a bemutatott vezérlő egységek nem rendelkeznek fizikai reteszeléssel és ilyen módon a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel nem védhetőek szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen. A műszaki-szakmai ajánlatban fizikai reteszelésként bemutatott műszaki megoldás az irányítástechnikai rendszer felső szintjén központilag, egy configuration gateway számítógép segítségével valósulna meg, ez azonban nem biztosít az előírt követelménynek megfelelő védelmet a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokkal szemben. A fent kifejtett indokok miatt az ajánlatban bemutatott irányítástechnikai rendszerben megvalósítandó fizikai reteszelés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek. Ajánlatkérő megállapítja, hogy a SKODA JS a.s. ajánlattevő által benyújtott ajánlat – a fenti indokok miatt - a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen. Tekintettel arra, hogy a SKODA JS a.s. ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által előírt minimumkövetelményeknek, az ajánlatkérő nem kezdi meg a tárgyalásokat az ajánlattevővel.

A fentiekben meghatározott indokolásra tekintettel a SKODA JS a.s. ajánlattevő az „Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója” tárgyú közbeszerzési eljárásban a továbbiakban nem vehet részt.”

18. Az I. r. kérelmező 2020. június 17-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatának érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői tájékoztatásban foglaltakkal szemben, melyben kifejtette az alábbiakat:

„Ajánlatkérő a Kérelmező ajánlatát az alábbi indok alapján érvénytelenítette: [...]

A fizikai reteszelés, mint műszaki követelmény teljesen szokásos előírás a nukleáris erőművi iparágban mind az irányítástechnikai modernizálás mind az új építésű létesítések esetén; továbbá nagyban hozzájárul az irányítástechnikai konfiguráció menedzsment támogatásához, ami a hatékony minőségbiztosítás egyik kulcseleme és a biztonságos, megbízható üzemeltetés fontos záloga. Kérelmező ajánlata a műszaki minimumkövetelményt, miszerint egy tetszőleges fizikai reteszelésnek meg kell akadályozni mind a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat, az általunk megajánlott műszaki megoldás teljes mértékben teljesíti. Az ajánlati dokumentációnkban egy tömör leírással és egy leegyszerűsített ábrával lett a megoldásunk bemutatva, amelyet szeretnénk a jobb érthetőség és esetleges félreértések elkerülése érdekében részleteiben, egy példa szemléltetése útján elmagyarázni.

1. Mérnöki tevékenység megosztása

A hagyományos DCS rendszerekről általában elmondható, hogy a folyamatmegjelenítési (HMI) funkciókat, az adat archiválást, a felhasználói szoftvert, valamint a tervezői szoftvereszközöket egy központi szerveren egyesítik. Így a gyakorlatban nem lehetséges fizikai reteszeléssel ellátni a DCS rendszert, hogy megvalósítható legyen egy magasabb szintű működési- illetve adatbiztonság.

Kérelmező megoldása erre a műszaki követelményre egy a nukleáris erőművi iparban már régóta bevált, osztott funkcionalitású rendszer alkalmazása, amely Kérelmező ajánlatának egyik fontos alkotóeleme. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a mérnöki tevékenységet fizikailag két független számítógépre tagoljuk a következők szerint:

- Application Server:

ezen a szerveren található az erőmű / üzemegység irányítástechnikai rendszerének felhasználói szoftver adatbázisa, a folyamatmegjelenítéshez szükséges szoftverkönyozete, adat archívja, valamint az ezen szoftverek tervezéséhez, illetve módosításához használt szoftvereszközök.

A nevezett felhasználói adatbázist a megfelelő tervezői hozzáférési jogosultsággal rendelkező személy(ek), csakis a megfelelő tervezői hozzáférési jogosultsággal rendelkező vékony kliens (Thin Client) számítógépről kezdeményezheti(k) módosítani, kiegészíteni stb. Ezen módosítások azonban, a mérnöki tevékenység tagolása miatt, csak akkor letölthetők és aktiválhatók, ha az irányítástechnikai rendszerben a Communication Gateway számítógép szintén üzemképes állapotban van.

- Communication Gateway:

ez egy független Windows bázisú számítógép különböző kiegészítő hálózati elemekkel kiegészítve az előírt hálózati útvonalválasztás; illetve -töltés érdekében.

A számítógép hálózati kapcsolatban van az Application Server-rel az Application Highway-en keresztül és dedikált tűzfalakon keresztül kommunikál a SIMATIC S7-416 vezérlőkkel az Automation Highway-t használva. A számítógépen találhatóak azok az irányítástechnikai rendszer számára nélkülözhetetlen szoftvereszközök, amelyek segítségével az Application Server-en megtervezett, illetve módosított felhasználói szoftvert a vezérlőegységek memóriájába lehet letölteni és aktiválni. Ezen szoftvereszközök a következők:

- Siemens SIMATIC Hardver Konfiguráció Eszköz S7-4xx vezérlőkhöz

- Siemens SIMATIC Szoftver Illesztő Eszköz S7-4xx vezérlőkhöz
- Siemens SIMATIC Kommunikáció Konfiguráció Eszköz S7-4xx vezérlőkhöz

Az adat- és üzembiztonsági elvárások miatt ez a számítógép és kiegészítő eszközei egy korlátozottan hozzáférhető és ellenőrzött elhelyezést igényelnek. A jelenlegi koncepciónk egy kisebb méretű zárható, elektronika szekrényt tartalmaz. A számítógép csak tervezett mérnöki tevékenység idejére helyezendő/engedélyezett üzembe helyezni, tipikusan leállás alkalmával. Normál termelés közben a számítógép használata nem szükséges és nem is javasolt.

Összefoglalva, az Application Server normál üzemvitel esetén teljeskörűen lefedi az előírt folyamatmegjelenítési és diagnosztikai feladatokat, de a vezérlőkben futó felhasználói szoftver módosítására nem alkalmas. A vezérlőkben futó felhasználói szoftver módosítása csak az üzemben lévő Configuration Gateway számítógéppel együttesen végrehajtható.

Fentiekkel az elvárt fizikai reteszelés megvalósul. A mellékletben található ábrák további vizuális magyarázattal támasztják alá a levezetést, amely ábra egyszerűsített formában már a hiánypótlásunk részét is képezte.

2. Szándékolatlan beavatkozás megakadályozása

A Kérelmező által megajánlott SPPA-T3000 irányítástechnikai rendszer egy több évtizedes, számos technikai generáción átívelő fejlesztés eredménye, ahol mindig nagy hangsúly lett fektetve az irányítástechnikai rendszer, a felhasználói szoftver és a hardver dokumentáció következetes strukturáltságára.

Ez a strukturáltság nagy segítséget nyújt a rendszer, a rendszerelemek és felhasználói szoftver jó átláthatósága és könnyű értelemezhetősége érdekében. Az alábbi példán keresztül szeretnénk szemléltetni az ajánlatukban már bemutatott tervezői környezetről szóló leírásunkat, valamint a nukleáris erőművi felhasználásra jellemző kiegészítő biztonsági megoldást az egyértelmű érthetőség érdekében.

Az egyszerűsített példa lépésenként bemutatja egy S7-4xx alapú vezérlő egység konfigurálását, a hozzá tartozó felhasználói szoftver hozzárendelését és a vezérlőbe letöltést az SPPA-T3000 rendszerben. A leírt tevékenység egy tervezői hozzáférési jogosultsággal rendelkező irányítástechnikai szakembert feltételez, aki egy dedikált, tervezői hozzáférési jogosultsággal rendelkező vékony kliens (TC) számítógépről hajtja végre a tervezői feladatot.

- A szoftver struktúrában létre kell hozni egy úgynevezett runtime konténert (pld. GEP1_szabalyzo), amely egy specifikus, a hálózati címe (MAC és IP cím) és hardver konfigurációja alapján azonosított SIMATIC S7-4xx vezérlő szoftveres leképezése. [...]
- A tervezői környezetben ezután létrehozhatók különböző rendeltetésű szoftvertervek (pld. GEP1_szabalyzo hardver es YMYA20 tervei), amelyeket szükségszerűen hozzá kell rendelni egy runtime konténerhez, vagyis egy jól meghatározott vezérlő egységhez. Ez a hozzárendelés definiálja, hogy kizárólag az adott vezérlőegységbe legyen lehetséges ennek a szoftvertartalomnak a letöltése. [...]
- Következő lépésként a szoftvertartalom vezérlőegységbe letöltése történik, amelynél először is biztosítani kell a letöltési reteszelés feloldását a Configuration Gateway üzembe helyezésével (vizuális példa a mellékelt fólia harmadik lapja – AS X vezérlő)
 - Configuration Gateway számítógép bekapcsolása (fizikai hozzáférés szükséges) és a felhasználói jogok bizonyítása a felhasználó és jelszó megadásával
 - Configuration Gateway - a kívánt vezérlőegységhez rendelt - hálózati routing-jának bekapcsolása. Ez egy egyedileg paraméterezett hálózati tűzfalat takar vezérlőegységenként, amely a bekapcsolás után csak a kívánt vezérlőegység és Configuration Gateway közötti kommunikációt engedélyezi a készülék kikapcsolásáig. Csak bekapcsolt állapotban lehetséges a vezérlőegységbe új konfigurációt, új felhasználói szoftvert letölteni, illetve konfigurációs és szoftver módosításokat végrehajtani.

- A szoftvertartalom letöltése (Commit) a vezérlőegységbe kétszeri egérekattintással történik, ahol a felhasználó meggyőződhet, hogy a helyes tervet (pld. 10LBA11CP004), a helyes runtime konténerből (pld. GEP1_szabalyzo) próbálja letölteni a hozzárendelt vezérlőegységbe. [...]
- öltése még nem jelenti azt, hogy a vezérlőegység az új logikát futtatja. A futtatáshoz még kétszeri egérekattintással aktiválni kell a szoftvertervet. Az ehhez szükséges felugró ablak ismét emlékezteti a felhasználót, hogy mely szoftvertartalmat, mely vezérlőegységen próbálja aktiválni. Itt jegyeznénk meg, hogy ezen lépés első egérekattintásáig lehetőség van az új szoftverterv, illetve módosítás visszavonására a vezérlőegységből. [...]
- A szoftverterv letöltése után a Communication Gateway-t és hálózati eszközeit üzemen kívül helyezhetjük, biztosítva a nem kívánt, szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő akár szándékolatlan beavatkozásokat.

Összefoglalva: a megajánlott SPPA-T3000 irányítástechnikai rendszer mind szoftveres, mind hardveres úton támogatja a szándékolatlan, illetve távoli rosszindulatú beavatkozások elkerülését és ezzel a nukleáris erőmű biztonságos és megbízható üzemeltetését.

A közbeszerzési műszaki leírás 6.9. pontja (16. oldal) határozza meg a rendszer hozzáférhetőség kezelésének általános elvárásait, mint műszaki minimumkövetelmény.

A 6.9. műszaki minimumkövetelmény részletes leírását a közbeszerzési műszaki leírás IRTA0202T401 melléklete tartalmazza, az alábbiak szerint:

„Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója keretmegállapodás terjedelmén belül rekonstruálandó rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védettek kell, legyenek. A fizikai reteszelésnek meg kell akadályoznia a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat.

Megalapozó dokumentum a 14. számú melléklet.”

A 14. sz. melléklet a kibervédelmi követelmények megalapozás elnevezésű dokumentum, mely 11. oldalán a rendszer védelme kapcsán (fizikai reteszelés) az alábbi előírásokat fogalmazza meg:

„A turbina teljesítmény szabályozó és szekunder védelmi rendszerekben lévő vezérlő egységek rendszer és felhasználói programjainak, valamint azok paramétereinek módosítása esetén kétfaktoros autentikáció szükséges. Ennek egyik általános és elterjedt módja a hozzáférés információ alapú azonosítása, amely tárgyi alapú (elektronikus kártya, RFID, NFC) és tudásalapú (pl. jelszó) azonosítás kombinációjából tevődik össze. Az érintett rendszerek üzemelési környezetéhez illeszkedve, további követelményként fogalmazódik meg, hogy a felhasználói belépést ellenőrző rendszert fizikai hozzáférést korlátozását biztosító műszaki megoldással kell kiegészíteni a beavatkozó rendszer vezérlő egységének a szintjén. Ennek teljesítésére arányos, indokolt és preferált megoldás a logikai beléptetés kiegészítéseként a Paks Atomerőmű védelmi rendszereiben már alkalmazott hardveres kapcsoló (pl. kulcsfordítás konfigurálásához) vagy bármely eltérő, de azonos értékű műszaki megoldás, ami helyszíni és fizikai (hardveres) beavatkozás feltételéhez köti a hozzáférést, a rendszer megbízhatóságának csökkenése, valamint funkcionalitásának degradációja nélkül.”

A fentiekben vázolt ajánlattevőként bemutatott megoldás fizikailag különíti el az egyes rendszerek vezérlői, processzor egységeinek védelmét, hiszen

- az ún. Configuration Gateway ajánlattevő ajánlata szerinti zárt (külön kulccsal nyitható helyiségben) elhelyezése adja a fizikai elkülönülést;
- a Configuration Gateway – a fentiekben írt és az ajánlat, továbbá a benyújtott hiánypótlás részét képező műszaki leírás szerint – csak egy rendszerhez fér hozzá, nem mindegyik rendszerhez, így a szándékolatlan, illetve távoli rosszindulatú beavatkozásokat megakadályozza, ilyen beavatkozás ellen megfelelő védelmet nyújt.

A fent leírtak alapján Kérelmező ajánlata megfelel a műszaki minimumkövetelményeknek, így erre tekintettel kérjük Ajánlatkérőt, hogy változtassa meg döntését, és nyilvánítsa Kérelmező ajánlatát érvényes ajánlatnak.”

19. A III. r. kérelmező 2020. június 17-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatának érvénytelenségét megállapító ajánlatkérő tájékoztatásban foglaltakkal szemben, melyben kifejtette az alábbiakat:

„Ajánlatunk érvénytelenné nyilvánításával nem értünk egyet, álláspontunk szerint a fenti levélben megküldött információk nem felelnek meg a valóságnak.

Az álláspontunkat alátámasztó okok az alábbiak:

Az Ajánlatkérő megállapítása szerint a Škoda JS a.s. Ajánlattevő által benyújtott ajánlat elutasításának oka, hogy az ajánlat nem felel meg a Közbeszerzési-műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek. Az Ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánításáról szóló döntése a Műszaki-szakmai ajánlat leírásban és annak kiegészítéseként 2020. április 29-én a hiánypótlás keretében benyújtott levelének tartalmán alapul.

Kénytelenek vagyunk tájékoztatni Önöket, hogy az Ajánlatkérő 3230-1643/2020 iktatószámú levelének, „Indoklás” alatti fejezet „A megfelelés igazolás: műszaki leírás” bekezdése részében idézett alábbi szöveg:

„A megoldás a tervezési funkciók szétválasztásán alapul:

- a módosítás/konfiguráció tervezése a mérnöki környezetben

- a módosítások/konfiguráció letöltése az irányítástechnikai vezérlőkbe (CPU)”

„Az application szerveren futó tervezői szoftvereszköz (Workbench) fizikálisan elválik a szoftverletöltő eszközöktől, amelyek egy független számítógépen futnak (Configuration Gateway). A mérnöki állomások bármilyen beavatkozása mindaddig gátolva van, amíg a Configuration Gateway nincs fizikailag csatlakoztatva a hálózathoz, vagy nincs bekapcsolva.” nem szerepel az Ajánlattevő, 2020.április 29-én a hiánypótlása keretén benyújtott levelében.”

20. A II. r. kérelmező 2020. június 18-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatának érvénytelenségét megállapító ajánlatkérő tájékoztatásban foglaltakkal szemben, melyben kifejtette az alábbiakat is:

„Megsértett jogszabályi rendelkezések: Kbt. 2.§ (2) bekezdés, Kbt. 71.§ (1) bekezdés, Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pont

Jogsértő eljárási cselekmény:

1. Kérelmező ajánlatának jogsértő érvénytelenítése: [...]

A Kérelmező által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat „6 Műszaki minimum követelmények megfelelés bemutatása dokumentum” 6.5.1. és 6.5.2 pontjai az alábbiakat tartalmazza:

„6.5.1. A RadICS platform az FPGA technológián alapul, és nem lehetséges a modulok online újraprogramozására, ha azok meghibásodnak, az alkatrészek cserélésére kerülnek a megfelelő tartalékalkatrészekből.

6.5.2. A bemeneti/kimeneti jelmodulok meghibásodása esetén a feszültség mentesítés nélkül cserélhetők, a megfelelő pótalkatrész-készletből vett, szervizelhető modulokra, programozás nélkül, mivel ugyanazok a bemeneti/kimeneti jelmodulok azonosak és nem igényelnek helyi konfigurálást.”

A fentiek alapján tehát az LM modulok előre fel vannak konfigurálva a megfelelő logikai algoritmusokkal. A kezelő személyzetnek csak ki kell cserélnie a hibás modult feszültség mentesítés nélkül (hot-swap) és nincs további feladata a kártya üzembe helyezéséhez. Az előbbiek alapján nem igaz ajánlatkérő azon állítása, hogy az „LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására”.

2. Az 1. pontban írottak alapján Kérelmező álláspontja szerint ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége a Kbt. 89. § a) pontjára hivatkozva a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenséget megállapítani, ugyanis az érvénytelenség indokolásában hivatkozott műszaki-szakmai megállapítások kizárólag ajánlatkérő téves következtetésein alapulnak.

3. Amennyiben Ajánlatkérő a Kérelmező által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat alapján a fentiekben bemutatott megfelelést nem tudta kétséget kizáróan megállapítani, úgy a Kbt. 71.§ (1) bekezdés alapján köteles lett volna megítélése függvényében hiánypótlási felhívást vagy felvilágosítás kérést küldeni Kérelmező részére.

Tekintettel arra a vitathatatlan tényre, hogy ajánlatkérő a 3. pontban szereplő eljárási cselekményt nem hajtotta végre – figyelembe véve döntését is – megsértette a Kbt. 71.§ (1) bekezdését, azzal, hogy Kérelmező ajánlatát téves következtetés alapján, az 1. pontban leírtak alapján megalapozatlanul érvénytelenítette, megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját.

II. Egyenlő bánásmód biztosítására vonatkozó alapelv megsértése

1. Az alapelv uniós szabályozáson alapul, a közbeszerzésekről és a 2004/18/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) a következőképpen fogalmaz:

18.cikk

„(1) Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el.”

2. Kiemelten hangsúlyozzuk az egyenlő bánásmód elvének uniós gyökereit, mert a rendelkezés lényegének megértésében ily módon segítséget nyújtanak az uniós jogesetekben (pl. C-243/89, C-87/94, C-34/02, T-402-06.) megfogalmazott értelmezések. Az egyenlő bánásmód elve gyakorlatilag azt jelenti, hogy azonos helyzetben lévő ajánlattevőket ajánlatkérő nem

kezelheti eltérő módon, a különböző helyzetben lévő ajánlattevőket pedig nem kezelheti azonos módon.

3. Ajánlatkérő Kérelmező ajánlatát érvénytelennek nyilvánította, mert – az I. pontban részletezettek szerint megalapozatlanul – nem tartotta a műszaki minimumkövetelményekben meghatározott feltételeknek megfelelőnek. Ezzel kapcsolatban Kérelmezőtől sem felvilágosítást, sem hiánypótlást nem kért. Nem vitatható, hogy Ajánlatkérő a 2020.04.17 napján kiküldött hiánypótlási felhívásában 4 ajánlattevőtől a benyújtott műszaki ajánlatuk értékeléséhez kapcsolódóan kért hiánypótlást/felvilágosítás kérést a műszaki minimum követelmények teljesítése kapcsán. A Kbt. 71.§ rendelkezése alapján a hiánypótlás mind hiányok pótlására (új dokumentum benyújtása), mind nem megfelelő dokumentumok módosítására is irányulhat, a cselekmények azonos súlyúak és ajánlatkérő szervezetnek nincs jogszerű lehetősége bármelyiket is korlátozni a hiánypótlás keretében.

4. Tekintettel arra a nem vitatható tényre, hogy Ajánlatkérő Kérelmező számára nem biztosított hiánypótlási vagy felvilágosítás nyújtási lehetőséget a műszaki minimumkövetelmények teljesítésével kapcsolatban, minden más ajánlattevő számára viszont ugyanebben a körben (műszaki minimumkövetelmények) ezt a lehetőséget biztosította a 2020.04.17. napján kiküldött hiánypótlási felhívásával, súlyosan megsértette a Kbt. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott egyenlő bánásmód elvét.”

21. Az ajánlatkérő 2020. június 19-én az alábbiak szerint válaszolta meg a III. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét:

„Az ajánlatkérő megvizsgálta a Škoda JS a.s. (kérelmező) vitarendezési kérelmét és a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a kérelmezőt a Kbt. 80. § (3) bekezdése szerinti határidőn belül tájékoztatja, valamint az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, továbbá az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi ajánlattevőjét egyidejűleg értesíti.

Ajánlatkérő elfogadja a Škoda JS a.s. ajánlattevő vitarendezési kérelmében foglaltakat, és

tájékoztatja az ajánlattevőt, hogy technikai okok miatt a Škoda JS a.s. ajánlattevő részére nem a Škoda JS a.s. ajánlat érvénytelenségre vonatkozó tájékoztatást, valamint az ahhoz kapcsolódó indokolást csatolta, ezért erre való tekintettel ajánlatkérő visszavonja az EKR-ben az ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról szóló döntését, és egy új eljárási cselekmény keretében csatolja a Škoda JS a.s. ajánlattevőre vonatkozó dokumentumot.”

22. Az ajánlatkérő 2020. június 22-én a III. r. kérelmező ajánlatát az alábbi indokolással nyilvánította érvénytelenné:

„[...] ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a SKODA JS a.s. ajánlattevő által benyújtott ajánlat érvénytelen, mert [...]

Indokolás:

A Kbt. 89. § a) pontja alapján [...]

Az ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat, az alábbiakban részletezett indokok miatt nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban előírt 6.9 pontban előírt műszaki minimum követelménynek. A közbeszerzési műszaki leírás 6.9. Rendszer hozzáférhetőség kezelése pontja az alábbi követelményt írja elő: [...]

Az ajánlattevő műszaki-szakmai ajánlata és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentációja alapján a KML 6.9 követelményének való megfelelésre a következő megoldást javasolja:

A „jogosulatlan manipulációk vagy beavatkozások” megakadályozását

- egyrészt a berendezések és rendszerelemek zárt helyiségekben és zárt szekrényekben történő elhelyezésével megvalósított a fizikai gát, akadály alkalmazásával,
- másrészt felhasználónév/jelszó páros által meghatározott, különböző jogosultság szintek által korlátozott rendszer hozzáférést biztosító szoftveres megoldással,
- továbbá az erőművön kívüli hálózatoktól zárt hálózat kialakításával valósítaná meg.

Az ajánlattevő nyilatkozata alapján a fenti megoldások együttes alkalmazása megvalósítja az elvárt szintű védelmet, ezért a megajánlott rendszer gyártója nem alkalmaz egyéb fizikai reteszelést a vezérlők, processzor egységek távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan szoftver és/vagy konfiguráció módosítás megakadályozása érdekében. A műszaki-szakmai ajánlat és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a megajánlott irányítástechnikai rendszer processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel nem védettek. A dokumentum alapján az ajánlattevő javaslatot tesz arra, hogy ha az ajánlatkérő továbbra is ragaszkodik a követelményben meghatározott fizikai reteszelés kialakításához, akkor egy „binárisan zárható kulcsos kapcsoló” és egy speciális funkcióblokk alkalmazásával korlátozható a rendszerhez való hozzáférés, a bemutatott 2. és 3. védelmi szinteknek megfelelően. Az ajánlattevő által javasolt megoldásban az 1. védelmi szintű felhasználónév/jelszó páros birtokában a kulcsos kapcsoló állásától függetlenül a teljes rendszerhozzáférés biztosított, tehát a megoldás nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek, miszerint a fizikai reteszelésnek meg kell akadályoznia a rendszer vezérlői, processzor egységei felé történő távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat. A fent kifejtett indokok miatt a megajánlott irányítástechnikai rendszerben megvalósítandó fizikai reteszelés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek. Ajánlatkérő megállapítja, hogy a SKODA JS a.s. ajánlattevő által benyújtott ajánlat – a fenti indokok miatt - a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen. Tekintettel arra, hogy a SKODA JS a.s. ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által előírt minimumkövetelményeknek, az

ajánlatkérő nem kezdi meg a tárgyalásokat az ajánlattevővel. A fentiekben meghatározott indokolásra tekintettel a SKODA JS a.s. ajánlattevő az „Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója” tárgyú közbeszerzési eljárásban a továbbiakban nem vehet részt.”

23. Az ajánlatkérő 2020. június 23-án az alábbiak szerint kért felvilágosítást az I. r. kérelmezőtől:

„A Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.9 pontja (Rendszer hozzáférhetőség kezelése) szerinti műszaki minimum követelmény: [...]

Az előzetes vitarendezés keretén belül megküldött részletező műszaki leírásban az Ajánlattevő - a fizikai reteszelés követelménynek való megfelelés igazolására – bemutatott egyfajta kialakítást a vezérlők, processzor egységek szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás elleni védelmére.

A fizikai reteszelés kialakítása azonban az Ajánlatkérő álláspontja szerint nem lehet „tetszőleges”, mivel csak abban az esetben minősíthető megfelelőnek, ha egyértelműen megfelel az Ajánlatkérő által támasztott minimum követelménynek. A megadott kiegészítő információk alapján azonban a fenti minimum követelmény teljesülése továbbra sem állapítható meg egyértelműen. Az ajánlatkérő felvilágosítást kér az ajánlattevőtől a megküldött részletező műszaki leírással kapcsolatban. Kéri az ajánlattevőt, hogy válaszolja meg az alábbi pontokban foglalt a műszaki megoldásokra vonatkozó kérdéseket, és mutassa be a 11. és 12. pontban kért kialakításokat.

1. Abban az esetben, amikor a Configuration Gateway üzemképtelen vagy ki van kapcsolva, akkor milyen egyéb megoldások léteznek a vezérlő, processzor egységek szoftver és/vagy a konfiguráció módosítására?

2. Abban az esetben, amikor az egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal üzemképtelen vagy ki van kapcsolva, akkor milyen egyéb megoldások léteznek a vezérlő, processzor egységek szoftver és/vagy a konfiguráció módosítására?

3. A bemutatott kialakítás milyen módon akadályozza meg az Automation Highway hálózat bármely pontjára történő csatlakozást egy a Configuration Gateway számítógép szoftvercsomagjával rendelkező hordozható számítógéppel?

4. Amennyiben a 3. pont szerinti csatlakozás nem megakadályozható, abban az esetben milyen módon akadályozza meg a bemutatott kialakítás a szoftver és/vagy konfigurációmódosítást?

5. A bemutatott kialakítás pontosan milyen módon akadályozza meg, hogy a szoftvermódosítás és/vagy konfigurációmódosítás a módosítási eljárást egyébként helyesen végrehajtva, tévedésből ne a redundáns vezérlő, processzor páron történjen?

pl., ha a redundáns vezérlőpár az X1-1 és az X1-2, és a feladat az X1-1 szoftvermódosítása, a műveletsort az X1-1 redundáns vezérlő helyett tévesen az X1-2 redundáns vezérlőn hajtjuk végre a hozzá tartozó X1-2 konfigurációs fájljával

6. A bemutatott kialakítás pontosan milyen módon akadályozza meg, hogy a szoftvermódosítás és/vagy konfigurációmódosítás a módosítási eljárást egyébként helyesen végrehajtva, tévedésből ne egy másik rendszer vezérlő, processzor egységén történjen?

pl., ha a páros turbina szabályozó vezérlője az X1 és a páratlan turbina szabályozó vezérlője az X2, és a feladat az X1 szoftvermódosítása, a műveletsort az X1 vezérlő helyett tévesen az X2 vezérlőn hajtjuk végre a hozzá tartozó X2 konfigurációs fájljával

7. A vezérlő-egységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal pontosan milyen eszközökkel és milyen módon, milyen hálózati topológiával kerül kialakításra?

8. A vezérlő-egységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközök pontosan milyen módon és hol kerülnek be és kikapcsolásra?

9. A vezérlő-egységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközök pontosan hol kerülnek elhelyezésre?

10. A vezérlő-egységként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközök dedikált hálózati csatlakozással kapcsolódnak a kontrollerekhez?

11. Kérjük mutassák be a fizikai és virtuális kommunikációs eszközöket és az útvonalak kialakítását az Application Server-től a kontrollerek hálózati csatlakozási pontjáig.

12. Kérjük mutassák be a fizikai és virtuális kommunikációs eszközöket és az útvonalak kialakítását az Configuration Gateway-től a kontrollerek hálózati csatlakozási pontjáig, beleértve a vezérlő-egységként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközöket is.”

24. Az ajánlatkérő 2020. június 23-án felvilágosítást kért a II. r. kérelmezőtől is az alábbiak szerint:

„b) A 6_5 Műszaki megoldásokat bemutató összefoglaló dokumentáció.pdf A) II. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„Az új rendszerben javasolt, hogy mindegyik turbinaszabályozó redundánsan kerüljön kivitelezésre. Normál üzemi körülmények között mindig egy szabályozó (az üzemeltető választása szerint) üzemel egy (az üzemeltető által kézi üzemmódban kiválasztott) turbinához. Továbbá, ugyanazon turbina második szabályozója szinkron módon figyeli az első működését. A kiválasztott szabályozó meghibásodása esetén, a tartalékszabályozó azonnal indul. Az átváltás végrehajtható turbina mindegyik üzemállapotában megvalósítható. Ez lehetővé teszi a szabályozási rendszer megbízhatóságának növelését, elkerülve az operátorok részvételének szükségességét a turbinaszabályozók váltási műveleteiben. Minden turbinaszabályozó a saját elektrohidraulikus átalakítóján keresztül működik. Ez lehetővé teszi a gépcsoport teljesítményének megbízhatóbb üzemmódban történő üzemeltetését, mivel ehhez nincs szükség egy másik turbina elektromechanikus berendezésének aktiválására, valamint a vezérlő üzemmódba történő átkapcsolására.”

A b) pontban közös ajánlattevők ajánlatából idézett 6_5 Műszaki megoldásokat bemutató összefoglaló dokumentáció.pdf A) II. pontja alapján a tartalék turbinaszabályozó üzembe kerüléséhez nem szükséges kezelői beavatkozás.

A 5_6 Műszaki minimum követelmények megfelelés bemutatása.pdf és a 6_5 Műszaki megoldásokat bemutató összefoglaló dokumentáció.pdf dokumentumokban a turbinaszabályozó rendszerre vonatkozóan előírt egyszeres hibatűrés követelményének való megfelelést bemutató műszaki megoldások, miszerint rendszerszintű hiba esetén a tartalékként működő turbinaszabályozó és funkcióvesztés nélkül átveszi a szabályozási feladatokat, ellentmondanak egymásnak.

Kérjük a közös ajánlattevőket, hogy oldják fel a fenti, a benyújtott dokumentumokban a követelményponttal kapcsolatban fennálló ellentmondást úgy, hogy a felvilágosítás megadása keretében nyújtsák be a műszaki megoldás leírását, olyan részletességgel, amelyből egyértelműen megállapítható a KML 6.2 műszaki minimum követelménynek való megfelelés.”

25. A III. r. kérelmező 2020. június 24-én az alábbi tartalmú előzetes vitarendezési kérelmet nyújtotta be ajánlatának érvénytelenségével szemben:

„Az Ajánlatkérő fenti számú levelében részletezett indokait, miszerint a megajánlott irányítástechnikai rendszerben megvalósítandó fizikai reteszelés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek, az Ajánlattevő nem fogadja el.

Az Ajánlatkérő 2020.04.17. keltű, 3230-1145/2020 iktatószámú hiánypótlásra felszólító levelének III.7 fejezet Értékelés: részében felhívta az Ajánlattevő figyelmét arra, hogy:

„A műszaki minimum követelmény a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel történő védelmét írja elő távoli szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen” továbbá a Hiánypótlás: részében az alábbiak szerinti hiánypótlásra szólította fel az Ajánlattevőt:

„Kérjük kiegészíteni a Műszaki szakmai ajánlatot az alábbi fejezettel:
SKODA JS a.s.

1. olyan műszaki leírással, melyből egyértelműen megállapítható, hogy a megajánlott irányítástechnikai rendszer kielégíti a KML 6.9 pontja szerinti rendszer hozzáférhetőségi követelményt, vagyis a megajánlott rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védhetők;

2. olyan műszaki leírással, melyben bemutatásra kerül, hogy az ajánlatban szereplő 410 5H és a 410-E jelű kontrollerek milyen konkrét műszaki megoldás alkalmazásával védhetők meg a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásoktól;”

Az Ajánlattevő, ŠKODA JS a.s. 2020.április 29-én a hiánypótlás keretében benyújtott levelében válaszul műszaki megoldást mutatott be a rendszer processzor egységeinek szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás elleni fizikai reteszeléssel, zárható kulcsos kapcsolóval történő védelmére és a témával kapcsolatosan kijelentette, hogy:

Az Ügyfél tartós érdeklődése esetén minden, a CPU410-5H-t tartalmazó szekrénybe beszerelhető és csatlakoztatható egy bináris zárható kulcsos kapcsoló, amely bináris bemeneten keresztül és az SFC109 szoftverblokk hívásával átkapcsol a 2. védelmi szint (Protection level 2) és a 3. védelmi szint (Protection level 3) között.

Az Ajánlattevő megoldásának fenti leírása alapján és a Siemens szabadon hozzáférhető műszaki dokumentációjának (pl. az A5E41675609-AA dokumentum, 4.6 fejezet, 3 számú francia bekezdése, internetes link:

https://cache.industry.siemens.com/dl/files/826/109751826/att_933153/v1/STEP_7_-_System_and_Standard_Functions_for_S7-300_and_S7-400.pdf) részletes leírásaiból következik, hogy a fenti módon a PCS7 CPU 410-5H kontrollerekhez csatlakoztatott, „reteszelt” helyzetbe (Protection level 3, lásd fentebb, avagy szintén a MODE=12 a felhasználói programban /szoftverben/) zárható kulcsos kapcsoló teljesen megakadályozza a kontrollerek szoftvermódosításának és konfiguráció módosításának lehetőségét a szekrények és a mérnök állomások, vagy más munkahelyek között kialakított távolsági kommunikációs kapcsolaton keresztül.

A kontrollerek szoftver és konfiguráció módosítása csak a kulcsos kapcsoló „kioldott” helyzetbe történő átkapcsolása után, valamint az ezt követő megfelelő jelszó megadása után lehetséges.

A fent leírt reteszelő funkció bevált megoldás, és az Ajánlattevő igény esetén megszervezi bemutatását az Ajánlatkérő képviselői részére.

A ŠKODA JS a.s. Ajánlattevő biztosítja az Ajánlatkérőt, hogy a fent részletezett funkció megvalósításának egyedüli feltétele az „Ügyfél (Ajánlatkérő) tartós érdeklődése”, ezért ennek a kialakításnak a megvalósítása az Ajánlattevő ŠKODA JS a.s. ajánlatának és ajánlati árának részét képezi.

Úgy találjuk, hogy a fenti megoldás mindenben eleget tesz a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek úgy, mint az Ajánlattevő műszaki-szakmai ajánlat 3.9. számú fejezetében tett nyilatkozata is, miszerint a vonatkozó, az Ajánlatkérő által előírt, műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú minimumkövetelmények teljesítve lesznek, amelyet a ŠKODA JS a.s. Ajánlattevő világos, jogilag kötelező érvényű nyilatkozatának tekintjük.”

26. A II. r. kérelmező a 2020. június 25-én benyújtott felvilágosításában az alábbiakat közölte:

„A Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.2 pontja (Egyszeresen hibatűrő kialakítás követelménye) szerinti műszaki minimum követelmény

„Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója keretmegállapodás terjedelmén belül rekonstruálandó rendszereknek teljes körűen meg kell felelniük az egyszeres hibatűrés követelményének. Üzem közben egy rendszerem hibája nem okozhat funkcióvesztést. A hibát üzem közben, funkcióvesztés nélkül el kell tudni hárítani.”

Egyszeres hibatűrés kialakítás követelmény megfelelés RADIIY igazolás

A fő és redundáns szabályozók (turbinavezérlők) közötti átkapcsolás technikai megoldásának pontosítása

Az 1., 2., és 3. ábra (lásd 1. melléklet) a turbinavezérlők fő és redundáns csatornáinak részletes kialakítását mutatja az üzemeltetés során. A turbinavezérlők fő és redundáns csatornái 5 ms-os mintavételezéssel információcserét hajtanak végre a szabályozók aktuális állapotáról (ideértve az összes beállított értéket, együtthatót és a PID-szabályozó komponenseinek aktuális paramétereit). Üzemszerűen mindig csak egy aktív szabályozó működik (a terepi berendezés működtetése).

Ha az aktív szabályozóban (vezérlőben) található modulok öndiagnosztikája olyan hibát észlel, amely veszélyeztetheti a funkció ellátását, akkor a szabályozó leállítja az EHC vezérlését és jelet generál a redundáns csatorna számára. Az átváltási művelet a hibát követően funkcióvesztés nélkül történik és kezelő személyzet beavatkozására nincs szükség. A RadICS platform modulok öndiagnosztikai lefedettsége nagyobb, mint 99,8%. Mivel a szabályozók mintavételezési ciklusa 5 ms, a fő és a redundáns turbina vezérlők közötti átváltás a terepi eszköz (EHC) működésénél sem idéz elő funkcióvesztést.

A RadICS rendszer egyszeresen hibatűrő kialakításának fent leírt módja igazolt üzemeltetési referenciákkal rendelkezik a Rivne Atomerőmű 3. blokk és a Khmelnytskyi Atomerőmű 1. blokk turbina szabályozó és védelmi rendszereinél.”

27. Az I. r. kérelmező a 2020. június 26-án benyújtott felvilágosításában az alábbiakat közölte:

„Ajánlattevő által megajánlott műszaki megoldás megfelel a fizikai reteszelés műszaki követelménynek, mely megfelelést részletesen bemutatják az alábbi, ajánlatkérő felvilágosítás kérésére adott válaszok:

1. Kérdés: Abban az esetben, amikor a Configuration Gateway üzemképtelen vagy ki van kapcsolva, akkor milyen egyéb megoldások léteznek a vezérlő, processzor egységek szoftver és/vagy a konfiguráció módosítására?

Válasz:

Egyéb megoldás nem létezik, a Configuration Gateway kikapcsolt állapotában nem lehetséges a vezérlő egységekben szoftver és konfiguráció módosítást végrehajtani, mivel az ehhez szükséges szoftvereszközök ezen a számítógépen futnak. A Configuration Gateway üzemképtelensége esetén az eszköz javítása vagy cseréje oldja meg a problémát. Az irányítástechnikai rendszer normál működését nem befolyásolja, ha a Configuration Gateway üzemen kívül van.

2. Kérdés: Abban az esetben, amikor az egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal üzemképtelen vagy ki van kapcsolva, akkor milyen egyéb megoldások léteznek a vezérlő, processzor egységek szoftver és/vagy a konfiguráció módosítására?

Válasz

Az adott hálózati tűzfal kikapcsolt állapotában nem lehetséges a hozzárendelt vezérlő egységben konfiguráció módosítást végrehajtani, mivel az ehhez szükséges hálózati elérés retesztelt. A hálózati tűzfal üzemképtelensége esetén az eszköz javítása vagy cseréje oldja meg a problémát. Az irányítástechnikai rendszer normál működését nem befolyásolja, ha egy tűzfal készülék üzemen kívül van.

3. Kérdés: A bemutatott kialakítás milyen módon akadályozza meg az Automation Highway hálózat bármely pontjára történő csatlakozást egy a Configuration Gateway számítógép szoftvercsomagjával rendelkező hordozható számítógéppel?

Válasz:

Az irányítástechnikai hálózaton az engedélyezett IP- és MAC címek egyértelműen definiáltak, ezáltal korlátozottak. Ezen felül az irányítástechnikai hálózaton található készülékek egyedi hozzáférési joggal - jelszóval - kell legyenek ellátva. Idegen készülékek csatlakoztatási lehetőségét az irányítástechnikai hálózathoz első sorban fizikailag kell megakadályozni, amit a nem használt hálózati- és USB csatlakozók lezárásával - Port Locker - biztosítunk.

Ezen felül az Automation Highway hálózatot egy a hálózati aktivitást figyelő Siemens SINEC NMS szoftver folyamatosan vizsgálja és minden rendellenes aktivitás esetén (így például: eszköz leválasztása a hálózatról, eszköz csatlakoztatása a hálózathoz, ismeretlen eszköz csatlakozási kísérlete) naplóz, illetve riaszt.

4. Kérdés: Amennyiben a 3. pont szerinti csatlakozás nem megakadályozható, abban az esetben milyen módon akadályozza meg a bemutatott kialakítás a szoftver és/vagy konfigurációmódosítást?

Válasz:

A vezérlőegységekhez rendelt hálózati tűzfalak a kulccsal történő engedélyezés nélkül reteszelik a Configuration Gateway szoftverei és a vezérlőegységek közötti kommunikációs protokollt, illetve kommunikációs csatornát. Így egy a hármas kérdésben feltételezett incidens esetén sem lehet módosításokat végrehajtani a vezérlőegységekben.

5. Kérdés: A bemutatott kialakítás pontosan milyen módon akadályozza meg, hogy a szoftvermódosítás és/vagy konfigurációmódosítás a módosítási eljárást egyébként helyesen végrehajtva, tévedésből ne a redundáns vezérlő, processzor páron történjen? pl., ha a redundáns vezérlőpár az X1-1 és az X1-2, és a feladat az X1-1 szoftvermódosítása, a műveletsort az X1-1 redundáns vezérlő helyett tévesen az X1-2 redundáns vezérlőn hajtjuk végre a hozzá tartozó X1-2 konfigurációs fájljával

Válasz:

Bármilyen szoftver- vagy konfigurációmódosítás letöltése a redundáns vezérlőegység párokba (X1-1 és X1-2) automatikusan párhuzamosan történik. Az X1-1 és X1-2 közötti zökkenőmentes adatszinkronizáció firmware szinten biztosított.

6. Kérdés: A bemutatott kialakítás pontosan milyen módon akadályozza meg, hogy a szoftvermódosítás és/vagy konfigurációmódosítás a módosítási eljárást egyébként helyesen végrehajtva, tévedésből ne egy másik rendszer vezérlő, processzor egységén történjen? pl., ha a páros turbina szabályozó vezérlője az X1 és a páratlan turbina szabályozó vezérlője az X2, és a feladat az X1 szoftvermódosítása, a műveletsort az X1 vezérlő helyett tévesen az X2 vezérlőn hajtjuk végre a hozzá tartozó X2 konfigurációs fájljával?

Válasz:

A bemutatott megoldás mind szoftveres, mind hardveres úton támogatja a példában leírt hibalehetőség elkerülését a következő módon:

- A feladat szerint az X1-es vezérlő egységben kell módosítást végrehajtani, ezért először biztosítani kell az egység dedikált hálózati elérését az -A28 és -A29 hálózati tűzfalak programozásra dedikált kommunikációs csatorna aktiválásával. Ez a gyakorlatban az adott irányítástechnikai szekrényben található, a hálózati tűzfalak engedélyező bemenetére kapcsolt kulcsos kapcsolóval hajtható végre.

A végrehajtó személynek szükséges belépési joggal rendelkeznie az adott elektronika/elektromos helységbe, hozzáférési joggal (kulccsal) az adott irányítástechnikai szekrényhez és hozzáférési joggal (kulccsal) a hálózati elérés aktiválásához. Mivel ez a

művelet sor az X2 egységen nem kerül végrehajtásra, fizikailag nem lehetséges konfigurációs adatokat arra küldeni.

Az aktiválás ténye jelzésre kerül az irányítástechnikai rendszerben, beleértve az információt az érintett vezérlőegység azonosítójával és időbélyeggel.

- Communication Gateway aktiválása, fizikai hozzáférés és felhasználói jogok birtokában
- Bejelentkezés a mérnöki / tervezési feladatokra dedikált vékony kliens gépre, fizikai hozzáférés és tervezői hozzáférési jogok birtokában
- A végrehajtó személy kezdeményezheti a tervezett módosítást. Amennyiben azt a tervezői környezetben tévesen az X2 egység szoftverében teszi, a változások csak a szerveren tárolt adatbázisban történnek meg. A vezérlőbe történő letöltési próbálkozás során a rendszer kommunikációs hibát fog jelezni a fizikailag reteszelt, nem elérhető X2 vezérlő miatt. A programozói környezetben beállított vezérlő egység konfigurációja (hardver típus) és egyedi azonosítói (MAC és IP cím) miatt az X2-es tervek letöltése az X1-es vezérlőbe nem lehetséges, mivel az X2-es tervek az X2-es vezérlő runtime konténeréhez (vezérlő egység szoftver leképezése) vannak hozzárendelve, így csak és kizárólag oda tölthetők le.

7. Kérdés: A vezérlő-egységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal pontosan milyen eszközökkel és milyen módon, milyen hálózati topológiával kerül kialakításra?

Válasz:

Mellékletként csatolunk egy vázlatos hálózati topológiát, amelyen a nevezett eszközök (-A28 -A29 -A30 -A31) megtalálhatóak, valamint a tűzfal és a switch általános adatlapjait.

Az eszközök Siemens gyártmányú Scalance S615 típusú hálózati tűzfalak, amelyek paraméterezésük szerint a Configuration Gateway és a hozzárendelt vezérlőegység közötti programozásra dedikált kommunikációs protokollt és csatornát, az engedélyező bemenetük függvényében reteszelik, illetve engedélyezik. A tűzfalak egy CAT6 kábel kapcsolaton csatlakoznak a redundáns ring kialakítású Automation Highway menedzselt switch-eihez, míg a fizikailag mellette található vezérlőegységhez egy szintén CAT6 hálózati kábelen, annak a kommunikációs kártyájára (-A05 -A15).

8. Kérdés: A vezérlőegységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközök pontosan milyen módon és hol kerülnek be és kikapcsolásra?

Válasz:

Mindegyik redundáns vezérlőegység rendelkezik két hozzárendelt tűzfallal. Ezek a vezérlőegységgel azonos irányítástechnikai szekrényben lesznek elhelyezve, egyértelmű jelöléssel a vezérlőegységre vonatkozóan. A készülék mellett elhelyezett, egyértelműen jelölt kulcsos kapcsolóval lehet a tűzfalak engedélyező bemenetén keresztül a programozásra dedikált kommunikációs protokollt és csatornát reteszelni, illetve engedélyezni.

A készüléket működtetni szándékozó személynek szükséges belépési joggal rendelkeznie az adott elektronika/elektromos helységbe, hozzáférési joggal (kulccsal) az adott irányítástechnikai szekrényhez és hozzáférési joggal (kulccsal) a tűzfalak kapcsolójához.

9. Kérdés: A vezérlőegységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközök pontosan hol kerülnek elhelyezésre?

Válasz:

A hálózati tűzfalakat az adott vezérlőegység közvetlen közelében, azonos irányítástechnikai szekrényben lesznek elhelyezve, egyértelmű jelöléssel a vezérlőegységre vonatkozóan.

10. Kérdés: A vezérlőegységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközök dedikált hálózati csatlakozással kapcsolódnak a kontrollerekhez?

Válasz:

Igen, dedikált hálózati csatlakozással és csatornával kapcsolódnak a kontrollerekhez, elválasztva a HMI adatfolyamot a konfigurációs adatfolyamtól. Ezen felül a fenti 3. kérdésre

adott válaszban írt szoftveres felügyelet képes a folyamatos diagnosztikára és ezen keresztül a rendellenességek naplózására, riasztásra.

11. Kérdés: Kérjük mutassák be a fizikai és virtuális kommunikációs eszközöket és az útvonalak kialakítását az Application Server-től a kontrollerek hálózati csatlakozási pontjáiig.

Válasz:

HMI adatfolyam útvonala:

- redundáns Application Server (-E01 -E02), virtualizáció nélkül
- CAT6 kapcsolaton keresztül csatlakozás az Automation Highway hálózati eszközeihez
- Automation Highway redundáns optikai ring kialakítással. Siemens gyártmányú, SCALANCE XB205-3 menedzselt switch funkciójú készülékekkel (-A06 -A07 -A22 -A23 -A24 -A25), a szerver szekrényben, és az elektromos helyiségben található irányítástechnikai szekrényben
- CAT6 kapcsolaton keresztül csatlakozás az Automation Highway-ról a tűzfalakra (-A28 -A29 illetve -A30 -A31)
- CAT6 kapcsolaton keresztül csatlakozás a tűzfalról az S7-4xx redundáns vezérlőegység két kommunikációs kártyájára (-A05 -A15)

12. Kérdés: Kérjük mutassák be a fizikai és virtuális kommunikációs eszközöket és az útvonalak kialakítását az Configuration Gateway-től a kontrollerek hálózati csatlakozási pontjáiig, beleértve a vezérlőegységenként egyedileg paraméterezett hálózati tűzfal eszközöket is.

Válasz:

Konfigurációs adatfolyam:

- kiindulási pont a Configuration Gateway számítógép, Siemens SIMATIC szoftvereszközökkel, virtualizáció nélkül, egy fizikailag elkülönített, zárható helyen elhelyezve
- CAT6 kapcsolaton keresztül csatlakozás az Automation Highway hálózati eszközeihez
- Automation Highway redundáns optikai ring kialakítással. Siemens gyártmányú, SCALANCE XB205-3 menedzselt switch funkciójú készülékekkel (-A06 -A07 -A22 -A23 -A24 -A25), a szerver szekrényben, és az elektromos helyiségben található irányítástechnikai szekrényben.
- CAT6 kapcsolaton keresztül csatlakozás az Automation Highway-ról a tűzfalakra (-A28 -A29 illetve -A30 -A31)
- CAT6 kapcsolaton keresztül csatlakozás a tűzfalról az S7-4xx redundáns vezérlőegység két kommunikációs kártyájára (-A05 -A15)

A Configuration Gateway számítógép egy specifikus kommunikációs protokollt használva, egy dedikált kommunikációs porton keresztül képes csak szoftver- és konfiguráció módosításokat a vezérlőegységekre küldeni. Ezt az adatátvitelt egy, a tűzfal engedélyező bemenetére kapcsolt kulcsos kapcsolójával lehet reteszelni, megakadályozandó mindennemű módosítás letöltését a hozzárendelt vezérlőegységbe.”

28. Az ajánlatkérő 2020. június 29-én megküldte válaszát az I. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére, melyben az alábbiakat fejtette ki:

„A vitarendezési kérelemben foglaltak megismerését követően, ajánlatkérő 2020.06.23-án az EKR-rendszeren keresztül felvilágosítást kért a kérelmezőtől, ahol a műszaki megoldásra vonatkozóan további kérdéseket tett fel. A kérelmező 2020.06.26-án az EKR rendszeren keresztül benyújtotta a felvilágosításkérésre adott válaszokat. Ajánlatkérő a 2020.06.15-i kizárást megelőzően megvizsgálta és elbírálta az eredetileg benyújtott PAKS_MinimumTechnicalRequirements_20200428_hun elnevezésű és hiánypótlás keretében benyújtott dokumentumokat, és azok alapján az ajánlatkérő megállapította, hogy [...]

Az előzetes vitarendezési kérelem és az abban leírtak nem képezik az ajánlattevő ajánlatának részét, tekintettel arra, hogy az előzetes vitarendezés nem az ajánlat kiegészítésére szolgáló jogintézmény, hanem arra ad lehetőséget egy eljárás során, hogy az ajánlatkérő által (kérelmező álláspontja szerint) rosszul, illetve nem megfelelően értékelt, az ajánlatban szereplő információkra, az az alapján hozott jogszerűtlen döntésekre felhívja az ajánlatkérő figyelmét, visszafordítva a nem megfelelően értékelt ajánlat alapján hozott ajánlatkérői döntést. Az ajánlatkérő felhívja a kérelmező figyelmét, hogy az EVK-ban kérelmezőnek meg kell jelölnie a vitatott dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra - ha vannak ilyenek - hivatkozni kell. Az EVK-ban nem került bemutatásra az ajánlatkérő azon jogsértőnek tartott eljárási cselekménye, mely az eredeti ajánlat, illetve a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentumok érvényességének alátámasztásául szolgáló információkat (adatokat, tényeket, ábrákat) tartalmazta, hanem az ajánlathoz, illetve hiánypótláshoz képest többlet információval kívánta kérelmező megalapozni ajánlata műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelőségét.

Az ajánlat a KML 6.9. pontja szerinti műszaki minimum követelmény tekintetében nem tartalmazott elégséges információt az elbíráláshoz ezért ajánlattevő hiánypótlási felkérést intézett ajánlattevő felé. A hiánypótlási felhívás II.7. pontjára kérelmező által adott válasz alapján ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította az ajánlatot, mivel a rendelkezésre álló információk alapján egyértelműen kimondható volt, hogy az ajánlat (a hiánypótlásra benyújtott információkat is beleértve) a benyújtott tartalommal nem felel meg az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban rögzített minimumkövetelményeknek, ebből adódóan az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen. Mivel ezen pont tekintetében már sor került hiánypótlási felszólítás kiírására, és a Kbt. nem engedi ugyanazon hiányosság vonatkozásában a többszörös hiánypótlást, így az ajánlat érvénytelensége fennáll.

Az előzetes vitarendezési kérelem akkor lett volna alapos, amennyiben a kérelmező abban be tudta volna mutatni, hogy az ajánlatában, illetve az annak nyomán kért hiánypótlásban az ajánlatkérő hol találja meg a hiányolt információkat, rávilágítva ezzel adott esetben egy hibás ajánlatkérői döntésre.

Fentiekkel összefüggésben a Kbt. az alábbiak szerint rendelkezik:

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint [...]

A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján: ... A korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.

A Kbt. 71. § (8) bekezdés kimondja, hogy: [...]

A kérelmező által benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében foglaltak alapján ajánlatkérő felvilágosítást kért, mely azonban nem jelenti azt, hogy a felvilágosításkérésre adott válasz teljesítésével az ajánlat érvényessége biztosított lenne. A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.437/8/2019. és a D.99/12/2019. számú jogesetekben rámutatott, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdése nem a hiánypótlási felhívás kibocsátását, hanem a hiányok pótlását korlátozza. Ebben az esetben az eredeti ajánlati tartalom veendő figyelembe, a Kbt. 71. § (10) bekezdése értelmében. Tekintettel a felvilágosításkérésre adott válaszban foglaltakra, ajánlatkérő megállapította, hogy a benyújtott felvilágosításra adott válaszban foglalt információ figyelembevétele a bírálat során sértené a Kbt. 71. § (6) bekezdése és (8) bekezdés b) pontjában foglaltakat, ennél fogva a Kbt. 71. § (10) bekezdésének utolsó fordulata alapján „kizárólag az eredeti ajánlati példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során”. A műszaki ajánlat műszaki nem megfelelőséget tartalmaz, ami hiánypótlás vagy felvilágosítás során nem orvosolható. A fentiek szerint az ajánlatkérő továbbra is fenntartja a kérelmező ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját, miszerint a kérelmező ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.”

29. Az ajánlatkérő 2020. június 29-én megküldte válaszát a II. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére, melyben az alábbiakat fejtette ki:

„Az ajánlatkérő megvizsgálta a Public Company “Research and Production Corporation Radiy” és Radiy Hungary Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. előzetes vitarendezési kérelmét, valamint a Kbt. 80. § (4) bekezdés alapján kért, és a kérelmezők által határidőben megadott felvilágosítás kérésre vonatkozó válaszát és a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a kérelmezőt a Kbt. 80. § (3) bekezdése szerinti határidőn belül tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról és az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi ajánlattevőjét értesíti.

Az ajánlatkérő ismételten megvizsgálta a korábbi álláspontja alapján kialakított döntését, ez alapján a 2020.06.15-én kelt és az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében foglaltakat módosítja. Az ajánlatkérő a vitarendezési kérelemben foglaltakat a kérelmezők felvilágosítás keretében adott válaszok alapján részben elfogadja, részben elutasítja az alábbiakban részletezettek szerint: [...]

B) A kérelmezők az előzetes vitarendezési kérelem I. Kérelmező ajánlatának jogsértő érvénytelenítése pont 1. alpontja második bekezdésében az alábbiakat vitatták:

„A Kérelmező által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat „6 Műszaki minimum (helyesen 5_6 pont) követelmények megfelelés bemutatása dokumentum” 6.5.1. és 6.5.2 pontjai az alábbiakat tartalmazza:

„6.5.1. A RadICS platform az FPGA technológián alapul, és nem lehetséges a modulok online újraprogramozására, ha azok meghibásodnak, az alkatrészek cserélésére kerülnek a megfelelő tartalékalkatrészekből.

6.5.2. A bemeneti/kimeneti jelmodulok meghibásodása esetén a feszültség mentesítés nélkül cserélhetők, a megfelelő pótalkatrész-készletből vett, szervizelhető modulokra, programozás nélkül, mivel ugyanazok a bemeneti/kimeneti jelmodulok azonosak és nem igényelnek helyi konfigurálást.”

A fentiek alapján tehát az LM modulok előre fel vannak konfigurálva a megfelelő logikai algoritmusokkal. A kezelő személyzetnek csak ki kell cserélnie a hibás modult feszültség mentesítés nélkül (hot-swap) és nincs további feladata a kártya üzembe helyezéséhez. Az előbbiek alapján nem igaz ajánlatkérő azon állítása, hogy az „LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására”.

Ajánlatkérő válasza a fenti észrevételekkel kapcsolatban:

A Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontja az alábbi műszaki minimum követelményt írja elő:

„Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására.”

Az előzetes vitarendezési kérelemben a kérelmezők a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontjára vonatkozóan az alábbi fejezeteket idézték az „5_6 műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentumból”:

„6.5.1. A RadICS platform az FPGA technológián alapul, és nem lehetséges a modulok online újraprogramozására, ha azok meghibásodnak, az alkatrészek cserélésére kerülnek a megfelelő tartalékalkatrészekből.”

„6.5.2. A bemeneti/kimeneti jelmodulok meghibásodása esetén a feszültség mentesítés nélkül cserélhetők, a megfelelő pótalkatrész-készletből vett, szervizelhető modulokra, programozás

nélkül, mivel ugyanazok a bemeneti/kimeneti jelmodulok azonosak és nem igényelnek helyi konfigurálást.”

Az ajánlatkérő annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy az ajánlat megfelel-e az ajánlatkérő által előírt műszaki minimum követelményeknek az ajánlat a 6.5.2. pontját nem tudja figyelembe venni, mert az a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontjában előírt minimum követelményre vonatkozóan nem tartalmaz releváns információt.

A kérelmezők ajánlatában szereplő „5_6 műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentumban” a fentiek mellett az alábbi pontok is relevánsak a műszaki minimum követelményeknek való megfelelés megítélés szempontjából:

„6.5.3. Az LM modulok meghibásodása esetén azok cseréje, feszültségmentesítés nélkül elvégezhető. Ebben az esetben a cserélhető pótalkatrész-modult előzetesen fel kell konfigurálni („firmware”) a szükséges megrendelői alkalmazás logikai algoritmusok segítségével. Ebből a célból a megrendelő minden rendszerhez 2 (két) tartalék LM modult kap szállítmány részeként. A TTSZ, a TGV és a BV LM modulok különböző „firmware” alkalmazáslogikai algoritmusokkal rendelkeznek.”

„6.9.1. A RadICS platform FPGA technológián alapul, és nem lehetséges online módosítani a szoftver modulokat (ideértve a megrendelő alkalmazás logika algoritmusait). Szükség esetén azonban, a módosítás elvégezhető. Ehhez szükséges egy dedikált hardver (programozó) és egy számítógép (RPCT alkalmazással rendelkező laptop) valamint a modulokhoz történő csatlakozáshoz egy rendszer csatlakozó. A modulok átprogramozása lehetséges üzemi területen a szekrényeknél, valamint a képzéshez és a javításhoz használt reprezentatív konfiguráció szekrények esetén is.”

Az „5_6 műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentum” 6.5.1. és 6.9.1. fejezeteiben a kérelmezők két alkalommal is egyértelműen rögzítik, hogy a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében nem lehetséges a vezérlő modulok online újra programozása, vagy szoftver moduljainak módosítása. A kérelmezők ezen korábbi kijelentésére vonatkozóan azonban az előzetes vitarendezési kérelemben nem szerepel új információ.

A műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentum 6.9.1. fejezetben a kérelmezők rögzítik, hogy a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében a vezérlő modulok újra programozása, vagy szoftver moduljainak módosítása egy dedikált hardver (programozó) eszköz alkalmazásával és egy RPCT alkalmazással rendelkező számítógép vagy laptop segítségével lehetséges. A modulok átprogramozása végrehajtható akár az üzemi területen, vagy a (szintén a szállítási terjedelemben tartozó) reprezentatív konfigurációban.

Az ajánlatkérő tudomásul veszi a kérelmezők azon kijelentését, miszerint a RadICS platform olyan technológián alapul, mely lehetőséget biztosít a vezérlő modulok előzetes felkonfigurálására a műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentum 6.9.1. fejezetében leírt módon. Az ajánlatkérő azonban felhívja a kérelmezők figyelmét arra, hogy a KML 6.5 fejezetben meghatározott műszaki minimum követelmény ezzel éppen ellentétes követelményt fogalmaz meg a vezérlő modulok felkonfigurálására, programozására vagy szoftver moduljainak módosítására vonatkozóan.

Az előzetes vitarendezési kérelemben megadott kiegészítő műszaki információk egyértelműen alátámasztják és megerősítik az ajánlatkérő azon korábban kialakított álláspontját, miszerint az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan!) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes a felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges felhasználói program letöltési folyamatának végrehajtására.

A kérelmezők kijelentései alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a folyamatirányító rendszer nem képes az új vezérlő modulok felhasználói szoftverének

felhasználói engedélyezést követő vagy felhasználói beavatkozás nélküli automatikus letöltésének végrehajtására, így ezen kijelentések is igazolják az előírt műszaki minimum követelménynek való nem megfelelést. Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben megadott kiegészítő műszaki információk alapján nem talált olyan új vagy többlet műszaki információt, bizonyító erejű érvelést vagy egyéb megalapozást, amely módosítaná a KML 6.5 műszaki minimum követelménynek való megfeleléssel kapcsolatban hozott döntését.

Az ajánlatkérő továbbra is fenntartja azon kijelentését, miszerint az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan!) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes a felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges felhasználói program letöltési folyamatának végrehajtására.

A fentiekre vonatkozóan ajánlatkérő nem küldött hiánypótlási felhívást tekintettel a Kbt. 71. § (1) bekezdésére, valamint a Kbt. 71. § (8) bekezdésre az alábbiak szerint [...]

A fentiek alapján az ajánlatkérő jelen pontban a 2020.06.18.-án kelt és az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében foglaltakat változatlan tartalommal fenntartja, ezért a kérelmezők előzetes vitarendezési kérelmét elutasítja.

C) A kérelmezők az előzetes vitarendezési kérelem I. Kérelmező ajánlatának jogsértő érvénytelenítése pont 2. alpontjában az alábbiakat vitatták:

„Az 1. pontban írottak alapján Kérelmező álláspontja szerint ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége a Kbt. 89. § a) pontjára hivatkozva a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenséget megállapítani, ugyanis az érvénytelenség indokolásában hivatkozott műszaki-szakmai megállapítások kizárólag ajánlatkérő téves következtetésein alapulnak.”

Ajánlatkérő válasza a fenti észrevételekkel kapcsolatban:

Az ajánlatkérő a döntését minden esetben objektíven, a benyújtott dokumentumok tartalma alapján hozta és hozza meg. Ajánlatkérő a vitarendezési kérelem vitatott pontjai alapján ismételen megvizsgálta a Kérelmezők által benyújtott műszaki-szakmai ajánlatot az ajánlatkérő által előírt műszaki minimum követelményekkel összefüggésben és a jelen vitarendezésre adott válasz A) és B) pontjai szerint értékelte.

D) A kérelmezők az előzetes vitarendezési kérelem I. Kérelmező ajánlatának jogsértő érvénytelenítése pont 3. alpontjában az alábbiakat vitatták:

„Amennyiben Ajánlatkérő a Kérelmező által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat alapján a fentiekben bemutatott megfelelést nem tudta kétséget kizáróan megállapítani, úgy a Kbt. 71.§ (1) bekezdés alapján köteles lett volna megítélése függvényében hiánypótlási felhívást vagy felvilágosítás kérést küldeni Kérelmező részére. Tekintettel arra a vitathatatlan tényre, hogy ajánlatkérő a 3. pontban szereplő eljárási cselekményt nem hajtotta végre – figyelembe véve döntését is – megsértette a Kbt. 71.§ (1) bekezdését, azzal, hogy Kérelmező ajánlatát téves következtetés alapján, az 1. pontban leírtak alapján megalapozatlanul érvénytelenítette, megsértette a Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pontját.”

Ajánlatkérő válasza a fenti észrevételekkel kapcsolatban:

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint [...]

A Kbt. 71. § (8) bekezdés kimondja, hogy: [...]

A műszaki ajánlat műszaki nem megfelelést tartalmaz, ami hiánypótlás vagy felvilágosítás során nem orvosolható. A fentiek szerint az ajánlatkérő továbbra is fenntartja a kérelmezők ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját, miszerint a kérelmezők ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.

Az ajánlatkérői álláspontot alátámasztó jogorvoslati döntések a teljesség igénye nélkül:

- A D.95/18/2019. számú döntőbizottsági határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság is megerősítette, hogy az Ajánlatkérő előírásaitól eltérő tartalmú szakmai ajánlat az ajánlat jogszerű érvénytelenné nyilvánítását eredményezi a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

- D.602/15/2012. számú döntőbizottsági határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság rögzítette, hogy a műszaki tartalom hibái hiánypótlás keretében nem javíthatók, a felhívástól eltérő műszaki vállalás érvénytelenséget eredményez.

- A D.517/23/2019. számú döntőbizottsági határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság akként foglalt állást, hogy jogszabályba ütköző hiánypótlás megadására a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdése szerinti alapelvekre figyelemmel az ajánlatkérő nem hívhatja fel az ajánlattevőt.

E) A kérelmezők az előzetes vitarendezési kérelem II. Egyenlő bánásmód biztosítására vonatkozó alapelv megsértése pontban az alábbiakat vitatták:

„1. Az alapelv uniós szabályozáson alapul, a közbeszerzésekről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) a következőképpen fogalmaz: 18.cikk „(1) Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el.”

2. Kiemelten hangsúlyozzuk az egyenlő bánásmód elvének uniós gyökereit, mert a rendelkezés lényegének megértésében ily módon segítséget nyújtanak az uniós jogesetekben (pl. C- 243/89, C-87/94, C-34/02, T-402-06.) megfogalmazott értelmezések. Az egyenlő bánásmód elve gyakorlatilag azt jelenti, hogy azonos helyzetben lévő ajánlattevőket ajánlatkérő nem kezelheti eltérő módon, a különböző helyzetben lévő ajánlattevőket pedig nem kezelheti azonos módon.

3. Ajánlatkérő Kérelmező ajánlatát érvénytelennek nyilvánította, mert – az I. pontban részletezettek szerint megalapozatlanul – nem tartotta a műszaki minimumkövetelményekben meghatározott feltételeknek megfelelőnek. Ezzel kapcsolatban Kérelmezőtől sem felvilágosítást, sem hiánypótlást nem kért. Nem vitatható, hogy Ajánlatkérő a 2020.04.17 napján kiküldött hiánypótlási felhívásában 4 ajánlattevőtől a benyújtott műszaki ajánlatuk értékeléséhez kapcsolódóan kért hiánypótlást/felvilágosítás kérést a műszaki minimum követelmények teljesítése kapcsán. A Kbt. 71.§ rendelkezése alapján a hiánypótlás mind hiányok pótlására (új dokumentum benyújtása), mind nem megfelelő dokumentumok módosítására is irányulhat, a cselekmények azonos súlyúak és ajánlatkérő szervezetnek nincs jogszerű lehetősége bármelyiket is korlátozni a hiánypótlás keretében.

4. Tekintettel arra a nem vitatható tényre, hogy Ajánlatkérő Kérelmező számára nem biztosított hiánypótlási vagy felvilágosítás nyújtási lehetőséget a műszaki minimumkövetelmények teljesítésével kapcsolatban, minden más ajánlattevő számára viszont ugyanebben a körben (műszaki minimumkövetelmények) ezt a lehetőséget biztosította a 2020.04.17. napján kiküldött hiánypótlási felhívásával, súlyosan megsértette a Kbt. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott egyenlő bánásmód elvét.”

Ajánlatkérő válasza a fenti észrevételekkel kapcsolatban:

Az egyenlő bánásmód biztosítására vonatkozó alapelv megsértését az alábbiak miatt visszautasítjuk:

A Kbt. 89. § A tárgyalásos eljárásban - a Kbt. 87. § (6) bekezdése szerinti eset kivételével - az ajánlatok bírálatát az ajánlatkérő több szakaszban végzi:

Az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidőre benyújtott, ajánlati kötöttséget nem eredményező első ajánlat vonatkozásában az ajánlatkérő megvizsgálja, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek.

Az ajánlatot a tárgyalások megkezdését megelőzően akkor kell érvénytelenné nyilvánítani, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére. A tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek.

Ajánlatkérő a Kbt. 71. bekezdése alapján minden ajánlattevővel szemben az egyenlő bánásmód követelményeit betartva azonosan alkalmazta a hiánypótlás és felvilágosítás kérés szabályait. Az ajánlatkérő az ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlattal összefüggésben nem kért hiánypótlást, mert egyértelműen megállapítható volt, hogy az ajánlat nem felel meg a műszaki-szakmai minimum követelménynek. Jelen vitarendezésre adott válasz D) pontjában leírtak szerint is csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítását kérheti vagy nem jelentős hiányt pótolthat ajánlatkérő.

A műszaki-szakmai ajánlat nem megfelelése hiánypótlás során nem orvosolható. A fentiek szerint az ajánlatkérő továbbra is fenntartja a kérelmezők ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját, miszerint a kérelmezők ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen, továbbá azt, hogy a kérelmező ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére.

F) Kérelmező javaslata, észrevétele az előzetes előzetes vitarendezési kérelemben:

A fentiekben részletezett, súlyosan jogsértő helyzet álláspontunk szerint az alábbi módon orvosolható:

1. Ajánlatkérő vonja vissza Kérelmező ajánlatának érvénytelenítésére vonatkozó döntését és ismételten vonja be a bírálatba Kérelmező ajánlatát.
2. Javasoljuk, hogy elsődlegesen a Kérelmező által benyújtott műszaki-szakmai ajánlatra alapozva – figyelemmel az I.1 pontban leírtakat is – állapítsa meg Kérelmező ajánlatának megfelelőségét és a tárgyalásokat Kérelmezővel is kezdje meg.
3. Amennyiben a Kérelmező által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat alapján Ajánlatkérő mégsem képes a megfelelőséget megállapítani, úgy a Kbt. 71.§ (1) bekezdés szerinti eljárási cselekményt a Kérelmező vonatkozásában is folytassa le és ezt követően hozzon döntést Kérelmező ajánlatáról.”

Ajánlatkérő válasza a fenti észrevételekkel kapcsolatban:

1. Az előzetes vitarendezés I. Kérelmező ajánlatának jogsértő érvénytelenítése pont 1. alpontjával első bekezdésében vitatott korábbi döntésünket a felvilágosításkérésre adott válaszaik alapján felülbíráltuk és a megfelelőséget megállapítottuk.
2. Az előzetes vitarendezés I. Kérelmező ajánlatának jogsértő érvénytelenítése pont 1. alpontja második bekezdésében, valamint a 2. alpontjában és a 3. alpontjában vitatott korábbi döntésünket továbbra is fenntartjuk.

A jelen vitarendezési kérelemben adott válaszaik alapján az ajánlatkérő továbbra is fenntartja a kérelmezők ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját, miszerint a kérelmezők ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen, ezért a továbbiakban az eljárásban nem vehetnek részt.”

30. Az ajánlatkérő 2020. június 30-án megküldte a III. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére vonatkozó válaszát az alábbiak szerint:

„Az ajánlatkérő megvizsgálta a Skoda JS a.s. előzetes vitarendezési kérelmét és a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a kérelmezőt a Kbt. 80. § (3) bekezdése szerinti határidőn belül tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi ajánlattevőjét egyidejűleg értesíti.

A kérelmező az előzetes vitarendezési kérelemben (EVK) a jelen levélhez csatolt 1. sz. mellékletben foglaltak szerint vitatta ajánlatkérő ajánlatának érvénytelenségére vonatkozó döntését.

Ajánlatkérő a 2020.06.19-i kizárást megelőzően megvizsgálta és elbírált az eredetileg benyújtott 6_AJ_ŠKODA JS a.s._III.rész_142-233 oldal elnevezésű, valamint a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentumokat, és azok alapján az ajánlatkérő megállapította, hogy

„A műszaki-szakmai ajánlat és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a megajánlott irányítástechnikai rendszer processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel nem védettek.

A dokumentum alapján az ajánlattevő javaslatot tesz arra, hogy ha az ajánlatkérő továbbra is ragaszkodik a követelményben meghatározott fizikai reteszelés kialakításához, akkor egy „binárisan zárható kulcsos kapcsoló” és egy speciális funkcióblokk alkalmazásával korlátozható a rendszerhez való hozzáférés, a bemutatott 2. és 3. védelmi szinteknek megfelelően.

Az ajánlattevő által javasolt megoldásban az 1. védelmi szintű felhasználónév/jelszó páros birtokában a kulcsos kapcsoló állásától függetlenül a teljes rendszerhozzáférés biztosított, tehát a megoldás nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek, miszerint a fizikai reteszelésnek meg kell akadályoznia a rendszer vezérlői, processzor egységei felé történő távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat.”

A kérelmező a benyújtott EVK-ban az ajánlatkérő számára olyan információkat is megadott, mely adatokat, információkat, internetes linket a kérelmező eredeti ajánlata és hiánypótlásában benyújtott dokumentumai nem tartalmaztak. A hivatkozott internetes link a Siemens online terméktámogatás oldalára mutat, amelyen egy közel 800 oldalas angol nyelvű dokumentum érhető el. Az eljárás nyelve magyar, az Ajánlatkérő a Kbt. 47. § (2) bekezdése alapján kizárólag a nem magyar nyelven benyújtott dokumentumok ajánlattevő általi fordítását köteles elfogadni.

A kérelmező által benyújtott EVK továbbá kitér arra, hogy az ajánlatkérő által előírt 6.9. rendszer hozzáférhetőségi műszaki minimum követelményt az „ügyfél tartós érdeklődése esetén” biztosítja, mely az ajánlati ár részét képezi. Tájékoztatjuk a kérelmezőt, hogy ajánlatkérő is úgy értette, hogy ez a feltétel, „ügyfél tartós érdeklődése” fennáll, mivel műszaki minimum követelménytől ajánlatkérő sem tekinthet el, ezért ennek megfelelően értékelte az ajánlatot.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése alapján [...]

A Kbt. 71. § (3) bekezdése alapján [...]

Az előzetes vitarendezési kérelem és az abban leírtak nem képezik az ajánlattevő ajánlatának részét, tekintettel arra, hogy az előzetes vitarendezés nem az ajánlat kiegészítésére szolgáló jogintézmény, hanem arra ad lehetőséget egy eljárás során, hogy az ajánlatkérő által (kérelmező álláspontja szerint) rosszul, illetve nem megfelelően értékelt, az ajánlatban szereplő információkra, az az alapján hozott jogszerűtlen döntésekre felhívja az ajánlatkérő figyelmét, visszafordítva a nem megfelelően értékelt ajánlat alapján hozott ajánlatkérői döntést.

Az ajánlatkérő felhívja a kérelmező figyelmét, hogy az EVK-ban kérelmezőnek meg kell jelölnie a vitatott dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra - ha vannak ilyenek - hivatkozni kell. Az EVK-ban nem került bemutatásra az ajánlatkérő azon jogsértőnek tartott eljárási cselekménye, mely az eredeti ajánlat, illetve a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentumok érvényességének alátámasztásául szolgáló információkat (adatokat, tényeket) tartalmazta, hanem az ajánlathoz képest többlet információval kívánta kérelmező megalapozni ajánlata műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelését.

Az ajánlat a KML 6.9. pontja szerinti műszaki minimum követelmény tekintetében nem tartalmazott elégséges információt az elbíráláshoz ezért ajánlattevő hiánypótlási felkérést intézett ajánlattevő felé. A 2020.04.17. keltezésű hiánypótlási felhívás III.7. pontjára kérelmező által adott válasz alapján ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította az ajánlatot, mivel

a rendelkezésre álló információk alapján egyértelműen kimondható volt, hogy az ajánlat (a hiánypótlásra benyújtott információkat is beleértve) a benyújtott tartalommal nem felel meg az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban rögzített minimumkövetelményeknek, ebből adódóan az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen. Mivel ezen pont tekintetében már sor került hiánypótlási felszólítás kiírására, és a Kbt. nem engedi ugyanazon hiányosság vonatkozásában a többszörös hiánypótlást, így az ajánlat érvénytelensége fennáll.

Az előzetes vitarendezési kérelem akkor lett volna alapos, amennyiben a kérelmező abban be tudta volna mutatni, hogy az ajánlatában illetve az annak nyomán kért hiánypótlásban az ajánlatkérő hol találja meg a hiányolt információkat, rávilágítva ezzel adott esetben egy hibás ajánlatkérői döntésre.

Fentiekkel összefüggésben a Kbt. az alábbiak szerint rendelkezik:

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint [...]

A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján: [...]

A kérelmező által benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében foglaltak nem alapozzák meg az ajánlatkérő jogszerűtlen döntését, azaz a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását. A műszaki ajánlat műszaki nem megfelelést tartalmaz, ami hiánypótlást követően is fennáll. A fentiek szerint az ajánlatkérő továbbra is fenntartja a kérelmező ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját, miszerint a kérelmező ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.”

31. A II. r. kérelmező 2020. július 1-jén újabb előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben az alábbiakat fejtette ki:

„I. Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdését:

1. Kérelmező számára a 2020.06.29. napján kelt „Válasz előzetes vitarendezési kérelemre” tárgyú dokumentum kézhezvételét követően vált ismertté, hogy Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdését, ugyanis a 2020.06.15-én kelt és az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében foglalt érvénytelenségi indokot a „Válasz előzetes vitarendezési kérelemre” tárgyú dokumentumában kiegészítette, új elemmel bővítette ki az alábbiak szerint.

A 2020.06.15-én kelt és az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében foglalt érvénytelenségi indok:

„2. A közbeszerzési műszaki leírás 6.5. pontja az alábbi követelményt írja elő:

„Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására.”

Az ajánlattevő által benyújtott műszaki-szakmai ajánlat az alábbiakat tartalmazza:

5_6 Műszaki minimum követelmények megfelelés bemutatása.pdf

A 6.5.3. pont bemutatása (17. oldal): „Az LM modulok meghibásodása esetén azok cseréje, feszültségmentesítés nélkül elvégezhető. Ebben az esetben a cserélhető pótalkatrész-modult előzetesen fel kell konfigurálni („firmware”) a szükséges megrendelői alkalmazás logikai algoritmusok segítségével. Ebből a célból a megrendelő minden rendszerhez 2 (két) tartalék LM modult kap szállítmány részeként. A TTSZ, a TGV és a BV LM modulok különböző „firmware” alkalmazáslogikai algoritmusokkal rendelkeznek.”

A műszaki-szakmai ajánlat alapján megállapítható, hogy a műszaki ajánlat 6.5 fejezetében bemutatott műszaki megoldás nem teljesíti a KML 6.5 fejezetében meghatározott, az új vezérlő üzembe helyezésére vonatkozó követelményt, mivel az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására. Az új (konfigurálatlan)

LM logikai vezérlő modulokat behelyezést megelőzően karbantartói közreműködéssel, egy külön erre a célra szolgáló dedikált optikai programozó eszközzel lehet felkonfigurálni, majd azt követően a megfelelő pozícióba behelyezni és üzembe venni.

A fent kifejtett indokok miatt az ajánlott berendezés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott minimumkövetelményeknek.”

A fent idézettel ellentétben Ajánlatkérő a 2020.06.29. napján kelt „Válasz előzetes vitarendezési kérelemre” tárgyú dokumentumában az alábbiakat írta:

„A Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontja az alábbi műszaki minimum követelményt írja elő:

„Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására.”

Az előzetes vitarendezési kérelemben a kérelmezők a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontjára vonatkozóan az alábbi fejezeteket idézték az „5_6 műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentumból”:

„6.5.1. A RadICS platform az FPGA technológián alapul, és nem lehetséges a modulok online újraprogramozására, ha azok meghibásodnak, az alkatrészek cserélésére kerülnek a megfelelő tartalékalkatrészekből.”

„6.5.2. A bemeneti/kimeneti jelmodulok meghibásodása esetén a feszültség mentesítés nélkül cserélhetők, a megfelelő pótalkatrész-készletből vett, szervizelhető modulokra, programozás nélkül, mivel ugyanazok a bemeneti/kimeneti jelmodulok azonosak és nem igényelnek helyi konfigurálást.”

Az ajánlatkérő annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy az ajánlat megfelel-e az ajánlatkérő által előírt műszaki minimum követelményeknek az ajánlat a 6.5.2. pontját nem tudja figyelembe venni, mert az a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontjában előírt minimum követelményre vonatkozóan nem tartalmaz releváns információt.

A kérelmezők ajánlatában szereplő „5_6 műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentumban” a fentiek mellett az alábbi pontok is relevánsak a műszaki minimum követelményeknek való megfelelés megítélés szempontjából:

„6.5.3. Az LM modulok meghibásodása esetén azok cseréje, feszültségmentesítés nélkül elvégezhető. Ebben az esetben a cserélhető pótalkatrész-modult előzetesen fel kell konfigurálni („firmware”) a szükséges megrendelői alkalmazás logikai algoritmusok segítségével. Ebből a célból a megrendelő minden rendszerhez 2 (két) tartalék LM modult kap szállítmány részeként. A TTSZ, a TGV és a BV LM modulok különböző „firmware” alkalmazáslogikai algoritmusokkal rendelkeznek.”

„6.9.1. A RadICS platform FPGA technológián alapul, és nem lehetséges online módosítani a szoftver modulokat (ideértve a megrendelő alkalmazás logika algoritmusait). Szükség esetén azonban, a módosítás elvégezhető. Ehhez szükséges egy dedikált hardver (programozó) és egy számítógép (RPCT alkalmazással rendelkező laptop) valamint a modulokhoz történő csatlakozáshoz egy rendszer csatlakozó. A modulok átprogramozása lehetséges üzemi területen a szekrényeknél, valamint a képzéshez és a javításhoz használt reprezentatív konfiguráció szekrények esetén is.”

Az „5_6 műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentum” 6.5.1. és 6.9.1. fejezeteiben a kérelmezők két alkalommal is egyértelműen rögzítik, hogy a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében nem lehetséges a vezérlő modulok online újra programozása, vagy szoftver moduljainak módosítása. A kérelmezők ezen korábbi kijelentésére vonatkozóan azonban az előzetes vitarendezési kérelemben nem szerepel új információ.

A műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentum 6.9.1. fejezetben a kérelmezők rögzítik, hogy a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében a vezérlő modulok újra programozása, vagy szoftver moduljainak módosítása egy dedikált hardver (programozó) eszköz alkalmazásával és egy RPCT alkalmazással rendelkező számítógép vagy laptop segítségével lehetséges. A modulok átprogramozása végrehajtható akár az üzemi területen, vagy a (szintén a szállítási terjedelembbe tartozó) reprezentatív konfigurációban.

Az ajánlatkérő tudomásul veszi a kérelmezők azon kijelentését, miszerint a RadICS platform olyan technológián alapul, mely lehetőséget biztosít a vezérlő modulok előzetes felkonfigurálására a műszaki minimum követelményeknek való megfelelést bemutató dokumentum 6.9.1. fejezetében leírt módon. Az ajánlatkérő azonban felhívja a kérelmezők figyelmét arra, hogy a KML 6.5 fejezetben meghatározott műszaki minimum követelmény ezzel éppen ellentétes követelményt fogalmaz meg a vezérlő modulok felkonfigurálására, programozására vagy szoftver moduljainak módosítására vonatkozóan.

Az előzetes vitarendezési kérelemben megadott kiegészítő műszaki információk egyértelműen alátámasztják és megerősítik az ajánlatkérő azon korábban kialakított álláspontját, miszerint az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan!) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes a felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges felhasználói program letöltési folyamatának végrehajtására.”

Az érvénytelenség indokolásának a Kbt. szerinti alapelvek érvényesülését is biztosító garanciális okokból az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében az Ajánlatkérőnek részletes, egyértelmű és világos indokát lett volna köteles adni az érvénytelenség megállapításának, melyben oly módon kellett volna ismertetni a körülményeket, hogy Kérelmező ennek alapján el tudja dönteni, hogy az Ajánlatkérő döntésével szemben előzetes vitarendezési vagy jogorvoslati kérelmet terjesszen-e elő. Kérelmezőnek az Ajánlatkérő által az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében közölt indokok alapján kell ugyanis mérlegelnie, hogy a döntés összhangban áll-e a Kbt. rendelkezéseivel, valamint a felhívásban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban tett előírásokkal. A közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása, a nyilvánosság és az esélyegyenlőség alapvető rendelkezések érvényesítésének követelménye alapján meg kellett volna jeleníteni azokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyek az ajánlatkérő döntése alapul. Ekként biztosítható a Kérelmező teljes körű tájékoztatása. Az előbbiekkal ellentétben Ajánlatkérő a 2020.06.15-én az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében közölt 2. pontot (A közbeszerzési műszaki leírás 6.5. pontjához kapcsolódót) a „Válasz előzetes vitarendezési kérelemre” tárgyú dokumentumában kiegészítette, új elemre terjesztette ki, ezáltal Kérelmező 2020.06.29. napjáig nem is dönthette el, hogy Ajánlatkérő döntésével szemben előzetes vitarendezési vagy jogorvoslati kérelmet terjesszen-e elő.

A fent előadottak alapján, az alapelvek érvényesülése érdekében Ajánlatkérőnek a 2020.06.15-én az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében kellett volna közölnie teljes körűen azokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyek az ajánlatkérő döntése alapul.

A két indokolás alapján nyilvánvaló, hogy Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben adott válaszában nem az eredeti érvénytelenségi indokokat fejti ki bővebben, hanem új indokot határoz meg, melyet az ajánlat érvénytelenítésére vonatkozó döntését követő három munkanapon belül kellett volna Kérelmező tudomására hoznia. Ennek elmulasztásával Ajánlatkérő akadályozta Kérelmező jogorvoslati tevékenységét és megsértette a Kbt. 79.§ (1) bekezdését.

II. A Kbt. 87.§ (1) bekezdésének megsértése

A Kbt. 87. § (1) bekezdése az alábbiakat rögzíti:

„Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban meghatározhatja, hogy a műszaki leírás és a szerződéses feltételek mely elemei jelentik azokat a minimumkövetelményeket, amelyekről nem fog tárgyalni.

A közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal kell megadni, hogy a gazdasági szereplők megállapíthassák a beszerzés tárgyát és jellegét, eldönthessék, hogy kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani, valamint az eljárás ajánlattételi szakaszában egyenlő eséllyel megfelelő első ajánlatot tudjanak tenni.”

Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott Közbeszerzési Műszaki Leírásban szakmai minimumkövetelményként rögzítette többek között a 6.5. pontban azokat a minimumparamétereket, amelyeknek az ajánlattevők által benyújtott, ajánlati kötöttséggel nem terhelt ajánlatnak meg kell felelnie.

Ezen minimumkövetelmény Ajánlatkérő általi rögzítésének tényét megalapozza az is – figyelemmel a Kbt. 89. § a) pontjára -, hogy a tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az Ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek.

A fentiekben leírtakat az alábbiak okán tartjuk szükségesnek rögzíteni.

Ajánlatkérő a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6.5. pontjában az alábbi műszaki minimumkövetelményt írta elő:

„Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására.”

A fenti minimumkövetelmény Kérelmező álláspontja és a magyar nyelv szabályai kizárólag úgy értelmezhető, hogy normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyikének meghibásodása esetén, abban az esetben, ha a megajánlott technológia esetén az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre, akkor kell képesnek lennie a folyamatirányító rendszernek a felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. Hangsúlyozzuk, hogy az „és” kötőszó konjunktívá teszi a két feltételt, azaz mindkettőnek teljesülnie kell ahhoz, hogy az „akkor” szóval bevezetett következmény (feltétel) megvalósuljon.

A meghatározott minimumkövetelmény kizárólag azon technológiára vonatkozóan állapít meg paramétert, amely esetében szükséges az új vezérlő üzembe helyezésekor a felhasználói szoftver letöltése a rendszer üzemeltethetőségének és karbantarthatóságának biztosítására.

Nem rendelkezik az Ajánlatkérő azon esetről, ha ajánlattevő olyan technológiát ajánl meg, amely vonatkozásában felhasználói szoftver letöltése nélkül biztosított a rendszer üzemeltethetőségének és karbantarthatóságának biztosítása.

Ajánlatkérő a 2020.06.29-én kelt „Válasz előzetes vitarendezési kérelemre” megnevezésű dokumentumában azt rögzítette, hogy a Kérelmező ajánlatában valamint előzetes vitarendezési kérelmében található „kijelentései alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a folyamatirányító rendszer nem képes az új vezérlő modulok felhasználói szoftverének felhasználói engedélyezést követő vagy felhasználói beavatkozás nélküli automatikus letöltésének végrehajtására, így ezen kijelentések is igazolják az előírt műszaki minimum követelménynek való nem megfelelést.”

Ajánlatkérő megállapítása téves, mivel a Kérelmező által megajánlott technológia vonatkozásában a rendszer üzemeltethetőségének és karbantarthatóságának biztosításához nincs szükség új vezérlő modulok felhasználói szoftverének felhasználói engedélyezést követő vagy felhasználói beavatkozás nélküli automatikus letöltésének végrehajtására, mivel

a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében nem szükséges a felhasználói szoftver letöltése, mert a modulok előre konfiguráltak.

Tekintettel arra, hogy a fent hivatkozott 6.5. pontban meghatározott minimumkövetelményben rögzítettek egy meghatározott technológia megajánlása alapján értelmezhetőek, így Kérelmező határozott álláspontja alapján Ajánlatkérő ezt az ajánlattételi határidő lejártát követően nem terjesztheti ki minden műszaki megoldásra, mivel a minimumkövetelmények terén mindkét félnek kötöttsége állt be.

Ajánlatkérő a Kbt. 87. § (1) bekezdése alapján az általa rögzített minimumkövetelményekhez kötve van - különösen a Kbt. 88. § (6) bekezdés c) pontjában rögzítettek is -, így a minimumkövetelmény az eljárás jelen szakaszában nem módosítható, a rögzített előírás Kérelmező álláspontja szerint egyértelmű, jogsértő módon kiterjesztette a hatályát olyan megoldásokra, melyekre a pontosan megfogalmazott előírás nem vonatkozik.

E körben felhívjuk Ajánlatkérő figyelmét, ha kizárólag olyan technológiát fogad el, amely kapcsán mindenképpen szükséges a rendszer üzemeltethetőségének és karbantarthatóságának biztosításához a felhasználó szoftver letöltése, abban az esetben ezt a minimumkövetelményként kellett volna rögzíteni a közbeszerzési eljárás megindításakor a Közbeszerzési Műszaki Leírásában.

Tekintettel arra, hogy Ajánlatkérő nem az általa meghatározott feltételeket alkalmazta a minimumkövetelményeknek való megfelelés bírálat során olyan minimumkövetelmény meglétét követelte, melyet a közbeszerzési dokumentumokban nem írt elő, így megsértette a Kbt. 87.§ (1) bekezdést.

III. A Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pont megsértése

A II. pontban írottak alapján Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége a Kbt. 89. § a) pontjára hivatkozva a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenséget megállapítani, ugyanis az érvénytelenség eredeti (2020.06.15-én kelt és az EKR-ben kiküldött tájékoztató levelében foglalt) és a vitarendezési kérelemre adott válaszában (2020.06.29. napján kelt „Válasz előzetes vitarendezési kérelemre” tárgyú dokumentumában) tett kiegészítő indokolásában hivatkozott műszaki-szakmai megállapítások kizárólag Ajánlatkérő olyan következtetésein alapulnak, amelyek nem felelnek meg az Ajánlatkérő által előírt műszaki minimumkövetelményeknek.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontjában az szerepel, hogy

„Ha normál üzem közben a redundáns vezérlők valamelyike meghibásodik és az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre (két konjunktív feltétel), akkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. (következmény feltétel)”

Kiemeljük, hogy ez a feltétel semmiképp sem azonos azzal, hogy csak olyan rendszer ajánlható, amely kizárólag olyan eszközöket tartalmaz, melyek nincsenek előre programozva. A feltétel arra az esetre vonatkozik, ha ajánlattevő ajánlata ilyen eszközt tartalmaz. Ez viszont nem zárja ki (kiemeljük, hogy a műszaki leírás egyéb pontja sem tiltja, sőt Ajánlatkérő sem hivatkozott rá), hogy bármely ajánlattevő olyan rendszert ajánljon meg érvényesen, melyek előre programozott eszközöket tartalmaznak és utólagos programozásra nincs szükség.

Tekintettel arra a nyilvánvaló tényre, hogy Ajánlatkérő olyan indok miatt érvénytelenítette Kérelmező ajánlatát, amely dokumentáltan nem része az eljárásnak megsértette a Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pontját.”

32. Az ajánlatkérő 2020. július 3-án a II. r. kérelmező 2020. július 1-jén benyújtott előzetes vitarendezési kérelmére az alábbi választ adta:

„Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt., mint ajánlatkérő az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos válaszáat a Kbt. 80. § (3) bekezdése szerint az alábbiak szerint adja meg:

1) Ajánlatkérő az első kérelmi elemmel összefüggésben megállapítja, hogy ajánlatkérő vitarendezésre adott válasza többlet információt nem tartalmaz az érvénytelenségről szóló tájékoztató levélhez képest, ezért a vitarendezésben foglaltakat - Kbt. 79. § (1) bekezdésére hivatkozott jogsértést - visszautasítja.

2) Ajánlatkérő a második kérelmi elemmel összefüggésben megállapítja, hogy elkésett, mert az ajánlatuk 2020.06.15-én megküldött érvénytelenségét megalapozó körülményt vitat, amely a vitarendezés indítására nyitva álló 3 munkanapos határidő szerint, elkésett.

Indokolás:

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CVIII. törvény (Kbt.) 80. §-a rendelkezik a vitarendezés szabályairól:

Kbt. 80. § (1) Előzetes vitarendezés kezdeményezésére jogosult

a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegezés, illetve az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely – a b) pont szerintieken kívüli – dokumentum;

Az előzetes vitarendezési eljárás, mint a jogorvoslatot megelőző - a formális jogorvoslati eljárások számának csökkentésére, azok szükségtelen igénybevételének elkerülésére hivatott.

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre vonatkozó érdemi válaszáat főszabály szerint a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül köteles megadni, mégpedig a benyújtási móddal megegyező módon. Ettől az ajánlatkérő csak akkor térhet el, ha az előzetes vitarendezési kérelem alapján további eljárási cselekményeket tart szükségesnek (felvilágosításkérés, hiánypótlási felhívás küldése).

Az „érdemi” válasz megadásának követelménye alatt azt értjük, hogy a joggyakorlat alapján az ajánlatkérőnek megfelelő módon kell reagálnia az ajánlattevő/részvételre jelentkező kérelmére: megvizsgálja vitarendezési kérelemben foglaltakat, döntést hoz a vitarendezési kérelem tárgyában, majd álláspontjáról tájékoztatja a vitarendezési kérelem előterjesztőjét.

Az előzetes vitarendezés jogintézményének az a célja, az a rendeltetése, hogy a vitatott kérdésben, az esetleges jogorvoslati kérelem benyújtása előtt, lehetőséget adjon az érintett felek számára az eltérő álláspontok ütköztetésére. Az ajánlatkérő akkor tesz eleget törvényi kötelezettségének, ha az előzetes vitarendezés iránti kérelemben foglaltak vizsgálata után meghozott döntését megalapozó indokait a vitarendezési kérelemre adott válaszában kifejti, azaz ismerteti a kérelmezővel döntése alapját képező álláspontját, tudomására hozza, hogy egyet ért-e, vagy sem a kérelemben foglaltakkal.

Ajánlatkérő a fent hivatkozott kötelezettségének eleget téve, megvizsgálta a Kérelmezők 2020.06.18-i vitarendezési kérelmében foglaltakat, a törvényi határidőn belül felvilágosítást kért, majd korábbi álláspontját fenntartva a Kérelmezők kérelmét részben elutasítva megállapította, hogy Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen az ajánlat, mert nem felel meg a műszaki minimumkövetelményeknek.

A 2020.06.15-én megküldött, érvénytelenségről szóló indoklás:

„A műszaki-szakmai ajánlat alapján megállapítható, hogy a műszaki ajánlat 6.5 fejezetében bemutatott műszaki megoldás nem teljesíti a KML 6.5 fejezetében meghatározott, az új vezérlő üzembe helyezésére vonatkozó követelményt, mivel az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására. Az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modulokat behelyezést megelőzően karbantartói közreműködéssel, egy külön erre a célra szolgáló dedikált optikai programozó eszközzel lehet felkonfigurálni, majd azt követően a megfelelő pozícióba behelyezni és üzembe venni.

A fent kifejtett indokok miatt az ajánlott berendezés nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott minimumkövetelményeknek.”

A 2020.06.29-én megküldött részletezés az érvénytelenség kapcsán:

„Az ajánlatkérő továbbra is fenntartja azon kijelentését, miszerint az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan!) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes a felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges felhasználói program letöltési folyamatának végrehajtására.”

Tekintettel arra, hogy a vitarendezésre adott válasz nem tartalmazott új, többletinformációt az érvénytelenségről szóló tájékoztató levélben foglaltakhoz képest, ajánlatkérő az érvénytelenség indoklását – mely nem módosult - csak még részletesebben magyarázta el a Kérelmezők részére.

Ismételten felhívjuk a figyelmüket a fentiekben beidézett 2020.06.15-én megküldött indoklásra és a 2020.06.29. napján megküldött részletezésre, melyekben félkövérrel kiemeltük azt az indokot, amelyen a Kérelmezők ajánlatának érvénytelensége alapult. Az Ajánlatkérő ezt az indokot már 2020.06.15-én egyértelműen a Kérelmezők tudomására hozta.

Ajánlatkérő a fentiek nyomán a második kérelmi elemmel összefüggésben megállapítja, hogy ezen kérelmi elem vonatkozásában az előzetes vitarendezési kérelem elkésztett, mert az ajánlatuk 2020.06.15-én megküldött érvénytelenségét megalapozó körülményt vitat, amely a vitarendezés indítására nyitva álló 3 munkanapos határidő szerint, elkésztett.

Ajánlatkérő a fentiekben összefoglaltak alapján a Kérelmezők ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját fenntartja, miszerint a Kérelmezők ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen, ezért a továbbiakban az eljárásban nem vehetnek részt.”

33. Az ajánlatkérő 2020. július 24-én felfüggesztette a közbeszerzési eljárást.

A D.235/2020. szám alatt nyilvántartásba vett jogorvoslati kérelem és az I. r. kérelmező jogorvoslati nyilatkozatai

34. Az I. r. kérelmező a 2020. július 10-én benyújtott és hiánypótlásával pontosított jogorvoslati kérelmében három kérelmi elemet terjesztett elő. Ismertette, hogy jogelődje, a Siemens Zrt. ajánlatot nyújtott be, amelyet az ajánlatkérő 2020. június 15-én megküldött tájékoztatásában érvénytelenné nyilvánított. Az érvénytelenségi döntés ellen 2020. június 18-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelyet az ajánlatkérő – felvilágosítás kérését követően - 2020. június 29-én elutasított. A jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként az utóbbi napot jelölte meg.

35. Az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné az I. r. kérelmező ajánlatát (első kérelmi elem). Idézte az érvénytelenségi döntésben foglaltakat, majd előadta, hogy az eredeti ajánlatban szereplő alábbi információkat kellett volna ajánlatkérőnek figyelembe vennie az ajánlat elbírálása során, a fizikai reteszelés és a szándékolatlan beavatkozások elleni védelem kapcsán:

3. HUxxxx_OS8203_T3000_TCS_Concept_Protection_Description_V01_hun elnevezésű fájl „6.9.2. A védelem hatástalanítva

Amint azt az előző fejezetben tárgyaltuk, a 6-18 egy olyan szoftver elérési utat mutat, amelynek címe a „Blokkolt”, és azt úgy írták le, mint amelyet a folyamat követelményeinek megfelelően automatikusan a védelmi logika élesítésre vagy hatástalanítására használnak. Ez az út azonban felhasználható egy védőáramkör hatástalanítására is, ahogyan azt az üzemi és /vagy a karbantartó személyzet megköveteli a vezénylő területén található meglévő hatástalanító kapcsolókon keresztül. 6-19 egy tipikus megoldást mutat, amely

folyamatirányítási kritériumokat alkalmaz két kapcsoló bemeneten kívül hatástalanítási jel generálására. Ezt a logikát az erőmű igényeihez igazítják, szorosan együttműködve az üzemeltetési és karbantartási személyzettel.”

„6.11 Szoftver validálása

A programozott szoftver validálásához a helyszíni tevékenységek előtt a Siemens erőművi műhely-tesztet fog elvégezni, ahol minden szekrényt feszültség alá helyeznek és letöltik rájuk a projektre jellemző alkalmazásszoftvert. Az összes I/O kártya 100% -os jeltesztje után egy megfelelőség-szimulátort csatlakoztatnak a következő működési tesztekhez:

- A védelmi szoftver tesztelése statikus védelmi szimulátorral.”

6.HUxxxx_OS8202_T3000_TCS_Concept_Turbine_Controller_Description_V01_hun
elnevezésű fájl

„2.2.2 Szegregáció

Ábra 2-1 is látható a szegregációs koncepció, mivel az S7-400 CPU önálló egységként működik, és nincs fizikai kapcsolatban az I/O és más területek feldolgozási funkcióival, például a turbina védelemmel (TGV) vagy blokk védelemmel (BV).”

„2.2.4.2 Központi feldolgozó egység

A két CPU az S7-400H szíve. A CPU hátulján található kapcsolóval állítsa be a rack számát. A következő fejezetekben a 0. rack-ben lévő CPU-ra úgy hivatkozunk, mint 0 CPU, és az 1. rack-ben található CPU-ra, mint 1. CPU-ra.”

„2.5 Működési állapotok és módok

A szükséges vezérlő üzemmódok a következők:

- Pozícióvezérlő.
- Főgőz pozícióvezérlő.
- Elektromos teljesítményszabályozás.
- Frekvenciaszabályozás.
- Fordulatszám szabályozás
- A különféle technológiai paraméterek (fordulatszám, teljesítmény, nyomás kondenzátor vákuum) vezérlésének korlátozása.
- A turbinagenerátor gyors leterhelése, amikor átvált sziget vagy üresjárat üzemmódra.
- Blokkolt állapot.”

„2.7.6 Korlátozók

A gőzturbina vezérlő korlátozói között vannak abszolút korlátozók és szabályozott korlátozók. Az abszolút korlátozókat közvetlenül a szabályozó kimeneten alkalmazzák és késedelem nélkül hatnak. Ezek olyan jelekre tervezettek, amelyek a legnagyobb prioritást igénylik, pl. egy reaktor leállítás elkerüléséhez.

A szabályozott korlátozók olyan korlátozók, amelyek a szabályozó kimeneten az alapjel értéken keresztül hatnak. Ezek a korlátozók olyan jelekre alkalmasak, amelyek egy új terhelési pont szabályozott indítását teszik lehetővé a rendszerben tárolt energia használatával. Az abszolút korlátozók az alábbiakat tartalmazzák:

- NNY belépő nyomás szabályozó
- Tartás funkció
- Teljesítménykorlátozó.
- Reaktor felől érkező célzott visszaterhelési parancs.
- Tápvíz szivattyú felől érkező célzott visszaterhelési parancs.
- Generátor felől érkező célzott visszaterhelési parancs.
- Szelephelyzet korlátozók.

A szabályozott korlátozók az alábbiakat tartalmazzák:

- Terhelési képesség a szekunder és primér oldalról (jelenleg lehetséges terhelés a terhelést korlátozó hibák és a meglévő energiatárolás figyelembevételével)”.

36. Ismertette, hogy a paksi atomerőmű szigorú eljárásrendeket és munkautasításokat követve üzemelteti és tartja karban a különböző rendszereket, mint esetünkben az irányítástechnikai rendszert, valamint az ezáltal irányított rendszereket. Ezért annak érdekében, hogy a nem üzemszerű műveleteket (például módosításokat, kalibrációk stb.) csak szabályozott és kontrollált körülmények között lehessen végezni, ajánlatunk tartalmazza a fent említett 6.9.2 pontban leírt fizikai, kulcsos kapcsolós megoldást. Az említett kulcsos kapcsolók állása függvényében a fizikai retesz blokkolja az adott irányítástechnikai vezérlő normál működését és végrehajthatóvá teszi az adott irányítástechnikai vezérlőkben a szükséges karbantartási műveleteket. A fizikai retesz aktiválásához illetve oldásához a karbantartó személyzetnek fizikai hozzáférési joggal (belépési jogosultság az adott helyiségbe, kulcs a kapcsolóhoz) kell rendelkeznie és ezen felül a HUxxxx_OS8201_T3000_TCS_Concept_General_IC_Description című ajánlati dokumentum 2.1.5 pontjában leírt mérnöki/karbantartói szoftveres hozzáférési jogosultság valamint a „Megfeleléségi nyilatkozat Műszaki minimum követelmények – összefoglaló” elnevezésű, a hiánypótlás keretében beadott dokumentum 6.9 pontjában található Configuration Gateway számítógép üzembehelyezése is feltétele a módosítások végrehajthatóságához. Ezzel biztosítva a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek teljeskörű teljesítését.

37. Az I. r. kérelmező már ajánlatában bemutatta, hogy a vezérlők, processzor egységek szoftveres védelemmel és fizikai reteszeléssel is védve vannak szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen és az előírt követelménynek megfelelő védelmet biztosít a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokkal szemben. A hiánypótlásához még további ábrát is csatolt, amelyen egyértelműen jelölésre került a fizikai reteszelés módja. A közbeszerzési dokumentációban e pont tekintetében megfelelés igazolásnak kizárólag a műszaki leírás került előírásra, annak részletezettsége és az alkalmazott műszaki megoldás milyensége nem, így megítélésünk szerint ajánlatkérőnek már az ajánlatot érvényesnek kellett volna elfogadnia, de az ajánlat és a hiánypótlás együtt még egyértelműbb volt az ajánlatkérő által vitatott kérdés tekintetében. Fenti, az I. r. kérelmező ajánlatában szereplő részeket az ajánlatkérő nem vette figyelembe az ajánlat érvényességének megállapítása során, álláspontja szerint ajánlatában és hiánypótlásában megadott műszaki megoldás megfelel a közbeszerzési műszaki leírás 6.9. pontjában meghatározott követelményeknek, így az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját, amikor az I. r. kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította.

38. Az ajánlatkérő jogorvoslati észrevételével kapcsolatosan kifejtette, hogy az ajánlatkérő észrevételében minden pontra mindössze annyit írt, hogy „a műszaki minimum követelményeknek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt”, de nem indokolja meg, hogy a hivatkozott részeket pontosan miért nem tekinti releváns információknak. Továbbá az ajánlatkérő az érvénytelenségi döntésben nem hivatkozott arra, hogy az I. r. kérelmező részben módosította ajánlatát. Az I. r. kérelmező szerint az ajánlatkérő a tárgyalások során lehetővé tette volna az ajánlat pontosítását, a műszaki leírásban – amelynek az ajánlat megfelelt – nem rögzítette, hogy a műszaki minimumkövetelményeket milyen mélységig kell ismertetni. A vitarendezési eljárás során, az ajánlatkérő által kibocsátott felvilágosítás-kérésből derült ki, hogy milyen mélységű információkat várt volna el ajánlatkérő a 6.9. követelményre vonatkozóan.

39. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdését és a Kbt. 80. § (4) bekezdését (második kérelmi elem).

40. Az I. r. kérelmező ismertette, hogy az ajánlatkérő a bírálati szakaszban egy alkalommal bocsátott ki hiánypótlási felhívást az I. r. kérelmező ajánlatának érvénytelenítését megelőzően, amelynek része volt a fizikai reteszelésre vonatkozó kérdés is. Az ezt követő vitarendezési eljárásban ajánlatkérő 12 pontból álló műszaki felvilágosítás-kérést bocsátott ki, szintén a fizikai reteszelés kapcsán. Majd ezt követően - a vitarendezésre adott válaszában – magát a vitarendezési kérelmet azzal utasította el, hogy az olyan többletinformációkat tartalmaz, amely az ajánlatban és a hiánypótlásban nem szerepelt. Az előzetes vitarendezési eljárásban benyújtott felvilágosítás körében - műszaki, szakmai szempontból a megajánlott rendszer leírását (specifikációját) illetően - többlet elemek nem kerültek megjelölésre, a felvilágosítás kizárólag az ajánlatban megajánlott műszaki megoldás gyakorlati alkalmazásához kapcsolódóan, a funkcionális alkalmasság ellenőrzéséhez szükséges konkrét információkat tartalmazta. Azaz a kérelmező a vitarendezési eljárás során az ajánlatában és a hiánypótlásában már ismertetett műszaki megoldást magyarázta el példákkal illusztrálva ajánlatkérő számára, és nem új műszaki megoldást ismertetett. Alaptalan az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelme adott válaszában található azon hivatkozás, hogy a szakmai ajánlat kiegészítésre került volna a felvilágosítás megadása során.

41. Az I. r. kérelmező szerint a fentiekkel az ajánlatkérő is egyet kellett, hogy értsen, mert egyébként nem kerülhetett volna sor a 12. pontos felvilágosítás-kérés kibocsátására a vitarendezési eljárás során. Amennyiben az ajánlatkérő eleve el kívánta a vitarendezést utasítani azon az alapon, hogy az az ajánlatban nem szereplő információkat tartalmaz, akkor a hivatkozott – egyébként rendkívül részletes - felvilágosítás kérés kibocsátására nem volt jogalap. Az I. r. kérelmező megítélése szerint a felvilágosítás kérés kibocsátása annak az egyértelmű bizonyítéka, hogy ajánlatkérő a bírálati szakaszban nem tett meg mindent a kérelmező ajánlatában, illetve hiánypótlásában szereplő műszaki megoldás részleteinek megismerése és értelmezése érdekében, azaz - amennyiben az ajánlat és a hiánypótlás ajánlatkérő számára nem volt egyértelmű - felvilágosítás kérés kibocsátására még a bírálati szakaszban kellett volna, hogy sor kerüljön. Az ajánlatkérő a felvilágosítás kérés kibocsátásának elmulasztásával megsértette a Kbt.71. § (1) bekezdését.

42. A vitarendezés során kibocsátott felvilágosítás-kéréssel ugyanakkor megsértette a Kbt. 80. § (4) bekezdését, mivel azt úgy bocsátotta ki, hogy eleve tudatában volt annak, hogy a felvilágosítás kérésre adott kérelmezői válaszokat műszakilag érdemben nem fogja kiértékelni, azok tartalmát vitarendezésre adott válaszában nem veszi figyelembe. azaz az eljárásban történt, ajánlatkérő által vélelmezett törvénysértés ezen eljárási cselekmény útján számára nem lesz orvosolható.

43. Az I. r. kérelmező a jogorvoslati eljárás során kifejtette, hogy az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelmére az ajánlatkérő olyan részletekbe menő kérdéseket tett fel, amelyekre csak azzal a részletezettséggel lehetett válaszolni, ahogy azt az ajánlatkérő megfogalmazta. Ebből következően nem eshet terhére az a tény, hogy a vitarendezési eljárásban több részletet közölt, tekintettel arra is, hogy ezen kérdéseket ezzel a részletezettséggel ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során kellett volna feltennie. A második kérelmi elem körében előadott azon ajánlatkérői indokolással kapcsolatosan, mely szerint az I. r. kérelmező ajánlata olyan műszaki nem megfelelőséget tartalmaz, ami hiánypótlás vagy felvilágosítás során nem orvosolható, felhívta a figyelmet, hogy a közbeszerzési eljárás ajánlattételi szakaszában hiánypótlást rendelt el az ajánlatkérő az I. r. kérelmező ajánlatára vonatkozóan, így követhetetlen és értelmezhetetlen ajánlatkérő érvelése a tekintetben, hogy tulajdonképpen milyen információkat vett figyelembe az ajánlat értékelése során.

44. Az ajánlatkérő végül megsértette a Kbt. 80. § (4) bekezdés második fordulátát (harmadik kérelmi elem).

45. Álláspontja szerint az ajánlatkérő vitarendezésre adott „válasza” nem valódi indokolása az érvénytelenségnek, mivel a vitarendezés során az I. r. kérelmező által leírtakat - többek között a saját felvilágosítás kérését, illetve az arra adott műszaki válaszokat – sem vette figyelembe a vitarendezési kérelem megítélésakor. Az érvénytelenség indokolása során a Kbt. szerinti alapelvek érvényesülését is biztosító garanciális okokból az ajánlatkérőnek részletes, egyértelmű és világos indokát lett volna köteles adni az érvénytelenség megállapításának, illetve a vitarendezés utáni fenntartásának. Az indoklás mindössze azt tartalmazza, hogy az I.r. kérelmező többletinformációkat közölt, de nem tartalmazza, hogy melyek azok a részek, amelyek a vitarendezési kérelemből és a felvilágosításkérésre adott válaszokból többletinformációnak értékelt és így figyelmen kívül hagyott, és melyek azok amelyet – mivel nem többlet információk - figyelembe vett. Mindezeket értékelnie kellett volna a benyújtott műszaki részletezést, tekintettel arra is, hogy a rendkívül részletes felvilágosítás kérést az ajánlatkérő rendelte el, így az arra adott válaszokat nem hagyhatta volna teljes egészében figyelmen kívül, és mindenképpen tételes indoklást kellett volna adnia az ajánlat érvénytelenségének fenntartására vonatkozóan.

46. Az ajánlatkérő elkésettségi kifogását követően pontosította jogorvoslati kérelmét – eredetileg vitatta az érvénytelenségi indokolás jogszerűségét is. Előadta, hogy azt kifogásolja, hogy a vitarendezési eljárás során sem kapott konkrét indoklást az ajánlata érvénytelenségére vonatkozóan, így e tekintetben a kérelmi elem nem elkésett. Idézte továbbá az ajánlatkérői észrevétel azon részét, amely szerint a hiánypótlásban megadott információk alapján, ha a Configuration Gateway számítógép bekapcsolt állapotban van, akkor a szükséges jelszavak és jogosultságok birtokában lehetőségessé válik a hálózatba kapcsolt bármely vezérlő egység szoftverének vagy konfigurációjának távoli módosítása, és hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő nem indokolta meg, mi alapján jutott erre a következtetésre, mivel kérelmező ajánlatából ilyen kiolvasni nem lehetett.

47. Az I. r. kérelmező igazolta 25.000.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését, kérte a jogsértés megállapítását és az érvénytelenségi döntés megsemmisítését és ideiglenes intézkedésként az ajánlatkérő felhívását arra, hogy az eljárásba az I. r. kérelmezőt vonja be.

Az ajánlatkérő D.235/2020. szám alatt folytatott jogorvoslati eljárásban tett észrevétele

48. Az ajánlatkérő a harmadik kérelmi elemet érintő elkésettségi kifogást terjesztett elő. Eszerint az I. r. kérelmező 2020. június 15-én értesült az érvénytelenséget megalapozó körülményről, amely érvénytelenséget az előzetes vitarendezési kérelemben vitatott, abban azonban nem kifogásolta az indokolás hiányosságait. A jogorvoslat indítására nyitva álló 15 napos határidő eltelte miatt a harmadik kérelmi elemmel összefüggésben a jogorvoslati kérelem elkésett.

49. Egyebekben kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását.

50. Az első kérelmi elemmel kapcsolatosan kifejtette, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötni kívánt keretmegállapodás műszaki terjedelmét a Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rekonstrukciója projekt, mint mintaprojekt reprezentálja. Az ajánlatkérő a turbina teljesítményszabályozó és a szekunder védelmek folyamatirányítási rendszereinek teljeskörű rekonstrukcióját tervezi. Mindezt a jelenlegi

magas rendelkezésre állási mutatók hosszútávú megtartását biztosító műszaki megoldásokkal kell megvalósítani. A beruházás célja korszerű turbinaszabályozó rendszerek és a jelenkori biztonsági követelményeknek megfelelő, új szekunderköri védelmi rendszerek kialakítása. Ezen célok elérése megfelelő referenciával rendelkező és hosszú távú műszaki támogatással bíró rendszerekkel valósítható meg. A kialakítandó rendszereknek ki kell elégíteniük a velük szemben támasztott hazai szabályozások és előírások, valamint a hazai és nemzetközi iparági szabványok által megfogalmazott kritériumokat. Közös jellemzőjük kell, legyen az elérhető legmagasabb szintű rendelkezésre állás, a fejlett öndiagnosztikai képesség, valamint a korszerű hardverkörnyezet és az intelligens szoftver megoldások. A kialakítandó rendszereknek teljes körűen biztosítani kell a turbinaszabályozó és a szekunderköri védelmek üzemeltetési és karbantartási feladatainak magas szintű támogatását. E mellett biztosítaniuk kell a jelenlegi rendszerek funkcióinak teljes körét, ugyanakkor bővíthetők kell, hogy legyenek az atomerőmű üzemeltető, karbantartó és a műszaki szervezetei által megfogalmazott és elfogadott új funkciókkal. A rekonstrukció további fontos célja olyan rendszerek kialakítása, melyek az üzem közbeni emberi beavatkozások szükségességét minimalizálják, és jelentős mértékben csökkentik a karbantartási időt. Az Integrált irányítástechnikai rendszerek rekonstrukciója keretmegállapodáson belül rekonstruálandó folyamatirányító és folyamatbiztonsági rendszerek műszaki követelmény rendszerét, azok műszaki tartalmát és megoldásait a – speciális funkciók kialakításán kívül – a Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rekonstrukciója projekt Műszaki Követelmény Rendszere reprezentálja. A Turbina teljesítményszabályozó és szekunder védelmek rekonstrukciója feladat a keretmegállapodáson belül elsőként lesz megvalósítva. Ezen felül a keretmegállapodáson belül több különböző technológiai feladatot ellátó rendszer rekonstrukciója várható, melyeket azonos műszaki platformon kell megvalósítani, biztosítva ezzel a fentebb megfogalmazott rekonstrukciós célok elérését. A mintaprojekt tekintetében megfogalmazott követelmények, és a mintaprojektre kért jelen műszaki ajánlatok ezért hosszútávon és jelentős mértékben megalapozzák a keretmegállapodáson belül megvalósításra kerülő projektek konkrét műszaki megoldásait. A mintaprojekt tekintetében megfogalmazott műszaki követelmények, valamint a projektek kapcsán végrehajtandó vállalkozói feladatok egyben meghatározzák a lehetséges beszállítói kört, ez által megalapozzák a feladat elnyeréséért folytatott versenyt. A mintaprojekt terjedelme a MVM Paksi Atomerőmű Zrt. négy reaktorblokkjának nyolc turbinaszabályozó rendszere, nyolc turbinavédelmi rendszere és a négy blokkvédelmi rendszere. A feladat mintegy húsz komplett folyamatirányítási és folyamatbiztonsági rendszer teljeskörű rekonstrukciója, beleértve azok betáplálási rendszereit, érzékelőit, az irányítástechnikai berendezéseit és a beavatkozó gépészeti elemek terjedelmét.

51. Idézte a vitatott műszaki minimumkövetelményt (KML 6.9. Rendszer hozzáférhetőség-kezelése). A követelménynek való megfelelés a gyakorlatban azt jelenti, hogy az új folyamatirányító és folyamatbiztonsági rendszerek vezérlő és processzor egységeit szoftver és konfiguráció módosítás ellen a többszintű jelszavas védelmi és hozzáférés korlátozási megoldásokon felül fizikai reteszeléssel is védeni kell. A fizikai reteszelésnek meg kell akadályoznia távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat. A fizikai reteszelésnek a vezérlő és processzor egységeket kell védenie oly módon, hogy ha a fizikai reteszelés – például egy kulcsos kapcsoló vagy más fizikai retesz – aktív, akkor egy adott rendszer, adott vezérlő és processzor egységének a szoftvere és konfigurációja távolról ne legyen módosítható, még az érvényes jelszavak használatával sem. Így akadályozva meg a távoli szándékos és kártékony, illetve a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokat.

52. Az I. r. kérelmező „30 HUxxxx_OS8203 T3000 TCS_Concept Protection Description VOI hun” elnevezésű fájl érintő észrevételére kifejtette, hogy a műszaki-szakmai ajánlat beidézett pontja és a 6-18., 6-19. ábrák a technológiai védelmi jelek, algoritmusok kialakításának, élesítésének és hatástalanításának -bénításának- megoldását mutatja be. A beidézett 6.9.2 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt.

53. A jogorvoslati kérelem „6.11 Szoftver validálása” pontjával kapcsolatosan előadta, hogy a műszaki-szakmai ajánlat beidézett pontja a szoftver validálásra vonatkozó információkat mutat be. A beidézett 6.11 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt.

54. A jogorvoslati kérelemnek a „6.HUxxxx_OS8202_T3000_TCS_Concept Turbine_Controller_Description_V01_hu” elnevezésű fájl érintő előadásával kapcsolatosan kifejtette, hogy a műszaki-szakmai ajánlat beidézett pontja a rendszerek tagolását, szétválasztását mutatja be. A beidézett 2.2.2 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt.

55. A jogorvoslati kérelem „2.2.4.2 Központi feldolgozó egység”-et érintő részével kapcsolatosan előadta, hogy a műszaki-szakmai ajánlat beidézett pontja a CPU üzembehelyezésének egy lépését mutatja be. A beidézett 2.2.4.2 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt.

56. Az első kérelmi elem „2.5 Működési állapotok és módok” címe alatt kifejtettek kapcsolatosan előadta, hogy a műszaki-szakmai ajánlat beidézett pontja a turbinaszabályozó üzemmódjait mutatja be. A beidézett 2.5 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt.

57. A „2.7.6 Korlátozók” címe alatt írtakkal kapcsolatosan kifejtette az ajánlatkérő, hogy a műszaki-szakmai ajánlat beidézett pontja a turbinaszabályozó technológiai paraméter korlátozó üzemmódjait mutatja be. A beidézett 2.7.6 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban semmilyen információt.

58. Végül az első kérelmi elemet érintő egyéb indokokkal összefüggésben előadta, hogy a műszaki-szakmai ajánlat idézett 2.1.5 pontja a felhasználói hozzáférés lehetőségeit mutatja be. Az ajánlat hivatkozott pontjában az I. r. kérelmező a folyamatirányító rendszerhez való jelszavas hozzáférés felhasználói szintjeit és azok konfigurálási lehetőségeit mutatja be. A beidézett 2.1.5 pont műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a fizikai reteszeléssel kapcsolatban semmilyen információt. A hiánypótlás keretében benyújtott dokumentum 6.9 pontjában bemutatott műszaki megoldást az ajánlatkérő az alábbiak szerint értékelte: „A műszaki-szakmai ajánlat és az annak kiegészítéseként a hiánypótlás keretében benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a bemutatott vezérlő egységek nem

rendelkeznek fizikai reteszeléssel és ilyen módon a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel nem védhetők szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen. A műszaki-szakmai ajánlatban fizikai reteszelésként bemutatott műszaki megoldás az irányítástechnikai rendszer felső szintjén központilag, egy Configuration Gateway számítógép segítségével valósulna meg, ez azonban nem biztosít az előírt követelménynek megfelelő védelmet a mérnök állomás felől történő, akár szándékolatlan beavatkozásokkal szemben.” Az I. r. kérelmező a műszaki-szakmai ajánlatának kiegészítéseként a vezérlőegységek fizikai reteszelésének megvalósítására egy ki és be kapcsolható, fizikailag elzárt szoftverletöltő eszközt, a Configuration Gateway számítógép alkalmazását javasolta. A hiánypótlásban megadott információk alapján, ha a Configuration Gateway számítógép bekapcsolt állapotban van, akkor a szükséges jelszavak és jogosultságok birtokában lehetségessé válik a hálózatba kapcsolt bármely vezérlő egység szoftverének vagy konfigurációjának távoli módosítása. Az I. r. kérelmező által javasolt kialakításban a Configuration Gateway számítógép bekapcsolt állapotában a mintaprojekt terjedelmet alkotó folyamatirányító rendszerek minden egyes vezérlő és processzor egységének szoftvere és konfigurációja módosíthatóvá válik. Mivel ebben az esetben az egyes vezérlő egységek szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel nem védettek, ezért ezeken akár szándékolatlan beavatkozások is történhetnek, melyeket a javasolt központi kialakítású fizikai reteszelés nem képes megakadályozni. Az ajánlatkérő a fentebb részletezett indokok alapján továbbra is fenntartja a korábbi álláspontját, miszerint a bemutatott megoldás nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban megfogalmazott 6.9. számú követelménynek.

59. Az első kérelmi elemnek azon részével kapcsolatosan, amely a vezérlők, processzor egységek szoftveres védelemmel és fizikai reteszeléssel való védelmére vonatkoztak, kifejtette, hogy a dokumentáció 6.11. pontja egyértelműen előírta a műszaki-szakmai ajánlat összeállításának követelményeit, kiemelve, hogy „Tételesen be kell mutatni a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6. pont Műszaki Minimum Követelmények teljesülését”; „Az ajánlattevőnek a műszaki-szakmai ajánlatában minden adatot, információt, olyan mélységben kell benyújtania, melynek segítségével egyértelműen megállapítható a követelményeknek való megfelelés”. A dokumentáció 6.11 pontja ellenére az I. r. kérelmező műszaki-szakmai ajánlata nem tartalmazta a műszaki minimum követelmények teljesülésének tételes, vagy bármely egyéb szintű bemutatását. A KML 6.9 műszaki minimum követelmény kapcsán erre első alkalommal csak a hiánypótlás keretében került sor.

60. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatában idézte a részvételi dokumentáció Útmutató az ajánlattevők részére című részének 6.11. pontját, 10. pontját, a műszaki minimumkövetelményeket, az ajánlattételi felhívás VI.3.13) pontját, majd kifejtette, hogy az I. r. kérelmező ajánlata nem tartalmaz minden információt ahhoz, hogy az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelést bírálni lehessen. Az I. r. kérelmező többek között nem nyújtotta be a műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelést alátámasztó dokumentumot (amelynek benyújtását a részvételi dokumentáció „Benyújtandó dokumentumok” című részének 6. pontja írja elő), ezért 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött a részére. Az ezt követő érvénytelenségi döntésében állapította meg az ajánlatkérő, hogy az I. r. kérelmező ajánlata nem teljesíti a műszaki minimumkövetelmények 6.9. pontjában foglaltakat.

61. A második kérelmi elemmel kapcsolatosan előadta, hogy az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidőre benyújtott, első ajánlat vonatkozásában az ajánlatkérő megvizsgálja, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatot a tárgyalások megkezdését megelőzően akkor kell érvénytelenné

nyilvánítani, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére. A tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek. Az ajánlatban foglalt egyéb nyilatkozatokkal, dokumentumokkal kapcsolatos hiányokat a tárgyalások befejezéséig kell pótolni. Az ajánlatkérő a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján minden ajánlattevővel szemben az egyenlő bánásmód követelményeit betartva - megkülönböztetés nélkül - azonos feltételekkel alkalmazta a hiánypótlás és felvilágosítás kérés szabályait. A műszaki-szakmai ajánlatok hiányainak pótoltatásánál a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően járt el, mely szerint az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire (így a műszaki-szakmai ajánlat tekintetében), [...] csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható.

62. Az I. r. kérelmező eredeti ajánlata a KML 6.9. pontja szerinti műszaki minimum követelmény tekintetében nem tartalmazott elégséges információt az elbíráláshoz, ezért 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött a részére. Az I. r. kérelmezőnek itt lett volna lehetősége mindazon többletinformáció, adat, ábra benyújtására, amelyeket az előzetes vitarendezési kérelmében és/vagy az azt követő felvilágosításkérésre adott válaszában megadott. A hiánypótlási felhívás II.7. pontjára az I. r. kérelmező által adott válasz alapján az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította az ajánlatot, mivel a rendelkezésre álló információk alapján egyértelműen kimondható volt, hogy az ajánlat (a hiánypótlásra benyújtott információkat is beleértve) a benyújtott tartalommal nem felel meg az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban rögzített KML 6.9. pontja minimumkövetelményeknek. A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján a korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható. Mivel ugyanazon hiány tekintetében már sor került hiánypótlási felhívás kibocsátására, és a Kbt. nem engedi ugyanazon hiány, hiányosság vonatkozásában a többszörös hiánypótlást, az ajánlatkérő nem küldhetett újabb hiánypótlási felhívást, ezért az ajánlatot érvénytelenné nyilvánította. Az I. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében vitatta az ajánlatkérő ajánlatának érvénytelenségére vonatkozó döntését, ezért az ajánlatkérő 2020. június 23-án felvilágosítást kért tőle, ahol a műszaki megoldásra vonatkozóan további kérdéseket tett fel. Az I. r. kérelmező 2020. június 26-án benyújtotta felvilágosítását.

63. A felvilágosításkérésre adott válaszok értékelésének eredményeként az ajánlatkérő egyértelműen megállapította, hogy az I. r. kérelmező a benyújtott előzetes vitarendezési kérelemben, illetve az előzetes vitarendezési kérelem beérkezését követően kért felvilágosítás keretében adott válaszban az ajánlatkérő számára olyan információkat is adott, amely adatokat, információt, ábrákat az eredeti ajánlat és az eredeti ajánlathoz benyújtott hiánypótlásban benyújtott dokumentumai nem tartalmazott. Az előzetes vitarendezési kérelemben az I. r. kérelmező az ajánlathoz, illetve az ajánlat hiánypótlásához képest többlet információt adott meg, amivel meg kívánta alapozni ajánlata műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelését. Az előzetes vitarendezési kérelem és az abban leírt műszaki többletinformációk nem képezik az ajánlattevő ajánlatának részét, tekintettel arra, hogy az előzetes vitarendezés nem az ajánlat kiegészítésére szolgáló jogintézmény, hanem csupán arra ad lehetőséget egy eljárás során, hogy az ajánlatkérő által rosszul, illetve nem megfelelően értékelt, az ajánlatban szereplő információkra, az az alapján hozott jogszerűtlen döntésekre felhívja az ajánlatkérő figyelmét, visszafordítva a nem megfelelően értékelt ajánlat alapján hozott ajánlatkérői döntést.

Az I. r. kérelmező az előzetes vitarendezési kérelem és az abban leírt műszaki többletinformációk mellett, a hiánypótlás során adott bemutatott műszaki megoldásokat

részben módosította, melyeket azonban a lent leírtak miatt az ajánlatkérő nem vett figyelembe. A kérelmező a vitarendezés keretében nem az ajánlatában, illetve a hiánypótlásában szereplő azon pontokra, információkra mutatott rá, melyek az ajánlatának az érvényességét alátámasztották volna, hanem mintegy 10 oldalon keresztül, részben többletinformációk megadásával - melyre információk megadására az ajánlatban, de legkésőbb a hiánypótlásban lett volna lehetősége – próbálta az érvénytelenséget cáfolni. Az ajánlatkérő megállapította, hogy a benyújtott felvilágosításra adott válaszban foglalt információ figyelembe vétele a bírálat során sértené a Kbt. 71. § (6) bekezdése és (8) bekezdés b) pontjában foglaltakat, ennél fogva a Kbt. 71. § (10) bekezdésének utolsó fordulata alapján az ajánlatkérő „kizárólag az eredeti ajánlati példányt veheti figyelembe az elbírálás során”. Ellenkező esetben az ajánlatkérő megsértette volna az egyenlő bánásmódot biztosító közbeszerzési alapelvet. Az ajánlatkérő tehát fenntartotta azon korábbi álláspontját, hogy az I. r. kérelmező műszaki-szakmai ajánlata műszaki nem megfelelőséget tartalmaz, ami hiánypótlás vagy felvilágosítás során nem orvosolható. Az ajánlatkérő tájékoztatást adott arról, hogy nem történt meg az I. r. kérelmező ajánlatának teljes körű bírálata, mivel a tárgyalások megkezdését megelőző első bírálati szakaszban (Kbt. 89. § a) pontja) a műszaki-szakmai ajánlatban olyan hiánypótlással nem orvosolható hibát talált, amely alapján az ajánlatot érvénytelenné kellett minősítenie.

64. A D.235/2020. szám alatt folytatott jogorvoslati eljárásban jelezte részvételi szándékát a III. r. kérelmező.

A D.238/2020. szám alatt nyilvántartásba vett jogorvoslati kérelem és a II. r. kérelmező nyilatkozatai

65. A II. r. kérelmező 2020. július 13-án benyújtott jogorvoslati kérelme két kérelmi elemet tartalmazott, mindkettő tekintetében az előzetes vitarendezési kérelem elutasításának napját, vagyis 2020. június 29-ét jelölte meg a tudomásszerzés időpontjaként. Ismertette, hogy a közbeszerzési eljárásban részvételi jelentkezést, majd ajánlatot nyújtott be, az ajánlatkérő a tárgyalásokat megelőzően egy egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldött a kérelmezőn kívül az összes ajánlattevő részére, melynek pontjai a műszaki minimum követelményekkel álltak kapcsolatban. Ezt követően, 2020. június 15-én a kérelmezettek ajánlatát érvénytelenné nyilvánította, II. r. kérelmező esetében két ok miatt. A II. r. kérelmező 2020. június 18. napján benyújtott előzetes vitarendezési kérelme alapján az ajánlatkérő felvilágosítást kért a II. r. kérelmezőtől, majd válaszát 2020. június 29-én küldte meg a részére. Ebben az egyik érvénytelenségi ok tekintetében korábban hozott döntését visszavonta, a másik érvénytelenségi ok tekintetében fenntartotta, a Kbt. 2. § (2) bekezdés megsértésével kapcsolatos II. r. kérelmezői álláspontot elutasította. A II. r. kérelmező az elutasító válasz nyomán újabb előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be 2020. július 1. napján, melyben a Kbt. 79. § (1) bekezdésének, 87. § (1) bekezdésének és 73. § (1) bekezdésének megsértését vélelmezte. Az ajánlatkérő a 2020. július 3-án megküldött válaszában a Kbt. 79. § (1) bekezdés megsértésére irányuló kérelmet elutasította, a másik két jogszabályi hely megsértésére irányuló kérelmet elkésettnek minősítette.

66. Általánosságban kifejtette, hogy tárgyalásos eljárás során a jogalkotó a Kbt. 89. § a) pontja alapján csak abban az esetben biztosítja egy ajánlat tárgyalásokat megelőző érvénytelenné minősítését a szakmai ajánlat hiányosságaira hivatkozással, ha az nem felel meg a Kbt. 87. § (1) bekezdése alapján meghatározott műszaki minimumkövetelményekben leírtaknak. Ez a feltétel a közbeszerzési szereplőkre fontos felelősséget telepít, egyrészt ajánlatkérőnek pontosan, egyértelműen ellenőrizhető módon kell meghatároznia a

minimumkövetelményeket és a bírálat során - érvénytelenítés okaként – csak ezeket veheti figyelembe, ajánlattevőnek pedig ajánlatában kétséget kizáróan igazolnia kell, hogy ezen követelményeknek ajánlata megfelel. Ezen felül ajánlatkérőnek a teljes közbeszerzési eljárás során kiemelt figyelmet kell fordítania arra, hogy azonos helyzetben lévő ajánlattevőket azonos módon kezeljen, így biztosítva az egyenlő bánásmód biztosítására vonatkozó alapelv betartását.

67. Az ajánlatkérő a II. r. kérelmező ajánlatát jogsértően nyilvánította érvénytelenné (első kérelmi elem). A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára hivatkozott, amelynek alkalmazásához jelen esetben figyelembe kell venni a tárgyalásos eljárásra vonatkozó speciális szabályokat, vagyis a Kbt. 87. § (1) bekezdését és a Kbt. 89. § a) pontját. A fentiek alapján a II. r. kérelmező ajánlata csak abban az esetben minősülhet érvénytelenné a tárgyalások megkezdését megelőzően, ha nem felel meg a Kbt. 87. § (1) bekezdése alapján meghatározott minimumkövetelményeknek. Idézte a dokumentáció szerinti műszaki leírás „6.5 Üzemeltethetőség és karbantarthatóság biztosítása” pontját, melynek első mondata nem vitatható módon két konjunktív feltételt tartalmaz, melyeket egyértelműen „és” kötőszó köt össze. A feltétel a magyar nyelv szabályai szerint történő egyetlen értelmezési lehetősége alapján a feltétel második része („akkor” szó utáni rendelkezés) csak akkor válik feltétellé, ha a vezérlők valamelyike meghibásodik és egyben az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése. Minden más esetre a feltétel nem terjed ki, ennek megfelelően a rendelkezés második részét nem kell alkalmazni abban az esetben sem, ha az új vezérlő üzembe helyezésekor nem szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre. Ezen felül a műszaki leírásban szereplő, fent idézett előírás nem zárja ki olyan műszaki megoldás megajánlását, amely előre telepített vezérlőket alkalmaz, azaz nincs utólagos telepítési szükséglet. Kiemelte, hogy a rendszert mindkét módon lehet üzemeltetni, azaz olyan vezérlőkkel, melyek telepítése utólag, behelyezést követően történik és olyan vezérlőkkel, melyek minden egyes üzemeltetési hely tekintetében előre telepítettek, azaz behelyezést követően minden további telepítés nélkül használhatók. Hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő a műszaki minimumkövetelmények között sehol sem határozta meg, hogy a két rendszer közül csak az egyiket fogadja el, még preferenciát sem említett, csak az egyik rendszer tekintetében alkalmazott egy többlet feltételt az utólagos telepítés automatizmusára vonatkozóan.

68. Idézte a szakmai ajánlatát a műszaki leírás 6.5. pontját illetően. A szakmai ajánlatból álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy az általa megajánlott rendszerben nem merül fel az utólagos – beépítést követő – konfigurálás szükségessége, a rendszerbe meghibásodás esetén minden esetben előre konfigurált modul kerül, így a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontjától való eltérés (és emiatti érvénytelenítés) lehetősége ajánlatának tekintetében fogalmilag kizárt. Az ajánlatkérő az érvénytelenítésről szóló értesítésben egy zárójeles megjegyzéssel szerepeltette a vélelmezett érvénytelenség okát, az első vitarendezési kérelemre adott válaszában fejtette ki bővebben, hogy az érvénytelenség okaként a rendszer azon működési elvét tekintik, miszerint nem lehetséges a rendszer elemeinek utólagos programozása, azok előre konfiguráltak: „hogy a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében nem lehetséges a vezérlő modulok online újra programozása, vagy szoftver moduljainak módosítása.”. Nem kívánta vitatni az ajánlatkérőnek az érvénytelenítési dokumentumban és az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában a RadICS platform működésével kapcsolatos megállapításait, azonban iratellenes azon állítása, hogy ez a működési elv bármely tekintetben ellentétes lenne a műszaki minimumkövetelmények 6.5. pontjában megfogalmazottakkal. Hivatkozott a Döntőbizottság konzekvens joggyakorlatára, miszerint az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására csak abban az esetben nyílik lehetőség, ha az adott ajánlat kétséget kizáróan nem felel meg a

közbeszerzési dokumentumokban (vagy jogszabályban) leírtaknak. Az ajánlatkérő nem írta elő a műszaki minimumkövetelmények részeként azt a feltételt, melyet az érvénytelenég megállapítása során alkalmazott, így a Kbt. 89. § a) pontjában meghatározottak alapján jogszerűen nem érvényteleníthette volna az ajánlatot a Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pontja alapján. Az ajánlatkérő a tárgyalást megelőző bírálat során nem az általa meghatározott műszaki minimumkövetelmények figyelembevételével járt el, a leírtakat a bírálat során iratellenesen kiterjesztette, így a II. r. kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításával és előzetes vitarendezést követő érvénytelenként fenntartásával súlyos jogsértést követett el.

69. Jogorvoslati észrevételében vitatta az ajánlatkérő elkésettségi kifogását. Az első, 2020. június 18-án benyújtott és 2020. június 29-én elutasított előzetes vitarendezési kérelmében az első kérelmi elemmel azonosan azt kifogásolta, hogy ajánlatát érvénytelenítették a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontjába ütközésre hivatkozással, ennek alátámasztásául részletezte, hogy az általa megajánlott rendszerben nincs szükség a vezérlő modulok konfigurálására, ezért az ajánlat nem lehet jogszerűen érvénytelen. Ebben a tárgyban a tudomásszerzés időpontja a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontjának rendelkezése alapján 2020. június 29. napja, tehát a 2020. július 13. napján benyújtott jogorvoslati kérelem nem elkésett.

70. A kérelmi elem érdemét tekintve előadta továbbá, hogy az ajánlatkérő a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontján kívül továbbra sem hivatkozott olyan műszaki minimumkövetelményben szereplő rendelkezésre, melynek a II. r. kérelmező ajánlata ne felelne meg. Nem cáfolta, hogy a műszaki minimumkövetelmények hivatkozott 6.5 pontja kizárólag egy rendszer tekintetében tartalmaz előírásokat, az ezzel kapcsolatos négy esetes elemzés nem tekinthető cáfolatnak, továbbá részben olyan körülményeket vizsgál (raktárkészlet hibája, logisztikai problémák, hibás előkészület), melyeket a műszaki minimumkövetelmények nem tartalmaznak, továbbá minden egyéb rendszer esetében előfordulhatnak. Az ajánlatkérő négy esetes vizsgálata jogszerűen nem jelentheti az érvénytelenség alapját, az első esetben pedig az ajánlatkérő által is elismerten nem sérül a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontja. Az ajánlatkérő továbbá – a közbeszerzési eljárás során első alkalommal – olyan indokokat is megjelölt érvénytelenséget alátámasztó okként, melyeket a közbeszerzési eljárás jelen szakaszában jogszerűen nem vehetett volna figyelembe a Kbt. 89. § a) pontja alapján, ugyanis ezek nem szerepelnek az általa meghatározott minimumkövetelményekben és a tárgyalásokat megelőzően a kógens rendelkezések alapján kizárólag akkor lehet érvénytelenné nyilvánítani egy ajánlatot, ha az abban foglaltaknak nem felel meg.

71. Az ajánlatkérőnek az első kérelmi elemet érintő elkésettségi kifogását érintően hivatkozott rá, hogy az érvénytelenségi döntéssel szemben – határidőben – előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelyben szerepelt az érvénytelenségi döntésben megfogalmazottakkal szembeni kifogása.

72. Az első kérelmi elemet érintő ajánlatkérői észrevételt illetően előadta, hogy az ajánlatkérő szakmailag próbálja indokolni, hogy miért nem tartja megfelelőnek a II. r. kérelmező rendszerét, azonban ez az indokolás az érvénytelenségre vonatkozó döntést nem támasztja alá. Egyrészt azért, mert a műszaki minimumkövetelmények 6.5. pontján kívül továbbra sem hivatkozott olyan műszaki minimumkövetelményben szereplő rendelkezésre, melynek a II. r. kérelmező ajánlata ne felelne meg, másrészt nem cáfolta, hogy a műszaki minimumkövetelmények hivatkozott 6.5 pontja kizárólag egy rendszer tekintetében tartalmaz előírásokat. Az ezzel kapcsolatos négy esetes elemzés nem tekinthető cáfolatnak, továbbá

részben olyan körülményeket vizsgál (raktárkészlet hibája, logisztikai problémák, hibás előkészület), melyeket a műszaki minimumkövetelmények nem tartalmaznak, továbbá minden egyéb rendszer esetében előfordulhatnak. Hangsúlyozta, hogy az észrevételben ismertetett „négy esetes” vizsgálat 2-4. pontjai jogszerűen nem jelenthetik az érvénytelenség alapját, az 1. pont tekintetében pedig az ajánlatkérő által is elismerten nem sérül a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontja. Az ajánlatkérő továbbá olyan indokokat is megjelölt érvénytelenséget alátámasztó okként, melyeket a közbeszerzési eljárás jelen szakaszában jogszerűen nem vehetett volna figyelembe a Kbt. 89. § a) pontja alapján, ugyanis ezek nem szerepelnek az általa meghatározott minimumkövetelményekben és a tárgyalásokat megelőzően a kógens rendelkezések alapján kizárólag akkor lehet érvénytelennek nyilvánítani egy ajánlatot, ha az abban foglaltaknak nem felel meg.

73. Az ajánlatkérő továbbá megsértette a Kbt. 2. § (2) bekezdését (második kérelmi elem). Idézte a műszaki leírás minimumkövetelményei 4. pontját, majd a benyújtandó dokumentumok felsorolását tartalmazó 6. pontot. Az előírás alapján az ajánlatkérő a műszaki minimumkövetelmények tekintetében teljeskörű bemutatást határozott meg ajánlattevők számára. Idézte a II. r. kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására vonatkozó részét, mely szerint a műszaki minimumkövetelmények tekintetében a Kbt. 71. § (8) bekezdése alapján csak nem lényeges, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiányt tart pótolhatónak. Erre az elvre hivatkozással nem rendelt el a Kbt. 71. § (1) bekezdés szerinti eljárási cselekményt a II. r. kérelmező vonatkozásában. Idézte a 2020. április 17. napján megküldött hiánypótlási felhívást – melyet a II. r. kérelmezőn kívül minden ajánlattevő tekintetében elrendelt – előírásait. Arra a következtetésre jutott, hogy azok teljesítése során az érintett ajánlattevő a benyújtott ajánlatot lényeges információk megadásával egészítette ki, a benyújtott ajánlat műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelése az ajánlatból nem volt megállapítható, csak lényeges elemre vonatkozó hiánypótlással vált azzá. Az ajánlatkérő így – a II. r. kérelmezővel szemben alkalmazott elvével ellentétesen - mégis elrendelt Kbt. 71. § (1) bekezdés szerinti cselekményt minden más ajánlattevő vonatkozásában. A Kbt. 71. § (3) bekezdése szerint egyértelmű, azonos súllyal szerepel a hiánypótlás keretén belül a pótlás, a módosítás és a kiegészítés. Ennek megfelelően az ajánlatkérőnek a műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelés igazolásával kapcsolatos lényeges hiányosságokat azonos módon kellett volna kezelnie a bírálat során, függetlenül attól, hogy az ajánlatot pótlással, módosítással vagy kiegészítéssel lehetett megfelelővé tenni. Hivatkozott arra is, hogy az ajánlatkérő először két érvénytelenségi okot határozott meg az ajánlattal kapcsolatban, majd az előzetes vitarendezési kérelem kapcsán mégis kért felvilágosítást, és visszavonta a felvilágosítás-kéréssel érintett érvénytelenségi okot. Ez is azt támasztja alá, hogy az érvénytelenségről hozott döntéseket megelőző bírálati időszakban az ajánlatkérő más módon bírálta Kérelmező és a többi ajánlattevő ajánlatát.

74. Az egyenlő bánásmód biztosítására vonatkozó irányelv uniós alapokon nyugszik, kiemelten fontos garanciája a megkülönböztetés mentes bírálatnak, mely alapvető elvárás minden ajánlatkérő szervezettel szemben. Ez az alapelv biztosítja, hogy azonos helyzetben lévő ajánlattevők tekintetében az ajánlatkérő szervezetek nem járhatnak el különböző módon, míg különböző helyzetben lévő ajánlattevők vonatkozásában nem járhatnak el azonos módon. Jelen esetben a helyzet azonosságát a műszaki minimumkövetelmények teljesítésének igazolásával kapcsolatos lényeges hiány (magába foglalva a módosítást és kiegészítést is) jelenti, melyet négy ajánlattevő esetében az ajánlatkérő engedett kijavítani, a II. r. kérelmező esetében a vélelmezett hibát viszont nem. A megítélés tekintetében nem bír relevanciával, hogy a műszaki minimumkövetelmény azonos súlyú pontjai közül melyik tekintetében áll fenn a lényeges változtatás, ezek megítélése azonos kell, hogy legyen. Az ajánlatkérő azzal,

hogy a II. r. kérelmező tekintetében eltérő bánásmódot alkalmazott, súlyosan sértette az egyenlő bánásmód biztosításához kapcsolódó, jogszabály által garantált jogát.

75. A jogorvoslati eljárás során hangsúlyozta, hogy nem a Kbt. 71. § (1) bekezdésének megsértését vitatja, azaz, hogy miért nem kért felvilágosítást vagy rendelt el hiánypótlást a II. r. kérelmező tekintetében az ajánlatkérő, hanem, hogy amennyiben a II. r. kérelmező szakmai ajánlatának Kbt. 71. § (8) bekezdés szerint nem javítható vélelmezett hibája miatt ezt nem tette meg az ajánlatkérő a II. r. kérelmező esetében, akkor jogsértő módon, alapelve ütközve tette meg ugyanilyen nem javítható hiba esetében a többi ajánlattevő tekintetében.

76. A II. r. kérelmező igazolta 25.000.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését, kérte a jogsértés megállapítását és az érvénytelenségi döntés megsemmisítését és az ajánlatkérő jogszerű eljárásra kötelezését, továbbá ideiglenes intézkedésként a közbeszerzési eljárás felfüggesztését.

Az ajánlatkérő D.238/2020. szám alatt folytatott jogorvoslati eljárásban tett észrevételei

77. Az ajánlatkérő az első kérelmi elemmel összefüggésben elkésettségi kifogást terjesztett elő. Kifejtette, hogy a II. r. kérelmező 2020. június 15-én értesült az érvénytelenséget megalapozó körülményről, melyet első körben egy elkésett vitarendezés keretében vitatott 2020. július 1-jén, majd a jelen jogorvoslati kérelemben. Vitatta, hogy a II. r. kérelmező az első kérelmi elem tekintetében az általa a jogorvoslati kérelmében megjelölt időpontban előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be.

78. Az első kérelmi elemet érintő érdemi észrevételében idézte a műszaki leírás vitatott 6.5. pontját. Kifejtette, hogy a követelménynek való megfelelés a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben egy üzemelő rendszerben normál üzem közben meghibásodik a redundánsan kialakított vezérlő modulok valamelyike, akkor a hibás vezérlő egységet, mintegy Plug & Play módszerrel legyen képes az üzemeltető személyzet kicserélni és a rendszer a vezérlő automatikus felmerését követően automatikusan vagy felhasználói engedélyezést követően az új vezérlő konfigurálását hajtsa végre - ahogy az a követelményben megfogalmazásra került.

79. Az ajánlatkérő szerint a II. r. kérelmező a jogorvoslati kérelmében bemutatott érvelését csupán egyetlen vizsgálati szituációra alapozza, amely műszaki értelemben egy idealizált esetnek tekinthető. A bemutatott érveléssel az adott vizsgálati szituáció tekintetében az ajánlatkérő egyetért, azonban a követelmény teljesülésének teljeskörű vizsgálatakor további elemzések szükségesek arra vonatkozóan, hogy előfordulhatnak-e az új rendszerek teljes üzemideje alatt más olyan üzemállapotok, üzemi szituációk vagy műszaki körülmények, amikor az új vezérlő üzembe helyezése során szükség lesz a felhasználói szoftver vezérlőre történő letöltésére. Mivel az ajánlatkérő a műszaki minimum követelményt időbeni vagy egyéb műszaki körülményre vonatkozó korlátozás nélkül határozta meg, ezért a megfelelés igazolása nem szűkíthető le egyetlen kiragadott esetre vagy körülményre. Az ajánlatkérő a követelmény teljesülésének vizsgálatát szélesebb körben, a létesítésre kerülő folyamatirányító rendszerek teljes üzemideje alatt várhatóan bekövetkező esetek körében végezte el, amelyeket az ajánlatkérő a hasonló folyamatirányító rendszerek tekintetében szerzett, több mint 30 évet meghaladó üzemeltetési és karbantartási tapasztalatai alapján határozott meg. Az ajánlatkérő a bemutatott műszaki megoldás nem megfelelőségét tehát azon az alábbiakban bemutatásra kerülő esetek vizsgálata alapján állapította meg, melyek a rendszerek várható teljes üzemidejét (~20 év) tekintve szükségessé tehetik a felhasználói szoftver vezérlő modulba történő letöltését.

80. Az ajánlatkérő által a döntés megalapozásakor vizsgált esetek közül az alábbi négy esetet mutatta be.

„1. eset:

Az üzemi vezérlő modul meghibásodását követő csere esetén, amikor a csere egy dedikált, szoftveresen előre felkonfigurált tartalék vezérlő modullal történik:

Ebben az esetben, mely megegyezik a II. r. Kérelmező által figyelembe vett egyetlen vizsgálati szituációval, ha minden üzemi vezérlő modul esetében rendelkezésre áll legalább egy darab szoftveresen előre felkonfigurált, megfelelő szoftver verzióval rendelkező és működőképes tartalék vezérlő modul, akkor a - műszaki ajánlatban tett nyilatkozatok alapján - a dedikált tartalék modul felkonfigurálására az üzembe helyezés során nincs szükség, vagyis a KML 6.5 követelmény ebben az esetben nem sérül;

2. eset:

A dedikált tartalék vezérlő modul(ok) raktári tárolása alatt bekövetkező meghibásodása, amelynek észlelésére a meghibásodott üzemi vezérlő modul cseréje során, az üzembe helyezés alkalmával kerül sor:

Mivel ebben az esetben a dedikált tartalék vezérlő modul az adott műszaki állapotában nem használható fel, ezért egy másik, előre fel nem konfigurált tartalék modul felkonfigurálása válik szükségessé az üzembe helyezés részeként. Ezt a műveletet a mérnök állomás vagy egy külön erre a célra szolgáló egyedi programozó eszköz segítségével lehet végrehajtani mivel a folyamatirányító rendszer nem képes felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. A KML 6.5 követelmény ebben az esetben sérül, tehát nem teljesül;

3. eset:

A rendelkezésre álló tartalék vezérlő modulok számának csökkenése miatt a dedikált vezérlőmodul(ok) hiánya alakul ki (például a szállítói támogatás megszűnése miatt, stb.), és a folyamatirányító rendszerben vezérlő modult kell cserélni meghibásodás miatt:

Mivel ebben az esetben a dedikált tartalék vezérlő modul már nem áll rendelkezésre minden üzemi modul tekintetében, ezért egy előre fel nem konfigurált tartalék modul felkonfigurálása válik szükségessé az üzembe helyezés részeként. Ezt a műveletet a mérnök állomás vagy külön erre a célra szolgáló egyedi programozó eszköz segítségével kell végrehajtani, mivel a folyamatirányító rendszer nem képes felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. A KML 6.5 követelmény ebben az esetben sérül, tehát nem teljesül;

4. eset:

A dedikált tartalék vezérlő modul(ok) az üzemi vezérlőtől eltérő szoftver konfigurációval rendelkezik (például hibás adatszolgáltatásból vagy hibás szoftver konfiguráció kezelésből adódóan, stb.), melynek észlelésére a meghibásodott üzemi vezérlő modul cseréje során, az üzembe helyezés alkalmával kerül sor:

Mivel ebben az esetben a dedikált tartalék vezérlő modul az adott műszaki állapotában nem használható fel, ezért a dedikált tartalék modul újra konfigurálása vagy egy másik, előre fel nem konfigurált tartalék modul felkonfigurálása válik szükségessé az üzembe helyezés részeként. Ezt a műveletet a mérnök állomás vagy egyedi programozó eszköz segítségével kell végrehajtani, mivel a folyamatirányító rendszer nem képes felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. A KML 6.5 követelmény ebben az esetben sérül, tehát nem teljesül.”

81. Fentiek alapján megállapítható, hogy a műszaki ajánlatban a II. r. kérelmező által bemutatott RadICS rendszer és az ahhoz javasolt tartalék vezérlő modul készletezési stratégia önmagában nem garantálja, hogy az új rendszerek teljes üzemideje alatt ne fordulhasson elő a

2., 3., és 4. esetekben bemutatott azon szituációk bármelyike, melyek során szükséges lesz a nem dedikált tartalék vezérlő modul(ok)ba a felhasználói szoftver letöltése.

82. Ennek megfelelően az ajánlatkérő nem értett egyet a II. r. kérelmező azon határozott álláspontjával, miszerint a műszaki leírásban szereplő, fent idézett előírás nem zárja ki olyan műszaki megoldás megajánlását, amely előre telepített vezérlőket alkalmaz, azaz nincs utólagos telepítési szükséglet. A 2., 3. és 4. esetekben felmerül a logikai modulok „utólagos telepítési szükséglete”, ezért ezen esetek tekintetében a KML 6.5 műszaki minimum követelmény nem teszi lehetővé mindazon műszaki megoldások alkalmazását, amelyek ezt az „utólagos telepítési” folyamatot nem képesek a követelmény által előírt módon megvalósítani, vagyis ha a folyamatirányító rendszer nem képes felhasználói engedélyezést követően vagy felhasználói beavatkozás nélkül a letöltési folyamat automatikus végrehajtására. A bemutatott indokok alapján az ajánlattevő által megajánlott műszaki megoldásra (FPGA technológián alapuló RadICS rendszer) és a javasolt tartalékkészletezési koncepcióra alapozott műszaki indoklás nem egyenértékű a KML 6.5 követelmény előírásával. A megfelelést a vezérlő modul meghibásodásának körülményeitől és a tartalék modulok adott pillanatban való rendelkezésre állásától függően előforduló különféle szituációkra is igazolni kell a berendezés tervezett üzem idejére (~20 év).

83. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a szakmai ajánlatból egyértelműen megállapítható, hogy a II. r. kérelmező által megajánlott rendszerben nem merül fel az utólagos – beépítést követő – konfigurálás szükségessége, a rendszerbe meghibásodás esetén minden esetben előre konfigurált modul kerül, így a műszaki minimumkövetelmények 6.5 pontjától való eltérés (és emiatti érvénytelenítés) lehetősége az ajánlat tekintetében fogalmilag kizárt.

84. Az ajánlatkérő fenntartotta, hogy a II. r. kérelmező műszaki megoldása és a szállítás terjedelmébe tartozó 2-2 db - vagy akár tetszőleges számú - tartalék vezérlőmodul önmagában nem garantálja, hogy nem merül fel az utólagos konfigurálás szükségessége. A rendszerek üzemidejét tekintve nem zárható ki olyan eset, amikor szükséges lesz a vezérlőmodul utólagos felprogramozása, így a megajánlott műszaki megoldás nem teljesíti a KML 6.5 műszaki minimum követelményt. Továbbá rögzítette, hogy a hivatkozott 6.5.2. pont nem a vezérlő modulokról szól, így az ott leírtak nem befolyásolják a bemutatott műszaki megoldással kapcsolatos döntését.

85. A jogorvoslati kérelemben a rendszerek lehetséges üzemeltetési módjaira vonatkozó megállapítással az ajánlatkérő jelen eljárás műszaki követelményeit figyelembe véve nem értett egyet. Karbantartási és üzemeltetési tapasztalatai, valamint az ezeken alapuló elvárásai alapján összeállított műszaki követelmények és azon belül a műszaki minimum követelmények megszorításai meghatározzák az elvárt és elfogadható műszaki megoldásokat. A KML 6.5 műszaki minimum követelmény éppen az új rendszerek üzemeltetésére és karbantartására vonatkozó elvárásokat határozza meg. Előadta, hogy a Kbt. alapelveivel ellentétes lenne a II. r. kérelmező által felvetett versenykorlátozó követelmény vagy preferencia előírása, ezért a rendszerekre vonatkozóan ilyen jellegű megkötést vagy előírást az ajánlatkérő nem alkalmazott. A megfelelő és elfogadható műszaki megoldásokat a műszaki követelményeknek, és azokon belül is elsősorban a műszaki minimum követelményeknek való megfelelés alapozza meg.

86. Végül az első kérelmi elemet érintően az ajánlatkérő kifejtette, hogy téves a II. r. kérelmező azon megállapítása, miszerint az érvénytelenség okaként a rendszer azon működési elvét tekinti, amely szerint nem lehetséges a rendszer elemeinek utólagos programozása. Téves az a II. r. kérelmezői megállapítás is, mely szerint az ajánlatkérő a tárgyalást megelőző bírálat során nem az általa meghatározott műszaki minimumkövetelmények figyelembevételével járt el, a leírtakat a bírálat során iratellenesen kiterjesztette. Az ajánlatkérő az értékelés során nem terjesztette ki a műszaki minimum követelményt, hanem indoklását egy olyan esetre vonatkozóan fogalmazta meg, ahol szükséges egy nem dedikált tartalék vezérlőmodul felkonfigurálása. A megajánlott műszaki megoldásnak a II. r. kérelmező által is megjelölt egyetlen esetben túlmenően (1. eset) megoldást kell nyújtania azon további esetekre is, amikor szükségessé válik a szoftverletöltés egy konfigurálatlan vezérlő modulba. Mivel azonban a II. r. kérelmező több alkalommal is kijelentette, hogy a RadICS platform olyan technológián alapul, melynek esetében nem lehetséges a vezérlő modulok online újra programozása, vagy szoftver moduljainak módosítása, a fentebb bemutatott 2., 3. és 4. esetek figyelembevételével a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására. A megajánlott műszaki megoldás ezért nem teljesíti a KML 6.5 műszaki minimum követelményt.

87. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatában idézte a részvételi dokumentáció Útmutató az ajánlattevők részére című részének 6.11. pontját, 10. pontját, a műszaki minimumkövetelményeket, az ajánlattételi felhívás VI.3.13) pontját, majd kifejtette, hogy az I. r. kérelmező ajánlata nem tartalmaz minden információt ahhoz, hogy az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelést bírálni lehessen. A II. r. kérelmező többek között nem igazolta megfelelően a műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelést, ezért érvénytelenné nyilvánította ajánlatát, majd az előzetes vitarendezési kérelem alapján 2020. június 23-án felvilágosítást kért. A felvilágosítás alapján az ajánlatkérő nem változtatott álláspontján, mely szerint az ajánlat nem felel meg a műszaki minimumkövetelmények 6.5. pontjában foglaltaknak.

88. A második kérelmi elemet érintően kifejtette, hogy a Kbt. 89. § a) pontja szerint a tárgyalásos eljárásban - a Kbt. 87. § (6) bekezdése szerinti eset kivételével - az ajánlatok bírálatát az ajánlatkérő több szakaszban végzi. A Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján minden ajánlattevővel szemben az egyenlő bánásmód követelményeit betartva - megkülönböztetés nélkül - azonos feltételekkel alkalmazta a hiánypótlás és felvilágosítás kérés szabályait. A műszaki-szakmai ajánlatok hiányainak pótoltatásánál a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően járt el. A Kbt. 2. § (2) bekezdésében rögzített, az egyenlő bánásmódot biztosító alapelv tiszteletben tartása nem értelmezhető úgy, hogy az ajánlatkérő köteles minden ajánlattevőt hiánypótlásra felhívni az ajánlatokban benyújtott azonos típusú dokumentumok vonatkozásában, függetlenül attól, hogy az adott műszaki-szakmai ajánlatban bemutatott műszaki megoldás alapjaiban teljesíti-e az ajánlatkérő által előírt műszaki-szakmai minimumkövetelményeket.

89. A II. r. kérelmező műszaki-szakmai ajánlatával összefüggésben azért nem kért hiánypótlást, mert az eredeti ajánlat vonatkozásában egyértelműen megállapítható volt, hogy az ajánlat nem felel meg a műszaki-szakmai minimum követelmények egyikének. A műszaki-szakmai ajánlat az ajánlatkérő által nem megfelelőnek, érvénytelenné minősített műszaki minimum követelményére vonatkozóan nem tartalmazott nem egyértelmű kijelentéseket, nyilatkozatokat, hiányosságokat, információt, ezért az ajánlatkérő a műszaki-szakmai ajánlatra vonatkozóan nem kért felvilágosítást, illetve hiánypótlást. Az ajánlatkérő

hangsúlyozta, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerinti - fent hivatkozott - rendelkezése alapján a műszaki-szakmai ajánlat hiánypótlás során, különös tekintettel a műszaki minimum követelményekre, nem módosítható, ezért csak az ajánlatban megadott szakmai, műszaki paraméterek értékelhetők. Téves a II. r. kérelmező azon, a kérelemben szereplő megállapítása, mely szerint a Kbt. 71. § (3) bekezdése alapján a hiánypótlás keretein belüli módosítás korlátlan, azaz a Kérelmező a műszaki minimum követelményeknek nem megfelelő ajánlatát egy hiánypótlást követően, módosítással megfelelővé lehetett volna tenni. Téves továbbá az azon kijelentése is, hogy a másik négy ajánlattevő lényeges elem tekintetében módosította a műszaki minimumkövetelményekre adott ajánlatát, főként úgy, hogy az ajánlattevők hiánypótlásának tartalma nem ismert a II. r. kérelmező előtt.

90. Az ajánlatkérő felhívta a figyelmet, hogy a II. r. kérelmezőn kívül a másik négy ajánlattevőből további két ajánlat érvénytelen, melyről a vitarendezési kérelmekből és az arra adott válaszokból értesült, így nem érthető az az állítás, mely szerint az ajánlatkérő „más módon” bírálta el a II. r. kérelmező ajánlatát. A fentiekkel kapcsolatban az ajánlatkérő tájékoztatást adott arról, hogy nem történt meg a II. r. kérelmező ajánlatának teljes körű bírálata, mivel a tárgyalások megkezdését megelőző első bírálati szakaszban (Kbt. 89. § a) pontja) a műszaki-szakmai ajánlatban olyan hiánypótlással nem orvosolható hibát talált, amely alapján az ajánlatot érvénytelenné kellett minősítenie.

91. Az ajánlatkérő kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását.

92. A D.238/2020. szám alatt folytatott jogorvoslati eljárásban részvételi szándékát jelezte az I. r. és a III. r. kérelmező.

A D.242/2020. szám alatt nyilvántartásba vett jogorvoslati kérelem és a III. r. kérelmező nyilatkozatai

93. A III. r. kérelmező 2020. július 15-én benyújtott jogorvoslati kérelme három kérelmi elemet tartalmazott. Hivatkozott a részére 2020. április 17-én küldött hiánypótlási felhívás III. pontjára, amelyben az ajánlatkérő felhívta, hogy egészítse ki a műszaki szakmai ajánlatát. Bár ennek eleget tett, az ajánlatkérő 2020. június 15. napján kelt tájékoztatásában érvénytelenné nyilvánította ajánlatát, mert az nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban meghatározott műszaki minimum követelményeknek. A III. r. kérelmező 2020. június 17-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyre válaszul az ajánlatkérő 2020. június 19-én tájékoztatta, hogy technikai okok miatt részére nem az ő ajánlatának érvénytelenségére vonatkozó tájékoztatást, valamint az ahhoz kapcsolódó indokolást csatolta, ezért erre való tekintettel az ajánlatkérő visszavonja az EKR-ben az ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról szóló döntését. Az ajánlatkérő 2020. június 19. napján kelt tájékoztatásában a III. r. kérelmező ajánlatát műszaki okok miatt ismét érvénytelenné nyilvánította, mellyel szemben 2020. június 24-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, részben a jelen jogorvoslati kérelemmel egyező tartalommal. Az ajánlatkérő 2020. június 30-án kelt válaszában megerősítette, hogy fenntartja a III. r. kérelmező ajánlatának érvénytelenségével kapcsolatos korábbi álláspontját. A III. r. kérelmező az utóbbi időpontot jelölte meg a jogsértésről való tudomásszerzés napjaként.

94. Álláspontja szerint ajánlatának érvénytelensége jogsértően, a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdéseibe, a Kbt. 71. § (1) bekezdésébe és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjába ütközően került megállapításra (első kérelmi elem). Kifejtette, hogy az ajánlatban csatolt műszaki (szakértői) ajánlat a műszaki leírás 6.9. pontjának megfelelően került összeállításra. Idézte az

ajánlatában és a közbeszerzési eljárásban benyújtott hiánypótlásában közölt adatokat. Kifejtette, hogy az általa 2020. június 24-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelemben próbálta tisztázni-felvilágosítani fenti tényállását. Előadta, hogy „a felvilágosítás nyújtás Műszaki része a jelen dokumentum 3.1.3 fejezetében található.” Az előzetes vitarendezési kérelemben kijelentette, hogy teljesíti a vitatott követelményt és a már benyújtott dokumentumok alapján nyújt felvilágosítást a teljesítés módjára. Ezen kívül egy internetes linket is csatolt egy további Siemens terméktámogató dokumentumhoz (fordítás nélkül), egy a már fent említett másik kézikönyv fordításának alátámasztására. Az abszolút biztonság érdekében, hogy a III. r. kérelmező által javasolt műszaki megoldás megfelel az ajánlatkérő műszaki követelményeinek, a Kérelmező és alvállalkozója megtervezte és végrehajtotta a vitatott védelmi funkció SFC109 blokk segítségével történő tesztelését, pozitív eredménnyel. Minderről tájékoztatta az ajánlatkérőt és egyben felajánlotta a javasolt megoldás bemutatását az ajánlatkérő képviselői részére az ajánlatban szereplő reális berendezésen. A III. r. kérelmező szerint a benyújtott műszaki ajánlatával és hiánypótlásával maradéktalanul teljesíti a KML 6.9 fejezetében előírt műszaki minimum követelményeket.

95. Álláspontja szerint egyebekben a műszaki leírás 6.9 pontja nem tartalmaz kellően világos és egyértelmű követelményeket. A vonatkozó joggyakorlat szerint az ajánlattevő az ajánlatkérő rejtett, egyértelműen ki nem nyilvánított elvárására nem tud megfelelő ajánlatot tenni és nem tud az ajánlatkérő megfelelően ki nem nyilvánított bizonytalanságára konkrét, egyértelmű és megnyugtató indokolást adni. A joggyakorlat továbbá azt is rögzíti, hogy a kiírás nem egyértelmű elvárásait nem lehet kiterjesztően értelmezni. A fentiek alapján a nem megfelelően egyértelmű KML 6.9 pontjára hivatkozással az ajánlatkérő nem alapíthatja a III. r. kérelmező ajánlatának érvénytelenségét, hiszen az nem tartalmazta kellően egyértelműen azokat a követelményeket, amelyeknek az ajánlattevőknek meg kellett volna felelniük. A kiírásban szereplő konkrét elvárás hiányában ugyanis az ajánlatkérő nincs abban a helyzetben, hogy meg tudja állapítani, hogy a III. r. kérelmező ajánlatában szereplő műszaki leírás nem elégíti ki az ajánlatkérő elvárásait. Az ajánlatkérő ugyanis csak akkor állapíthatja meg egy ajánlat érvénytelenségét, ha rá tud mutatni, hogy pontosan melyik, világosan és egyértelműen megfogalmazott követelmény nem teljesül, erre márpedig a jelen esetben nem került (és a KML 6.9 pontjának hiányosságai miatt nem is kerülhet) sor.

96. A III. r. kérelmező vitatta az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői választ. Álláspontja szerint az előzetes vitarendezési kérelem nem többletinformációkat tartalmazott az ajánlathoz képest; abban a III. r. kérelmező csupán olyan, álláspontját alátámasztó adatokat és tényeket fejtett ki, amelyek szükségesek voltak ahhoz, hogy felhívja az ajánlatkérő figyelmét arra, hogy miért jogszerűtlen az érvénytelenségi döntése.

97. A jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatában vitatta az ajánlatkérő elkésztéségi kifogását, valamint vitatta az ajánlatkérő észrevételében foglaltakat. Az első kérelmi elem esetében idézte a hiánypótlásában és az előzetes vitarendezési kérelmében általa kifejtetteket.

98. A III. r. kérelmező szerint az ajánlatkérő jogsértően, a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdéseibe, a Kbt. 71. § (1) bekezdésébe és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjába ütközően mulasztotta el felvilágosítás kérését a III. r. kérelmezőtől (második kérelmi elem). Az ajánlatkérő egy alkalommal hívta fel a III. r. kérelmezőt hiánypótlás keretében arra, hogy igazolja, hogy ajánlata megfelel a műszaki minimumkövetelményeknek. A III. r. kérelmező ekkor megfelelően alátámasztotta a műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelését, és további hiánypótlási vagy felvilágosítadási felhívást az ajánlatkérőtől e tekintetben nem kapott. Az ajánlatkérő ennek ellenére a 2020. június 24-i előzetes vitarendezési kérelemre

adott válaszában arra hivatkozott, hogy a III. r. kérelmező ajánlata a közbeszerzési eljárás során beadott információk alapján nem felelt meg a műszaki minimumkövetelményeknek, az előzetes vitarendezési kérelemben foglalt tisztázó információkat azonban már nem tudja figyelembe venni az ajánlat részeként. Ebből az érvelésből kitűnik, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben foglalt tisztázó információkkal együtt már feltehetően más eredményre jutott volna a kérelmezői ajánlat elbírálásakor.

99. Idézte a Kbt. 71. § (1) bekezdését és kifejtette, hogy a jogalkotó alapvetően a minél több ajánlat érvényességének megállapíthatósága érdekében nem korlátozta a felvilágosítás kérések számát. Ebből következően az ajánlatkérő mindaddig küldhet azonos témában és címzettnek a Kbt. 71. §-a szerinti felvilágosítás kéréseket, amíg számára az adott ajánlati elem nem egyértelmű, feltéve, ha a felvilágosítás kérés a címzett jogát vagy jogos érdekét nem sérti vagy veszélyezteti.

100. Fenntartotta a jogorvoslati eljárás során azon álláspontját, mely szerint az ajánlatkérőnek mindaddig alkalmaznia kell a hiánypótlás és felvilágosításkérés jogintézményét, míg minden kétséget kizáróan meg nem győződik az ajánlat érvényességéről. Az ajánlatkérő az érvénytelenség megállapításakor még nem volt birtokában minden olyan információnak, amely alapján minden kétséget kizáróan meggyőződhetett volna a III. r. kérelmező ajánlatának érvényességéről. Amennyiben az ajánlatban hiányosság, ellentmondás volt tapasztalható, az ajánlatkérő köteles lett volna a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint tisztázni azokat.

101. Az ajánlatkérő megsértette az egyenlő bánásmód követelményét (harmadik kérelmi elem), vagyis fenti jogszabályhelyek mellett a Kbt. 2. § (2) bekezdését, amikor eltérően kezelte a közbeszerzési eljárásban részt vevő ajánlattevőket azáltal, hogy a III. r. kérelmezőtől nem, míg másik ajánlattevőtől azonos körülmények között kért felvilágosítást a műszaki minimumkövetelmények teljesítésére vonatkozóan. Kifejtette, hogy az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította az I. r. kérelmező ajánlatát is, szintén a műszaki minimumkövetelményeknek való meg nem felelés miatt. Az I. r. kérelmező 2020. június 18-án előzetes vitarendezési kérelmet adott be, melyre válaszul az ajánlatkérő 2020. június 23-án felvilágosítást kért az I. r. kérelmezőtől lehetővé téve, hogy további információt szolgáltasson a műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelése kérdésében. Azáltal tehát, hogy az ajánlatkérő az I. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelme alapján felvilágosítást kért az I. r. kérelmezőtől, a III. r. kérelmezőtől azonban nem kért felvilágosítást mielőtt az érvénytelenségről szóló döntést meghozta, megsértette a Kbt. 2. § (2) bekezdését és a Kbt. 71. § (1) bekezdését.

102. A III. r. kérelmező szerint az ajánlatkérő nem közölte egyértelműen, hogy mely okok miatt kért az I. r. kérelmező esetében az előzetes vitarendezési kérelem alapján felvilágosítást, míg esetében nem. A Kbt. 71. § (1) bekezdése azonban kifejezetten előírja, hogy a hiánypótlás/felvilágosításkérés intézményét az ajánlattevő azonos feltételekkel köteles alkalmazni minden ajánlatkérővel szemben, így a felvilágosításkérés elmaradása önmagában sérti a Kbt. hivatkozott előírásait.

103. A III. r. kérelmező igazolta 25.000.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését, kérte a jogsértés megállapítását és az érvénytelenségi döntés megsemmisítését és az ajánlatkérő jogszerű eljárásra kötelezését.

Az ajánlatkérő D.242/2020. szám alatt folytatott jogorvoslati eljárásban tett észrevételei

104. Kérte az alaptalan első kérelmi elem elutasítását. A dokumentáció 6.11. pontja egyértelműen előírta a műszaki-szakmai ajánlat összeállításának követelményeit, kiemelve, hogy „Tételesen be kell mutatni a Közbeszerzési Műszaki Leírás 6. pont Műszaki Minimum Követelmények teljesülését”, valamint hogy „Az ajánlattevőnek a műszaki-szakmai ajánlatában minden adatot, információt olyan mélységben kell benyújtania, melynek segítségével egyértelműen megállapítható a követelményeknek való megfelelés”. Az ajánlatkérő szerint a III. r. kérelmező azon nyilatkozata, hogy „Ez a minimum követelmény teljesítve lesz.”, a követelmény teljesülésének vizsgálatakor nem vehető figyelembe, mivel az ajánlatkérő a megfelelésigazolás módját egyértelműen műszaki leírás formájában határozta meg. A jogorvoslati kérelemben felsorolt kiberbiztonsági, fizikai hozzáférés korlátozási, felhasználó jogosultság kezelési, hálózat elválasztási, információ forgalom szabályozási és külső rendszerek elleni védelmi intézkedéseket és műszaki megoldásokat részletesen bemutató műszaki-szakmai ajánlatban megtalálható fejezetek a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolják, mivel nem tartalmazzak a követelménnyel kapcsolatban érdemi műszaki információt. A műszaki-szakmai ajánlat idézett 4.1.3 „Hozzáférési és információbiztonsági követelmények” című fejezetében a III. r. kérelmező összeállította a hatályos jogszabályok, az Országos Atomenergia Hivatal vonatkozó útmutatója és az MVM Paksi Atomerőmű információbiztonsági szabályzata és vonatkozó eljárásrendjei alapján az információbiztonsági követelményeket. Azonban az idézett 4.1.3 fejezet műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban érdemi műszaki információt. A műszaki-szakmai ajánlat idézett 5.3 „Megoldás koncepciója” című fejezetében részletesen bemutatásra kerülnek a mintaprojekt terjedelmét alkotó irányítástechnikai rendszerek, azok felépítése és a kapcsolódó műszaki megoldások. Azonban az idézett 5.3 fejezet műszaki tartalma a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban érdemi műszaki információt. A műszaki-szakmai ajánlat idézett 8. „A vezérlőrendszerek számára felhasznált platformok leírása és a műszaki eszközök adatai” című fejezete a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolja, mivel nem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban érdemi műszaki információt.

105. A III. r. kérelmező az ajánlatkérő fizikai reteszelés kialakítására vonatkozóan feltett kérdéseire adott válaszában a „jogosulatlan manipulációk vagy beavatkozások” megakadályozását egyrészt a berendezések és rendszerelemek zárt helyiségekben, valamint zárt szekrényekben történő elhelyezésével, másrészt a felhasználónév/jelszó páros által meghatározott jogosultsági szintek szabályozásával, továbbá az erőművön kívüli kommunikációs hálózatoktól való elzárt és ellenőrzött kommunikációs hálózat kialakításával valósítaná meg. Ezek az intézkedések ugyan szükségesek a mintaprojekt terjedelmére vonatkozó egyéb műszaki követelmények teljesítéséhez, viszont a KML 6.9 Rendszer hozzáférhetőség kezelése műszaki minimum követelménynek való megfelelést nem igazolják, mivel ezen intézkedések egyike sem tartalmaz a követelménnyel kapcsolatban érdemi műszaki megoldást. „A fent említett korlátok létezése miatt, ideértve a fizikai akadályokat is, a PCS7 gyártója már nem helyez el a vezérlő és processzor egységeiben olyan különleges kapcsolókat, amelyek fizikailag blokkolnák a szoftvert és a konfigurációs módosításokat.” A III. r. kérelmező fenti nyilatkozata alapján egyértelműen megállapítható, hogy az általa megajánlott PCS7 irányítástechnikai rendszer vezérlő, processzor egységei nem rendelkeznek olyan fizikai reteszelésként értékelhető rendszer vagy készülék szintű, előre beépített „gyári”

védelmi megoldással (pl. a CPU modul előlapjára szerelt fizikai kapcsolóval), mely a követelményben előírt módon szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen védené a vezérlő, processzor egységeket.

106. Megjegyezte továbbá, hogy a III. r. kérelmező fenti nyilatkozatából az is kiderül, hogy a KML 6.9 műszaki követelmény egyértelmű és érthető előírásokat fogalmazott meg a fizikai reteszelés kialakítására vonatkozóan. „Az Ügyfél tartós érdeklődése esetén minden, a CPU410-5H-t tartalmazó szekrénybe beszerelhető és csatlakoztatható egy binárisan zárható kulcsos kapcsoló, amely bináris bemeneten keresztül és az SFC109 szoftverblokk hívásával átkapcsol a 2. védelmi szint és a 3. védelmi szint között. Normál működés közben a kapcsoló a 2. védelmi szintet biztosítja. Ha szükséges, az átkapcsolás után a 3. védelmi szintet biztosítja.” Ezen nyilatkozata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a III. r. kérelmező a vitatott műszaki minimum követelmény teljesítését csak „az Ügyfél tartós érdeklődése esetén” látja szükségesnek kielégíteni, függetlenül attól, hogy a követelménynek való nem megfelelés az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után. „A szállítás részeként több, meghatározott védettségi szintű felhasználói profil kerül beállításra és átadásra. Csak a rendszergazdának lesz 1. Védelmi szintje. A mérnöki állomásba bejelentkezés után, felhasználónévvel és jelszóval képes a fenti táblázatban felsorolt összes funkció végrehajtására. A többi felhasználó számára a 3. Vagy 2. védelmi szint lesz beállítva. Ha ezek a „kevésbé képzett” felhasználók „Jelszó szükséges” jelöléssel ellátott funkciókat szeretnék megvalósítani, akkor minden egyes funkcióhoz külön jelszót kell megadniuk. Ilyen jelszó nem áll a rendelkezésükre.” A III. r. kérelmező a leírásban egyértelmű és vitathatatlan módon fejt ki, hogy a rendszergazda felhasználói profillal rendelkező felhasználók a szükséges felhasználónév és jelszó birtokában, a mérnöki állomásba való bejelentkezés után képesek a Table 9-1 táblázat 1. Védelmi szint (Protection Level 1) szerinti összes funkció végrehajtására. Továbbá a III. r. kérelmező a leírásban egyértelmű és vitathatatlan módon fejt ki azt is, hogy a többi felhasználó számára a Table 9-1 táblázat szerinti 2. Védelmi szint (Protection Level 2) vagy 3. Védelmi szint (Protection Level 3) kerül beállításra, azonban ezen felhasználók a táblázatban a „Jelszó szükséges” jelöléssel ellátott funkciókat csak a megfelelő jelszó megadásával lennének képesek végrehajtani. Mivel azonban ezen felhasználók nem lesznek a szükséges jelszavak birtokában, ezért a táblázatban a „Jelszó szükséges” jelöléssel ellátott funkciókat nem lesznek képesek végrehajtani. A hiánypótlásban megadott műszaki információk alapján egyértelműen megállapítható, hogy a bemutatott műszaki megoldás nem felel meg a KML 6.9 műszaki minimum követelménynek, mivel a rendszergazda felhasználói profillal rendelkező felhasználók a szükséges jelszó birtokában teljes hozzáféréssel rendelkeznek a vezérlő egységekhez (1. védelmi szint szerinti funkciók), így a kulcsos kapcsoló bármely helyzetében képesek a vezérlő, processzor egységek szoftverének vagy konfigurációjának módosítására.

107. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a bemutatott műszaki megoldás azért sem felel meg a KML 6.9 műszaki minimum követelménynek, mert a 2. vagy 3. védelmi szintű beállítással rendelkező felhasználók esetében a vezérlő, processzor egységek szoftverének vagy konfigurációjának módosítását a leírás szerint nem a binárisan zárható kulcsos kapcsoló, hanem a táblázat szerinti funkciók végrehajtásához szükséges jelszó hiánya akadályozza meg. A binárisan zárható kulcsos kapcsoló segítségével kiválasztott védelem szintje a követelmény szempontjából irreleváns.

108. Az ajánlatkérő a III. r. kérelmező azon nyilatkozatával kapcsolatosan, hogy az alvállalkozója által megtervezett és végrehajtott tesztelésről az ajánlatkérőt értesítette, előadta, hogy ezt a tényt és bemutatót nem tudta elfogadni, mint a műszaki minimum

követelményeknek való megfelelés, mivel a követelmény igazolásának módja a dokumentációban foglaltak szerint olyan műszaki leírás, melyből egyértelműen megállapítható, hogy a megajánlott irányítástechnikai rendszer kielégíti a KML 6.9 pontja szerinti rendszer hozzáférhetőségi követelményét.

109. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a jogorvoslati kérelemnek a műszaki leírás nem egyértelműségére vonatkozó része elkészült.

110. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatában idézte a részvételi dokumentáció Útmutató az ajánlattevők részére című részének 6.11. pontját, 10. pontját, a műszaki minimumkövetelményeket, az ajánlattételi felhívás VI.3.13) pontját, majd kifejtette, hogy az I. r. kérelmező ajánlata nem tartalmaz minden információt ahhoz, hogy az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelést bírálni lehessen. Az I. r. kérelmező többek között nem nyújtotta be a műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelést alátámasztó dokumentumot (amelynek benyújtását a részvételi dokumentáció „Benyújtandó dokumentumok” című részének 6. pontja írja elő), ezért 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött a részére. Az ezt követő érvénytelenségi döntésében állapította meg az ajánlatkérő, hogy az I. r. kérelmező ajánlata nem teljesíti a műszaki minimumkövetelmények 6.9. pontjában foglaltakat.

111. Az ajánlatkérő a második kérelmi elemet érintően kifejtette, hogy a III. r. kérelmező tévesen következtet arra, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben foglalt tisztázó információkkal együtt már feltehetően más eredményre jutott volna az ajánlat elbírálásakor. Az ajánlattételi határidőre benyújtott, első ajánlat vonatkozásában az ajánlatkérő megvizsgálta, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatot a tárgyalások megkezdését megelőzően akkor kell érvénytelenné nyilvánítani, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére. A tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek. Az ajánlatban foglalt egyéb nyilatkozatokkal, dokumentumokkal kapcsolatos hiányokat a tárgyalások befejezéséig kell pótolni. A Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján minden ajánlattevővel szemben az egyenlő bánásmód követelményeit betartva - megkülönböztetés nélkül - azonos feltételekkel alkalmazta a hiánypótlás és felvilágosítás kérés szabályait. Az ajánlatkérő a műszaki-szakmai ajánlatok hiányainak pótolásánál a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően járt el. A III. r. kérelmező eredeti ajánlata a KML 6.9. pontja szerinti műszaki minimum követelmény tekintetében nem tartalmazott elégséges információt az elbíráláshoz, ezért 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött részére. A III. r. kérelmezőnek itt lett volna lehetősége mindazon többletinformáció, adat, ábra benyújtására, amelyeket - elkésve - az előzetes vitarendezési kérelmében megadott. A hiánypótlási felhívás III.7. pontjára adott válasz alapján ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította az ajánlatot, mivel a rendelkezésre álló információk alapján egyértelműen kimondható volt, hogy az ajánlat (a hiánypótlás keretében benyújtott információkat is beleértve) a benyújtott tartalommal nem felel meg az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban rögzített, a KML 6.9. pontjában foglalt minimumkövetelménynek. A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján a korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.

112. Tévesnek tartotta azon III. r. kérelmezői állítást, hogy mind a hiánypótlást, mind a felvilágosításkérést az ajánlatkérőnek mindaddig alkalmaznia kell, míg minden kétséget kizáróan meg nem győződik az adott ajánlat érvényességéről/érvénytelenségéről. Mivel

ugyanazon hiány tekintetében már sor került hiánypótlási felhívásra és a Kbt. nem engedi ugyanazon hiány, hiányosság vonatkozásában a többszörös hiánypótlást, az ajánlatkérő nem küldhetett újabbat.

113. A harmadik kérelmi elemet érintően kifejtette, hogy a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján minden ajánlattevővel szemben az egyenlő bánásmód követelményeit betartva - megkülönböztetés nélkül - azonos feltételekkel alkalmazta a hiánypótlás és felvilágosítás kérés szabályait. A műszaki-szakmai ajánlatok hiányainak pótoltatásánál a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően járt el, mely szerint az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire (így a műszaki-szakmai ajánlat tekintetében), [...] csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható. A Kbt. 2. § (2) bekezdésében rögzített, az egyenlő bánásmódot biztosító alapelv tiszteletben tartása nem értelmezhető úgy, hogy az ajánlatkérő köteles minden ajánlattevőt hiánypótlásra felhívni az ajánlatokban benyújtott azonos típusú dokumentumok vonatkozásában, függetlenül attól, hogy az adott műszaki-szakmai ajánlatban bemutatott műszaki megoldás alapjaiban teljesíti-e az ajánlatkérő által előírt műszaki-szakmai minimumkövetelményeket. Előadta, hogy a III. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelme nem tartalmazott olyan információt (tényt, adatot), amely alátámasztja, hogy az eredeti ajánlatban, illetve annak hiánypótlása keretében benyújtott dokumentumok miképpen igazolják ajánlata érvényességét. A III. r. kérelmező az ajánlathoz képest többlet információval kívánta megalapozni ajánlata műszaki minimumkövetelményeknek való megfelelését, a többletinformációval kapcsolatban az ajánlatkérő a műszaki-szakmai ajánlatra vonatkozóan nem kért (mert nem kérhetett) további felvilágosítást, illetve hiánypótlást. Végül tájékoztatást adott arról, hogy a III. r. kérelmező ajánlatának teljes körű bírálata nem történt meg, mivel a tárgyalások megkezdését megelőző első bírálati szakaszban (Kbt. 89. § a) pontja) a műszaki-szakmai ajánlatban olyan hiánypótlással nem orvosolható hibát talált, amely alapján ajánlatát érvénytelenné kellett minősítenie.

114. Az ajánlatkérő kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását.

115. A jogorvoslati eljárásban jelezte részvételi szándékát az I. r. kérelmező is.

A Döntőbizottság eljárása, döntése és annak indokai

116. A Döntőbizottság a 2020. augusztus 17-én kelt D.235/19/2020. és a 2020. augusztus 19-én kelt D.242/15/2020. szám alatt hozott végzéseivel a Kbt. 155. § (1) bekezdése alapján a D.238/2020. szám alatt egyesítette a D.235/2020. és a D.242/2020. szám alatt indult jogorvoslati eljárásokat.

117. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi uniós értékhatárt meghaladó értékű tárgyalásos közbeszerzési eljárás részvételi felhívását 2019. április 26-án küldte meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzététel céljából, a Döntőbizottság tehát a Kbt. e napon hatályos előírásai alapján hozta meg döntését.

118. A Döntőbizottság hivatalból és az ajánlatkérő eljárásjogi kifogása alapján az alábbiak szerint vizsgálta meg a jogorvoslati kérelmek érintett kérelmi elemei elkésettségét.

119. Az ajánlatkérő szerint az I. r. kérelmező jogorvoslati kérelme harmadik kérelmi eleme, valamint a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének első kérelmi eleme elkésett, mert az nem a törvényben előírt határidőn belül került előterjesztésre. Az ajánlatkérő továbbá a III. r.

kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi elemének a közbeszerzési dokumentumok értelmezhetőségére vonatkozó része tekintetében is elkésztési kifogást terjesztett elő.

120. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a kérelem - a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel - a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

A Kbt. 148. § (5) bekezdése szerint az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívással, a közbeszerzési dokumentumokkal, illetve ezek módosításával kapcsolatban az - adott esetben módosított - ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártá előtti ötödik napig lehet kérelmet benyújtani, de ha a (3) vagy (4) bekezdés szerinti határidő ennél később jár le, akkor a kérelmező a (3) és (4) bekezdés szerinti időpontig jogosult kérelmet előterjeszteni. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívással, a közbeszerzési dokumentumokkal, illetve ezek módosításával kapcsolatban az ajánlatkérő a saját jogsértésével szemben az ajánlatokról készített írásbeli összegezés megküldéséig jogosult kérelmet előterjeszteni.

A Kbt. 148. § (7) bekezdés a) és d) pontjai szerint a (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

a) a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény közzétételének vagy közvetlen felhívás kézhezvételének, vagy közbeszerzési dokumentumok esetében azok rendelkezésre bocsátásának napját;

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;

db) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben nem küldte meg, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésére vonatkozó határidő lejártának napját.

A Kbt. 148. § (8) bekezdés a) pontja szerint a (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés megtörténtének kell tekinteni a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét, közvetlen felhívás esetében a felhívás megküldését.

A Kbt. 148. § (10) bekezdése szerint a (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

121. Az I. r. kérelmező a jogorvoslati eljárás során pontosította a harmadik kérelmi elemet, és azt csak az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz vonatkozásában tartotta fenn. Tekintettel arra, hogy előbbi eljárási cselekmények esetében a jogorvoslati határidő megtartottnak tekinthető, és az ajánlatkérő a fenn nem tartott érvénytelenségi indokolással összefüggő kérelmezői hivatkozások elkésztését állította, a Döntőbizottság az elkésztési kifogást részleteiben nem vizsgálta.

122. A II. r. kérelmező 2020. június 15-én kapott tájékoztatást ajánlata érvénytelenné nyilvánításáról, amely időpont a Kbt. 148. § (3) bekezdése alapján a jogsértés megtörténtének időpontja. A II. r. kérelmező az általa jogsértőnek vélt érvénytelenségi döntéssel szemben először 2020. június 18-án előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelyben a jogorvoslati kérelme első kérelmi elemében kifejtett jogsértést vitatta. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre 2020. június 29-én adta meg válaszát és a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelmét ehhez képest a Kbt. 148. § (3) bekezdése szerinti törvényes határidőn belül terjesztette elő. A joghatályosan előterjesztett előzetes vitarendezési kérelem alapján a

II.r. kérelmező a jogsértésről való tudomásszerzése körében hivatkozhat a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontja szerinti törvényi vélelemre a jogorvoslati kérelme első eleme körében, amelyhez képest a 2020. július 13-án benyújtott jogorvoslati kérelem nem tekinthető elkésztettnek.

123. A Döntőbizottság megállapította, hogy a III. r. kérelmező első kérelmi elemének azon része – ahol a közbeszerzési dokumentumok jogszerűségét kifogásolta – elkésztett, tekintettel arra, hogy a Kbt. 148. § (8) bekezdés a) pontja a jogsértés megtörténtének időpontjaként azzal összefüggésben a közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátását jelöli meg. Rögzítendő, hogy a közbeszerzési dokumentumok, köztük a műszaki minimumkövetelményeket tartalmazó ajánlatkérői követelményrendszer 2019. április 26-án a III. r. kérelmező számára ismert volt, ehhez képest a Kbt. 148. § (10) bekezdése szerinti objektív határidő, valamint a Kbt. 148. § (7) bekezdés a) pontja szerinti tudomásszerzéstől számított szubjektív jogorvoslati határidő is letelt. A Döntőbizottság ugyanakkor a III. r. kérelmező közbeszerzési dokumentumok értelmezési nehézségeit érintő előadását nem kezelte önálló kérelmi elemként, hanem a jogorvoslati kérelem első kérelmi eleme indokolásának tekintette, ezért bár érdemi vizsgálatát mellőzte, önálló eljárást megszüntető döntést a tárgyban nem hozott.

124. Ezt követően a Döntőbizottság a kérelmezők jogorvoslati kérelmei első kérelmi elemei körében megvizsgálta az ajánlatkérő érvénytelenségi döntéseinek jogszerűségét.

125. A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 69. § (2) bekezdés első mondata szerint az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 71. § (1), (3), (6), (7), (8) és (10) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat - ideértve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is - módosítani és kiegészíteni is lehet.

(6) Az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. Nem köteles az ajánlatkérő újabb hiánypótlást elrendelni, ha a hiánypótlással az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás, feltéve, hogy a közbeszerzési dokumentumokban feltüntette, hogy ilyen esetben nem - vagy csak az általa meghatározott korlátozással - rendel el újabb hiánypótlást. A korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan

felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

(10) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során.

A Kbt. 87. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban meghatározhatja, hogy a műszaki leírás és a szerződéses feltételek mely elemei jelentik azokat a minimumkövetelményeket, amelyekről nem fog tárgyalni. A közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal kell megadni, hogy a gazdasági szereplők megállapíthassák a beszerzés tárgyát és jellegét, eldönthessék, kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani, valamint az eljárás ajánlattételi szakaszában egyenlő eséllyel megfelelő első ajánlatot tudjanak tenni.

A Kbt. 89. § a) pontja szerint a tárgyalásos eljárásban - a 87. § (6) bekezdése szerinti eset kivételével - az ajánlatok bírálatát az ajánlatkérő több szakaszban végzi:

a) Az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidőre benyújtott, ajánlati kötöttséget nem eredményező első ajánlat vonatkozásában az ajánlatkérő megvizsgálja, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatot a tárgyalások megkezdését megelőzően akkor kell érvénytelenné nyilvánítani, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére. A tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek. Az ajánlatban foglalt egyéb nyilatkozatokkal, dokumentumokkal kapcsolatos hiányokat a tárgyalások befejezéséig kell pótolni.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

126. A kérelmezők ajánlatai az ajánlatkérői érvénytelenségi indokolások szerint azért lettek érvénytelenek, mert nem feleltek meg a közbeszerzési műszaki leírás 6.5., illetve 6.9. pontjai szerinti minimumkövetelményeknek.

127. A Kbt. 66. § (1) bekezdése előírja az ajánlattevők számára, hogy az ajánlatot a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően készítsék el és nyújtsák be. Jelen közbeszerzési eljárás részvételi, illetve ajánlattételi felhívásában rögzítésre kerültek a műszaki minimumkövetelmények, amelyeket a részvételi dokumentáció VIII. Közbeszerzési műszaki leírás című fejezete 6. pontja

tartalmazott. A részvételi dokumentáció IV.2.5) pontja műszaki szakmai ajánlat benyújtását írta elő az ajánlattevők számára, amelynek minimálisan tartalmaznia kellett a közbeszerzési műszaki leírás 6. pontja szerinti műszaki minimumkövetelmények teljesülése bemutatását. Az ajánlatkérő továbbá a részvételi dokumentáció „IV. Útmutató az ajánlattevők részére” című fejezete 10. pontjában rögzítette, hogy „a tárgyaláson csak az ajánlatkérő és a Kbt. 89. § a) pont előírásainak megfelelő ajánlatot benyújtó ajánlattevő vehet részt”, valamint, hogy „a tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a műszaki-szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek.”

128. A fentiek alapján a Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési műszaki leírás 6.5. és 6.9. pontjai olyan műszaki minimumkövetelményeket tartalmaztak, amelyek meg nem felelősége miatt az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására az ajánlatkérőnek joga volt a Kbt. 89. § a) pont harmadik mondata alapján a tárgyalások megkezdését megelőzően, e körben a Döntőbizottság osztotta az ajánlatkérő álláspontját. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a tárgyalásos eljárások esetére a jogalkotó speciális szabályokat helyezett el a Kbt.-ben, amelyek között megtalálhatók az érvénytelenné nyilvánítást érintőek is. Ilyennek minősül a Kbt. 89. § a) pontja szerinti feltétel is, amely kimondja, hogy a tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek.

129. A műszaki minimumkövetelmények 6.5. pontja arra az esetre tartalmazott előírást, ha a vezérlők meghibásodását követően az új vezérlő üzembe helyezésekor szükséges a felhasználói szoftver letöltése az új vezérlőre: ilyenkor a folyamatirányító rendszernek képesnek kell lennie a letöltési folyamat automatikus végrehajtására felhasználói beavatkozástól függetlenül, vagy előzetes engedélyezést követően. A műszaki minimumkövetelmények 6.9. pontja továbbá kimondta, hogy a szolgáltatás tárgyát képező informatikai rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védettek kell legyenek.

130. A Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok mely módon felelnek meg a közbeszerzési dokumentumokban foglalt feltételeknek. A Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján a hiánypótlás, illetve felvilágosításkérés kötelező, amennyiben az ajánlatkérő az ajánlatban hiányosságot, vagy az a nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat tartalmának tisztázása érdekében szükséges. Amennyiben az ajánlat ezt követően sem felel meg a közbeszerzési dokumentumok előírásainak, azt az ajánlatkérőnek a Kbt. 69. § (2) bekezdés első mondata alkalmazásával a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné kell nyilvánítania.

131. Az I. r. kérelmező az ajánlatához csatolt műszaki leírás 30/36. oldalán mutatta be a műszaki minimumkövetelmény 6.9. pontjának való megfelelését. Az ajánlatkérő 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött az I. r. kérelmező részére többek között annak érdekében, mutassa be, hogyan működik az előírt fizikai reteszelés. Az I. r. kérelmező hiánypótlásának 4. pontjában közölte, hogy „A vezérlőegységekhez rendelt hálózati tűzfalak a kulccsal történő engedélyezés nélkül reteszelik a Configuration Gateway szoftverei és a vezérlőegységek közötti kommunikációs protokollt, illetve kommunikációs csatornát.” Az ajánlatkérő azért nyilvánította érvénytelenné az I. r. kérelmező ajánlatát, mert „a bemutatott vezérlő egységek nem rendelkeznek fizikai reteszeléssel és ilyen módon a vezérlők, processzor egységek fizikai reteszeléssel nem védhetők szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen.”

132. A Döntőbizottság álláspontja szerint az érvénytelenné nyilvánítás jogszerű, mert az ajánlatkérő elvárása a szélsőségesen szenzitív biztonságot megkövetelő rendszerében egy fizikai – azaz galvanikus kapcsolatot megszüntető – leválasztás (reteszelés) volt a vezérlőprocesszorok vonatkozásában, melyet a kérelmező azzal nem teljesített, hogy megajánlott egy olyan rendszert, melyben logikai – engedélyezőjel/vezérlőjel alapú – blokkolást illetve a Configuration Gateway elnevezésű számítógépegység üzemén kívül helyezésével biztosít a processzor elérésében. A blokkolás

- egyrészt nem választja le fizikailag a processzort az illetéktelen hozzáféréstől, hanem csak a processzorba beépített logika alapján egy erre kijelölt irányból adott vagy elvett jellel megakadályozni hivatott a processzornak az utasítás elfogadását, azaz nem képez valódi leválasztást,
- másrészt éppen a vezérlőprocesszor fizikai reteszelésének hiányából kifolyólag a beadott dokumentumokból nem garantálható, hogy a felvázolt rendszernek nincs olyan útvonala – akár nem üzemszerű működés esetén – melyen keresztül képes megkerülni egy vezérlőjel/utasításcsomag a vezérlőprocesszorok felé üzemszerűen vezető útvonalat,
- és fentiekből kifolyólag az előzőekből eredően nem zárható ki az, hogy a processzor így elérhetővé válik egy benne lévő logikai működési hiba, egy megfelelően végrehajtott szoftveres támadás esetében.

133. A Döntőbizottság megvizsgálta az I. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelme alapján az ajánlatkérő felhívására benyújtott felvilágosítását is, melyek alapján az alábbiakat állapította meg.

134. Az I. r. kérelmező által 2020. június 17-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak alapján megállapítható, hogy az I. r. kérelmező által megajánlott rendszer egy funkcionalitás alapú rendszer, melyben külön számítógép valósítja meg az Application szerveret – mint adatbázist és diagnosztikai és folyamatmegjelenítési rendszert tartalmazó számítógép –, amelyhez képest a Configuration Gateway számítógép a hálózati útvonalválasztást és tiltást, illetve az Application szerveren futó szoftver módosítását végzi. Ezen számítógépek vonatkozásában a leírás nem tartalmazza a vezérlőszoftvert tartalmazó számítógép fizikai reteszelését, hanem ellenkezőleg, a Configuration Gateway számítógép és annak hálózati elemeire tartalmaz szeparáltságot, illetve annak működtetésére vonatkozó rendszerleírást mutat be.

135. A 2020. június 26-án benyújtott felvilágosításban foglaltak alapján az alábbiak is megállapíthatók:

Az I. r. kérelmező nyilatkozata alapján, mely szerint „A Configuration Gateway kikapcsolt állapotában nem lehetséges a vezérlő egységekben szoftver és konfiguráció módosítást végrehajtani, mivel az ehhez szükséges szoftvereszközök ezen a számítógépen futnak.” az állapítható meg, hogy a vezérlőegységek konfigurálását valójában az üzemszerű módosításhoz szükséges szoftvereszköz hiánya okozza, nem pedig a vezérlőegység reteszeltsége. Az I. r. kérelmező nyilatkozata alapján, mely szerint „Az adott hálózati tűzfal kikapcsolt állapotában nem lehetséges a hozzárendelt vezérlő egységben konfiguráció módosítást végrehajtani, mivel az ehhez szükséges hálózati elérés reteszelt.” az állapítható meg, hogy a hálózati eszközök reteszelték. Az I. r. kérelmező nyilatkozata, mely szerint „Az irányítástechnikai hálózaton az engedélyezett IP- és MAC címek egyértelműen definiáltak, ezáltal korlátozottak. Ezen felül az irányítástechnikai hálózaton található készülékek egyedi hozzáférési joggal - jelszóval - kell legyenek ellátva. Idegen készülékek csatlakoztatási lehetőségét az irányítástechnikai hálózathoz elsősorban fizikailag kell megakadályozni, amit a

nem használt hálózati- és USB csatlakozók lezárásával - Port Locker - biztosítunk. Ezen felül az Automation Highway hálózatot egy a hálózati aktivitást figyelő Siemens SINEC NMS szoftver folyamatosan vizsgálja és minden rendellenes aktivitás esetén (így például: eszköz leválasztása a hálózatról, eszköz csatlakoztatása a hálózathoz, ismeretlen eszköz csatlakozási kísérlete) naplóz, illetve riaszt.” semmilyen információt nem tartalmaz a fizikai reteszelésre vonatkozóan, sőt azzal ellentétesen kifejezetten egyéb szoftveres megoldásokat mutat be a védelem megoldásai tekintetében. Az I. r. kérelmező nyilatkozata alapján, mely szerint „A vezérlőegységekhez rendelt hálózati tűzfalak a kulccsal történő engedélyezés nélkül reteszelik a Configuration Gateway szoftverei és a vezérlőegységek közötti kommunikációs protokollt, illetve kommunikációs csatornát.”, az állapítható meg, hogy a reteszelés valójában a vezérlőegységek és a Configuration Gateway között működik, egyéb információt, mely a vezérlőegységek elérésének fizikai reteszelésére vonatkozik, nem tartalmaz. Az I. r. kérelmező nyilatkozata alapján, mely szerint „A készülék mellett elhelyezett, egyértelműen jelölt kulcsos kapcsolóval lehet a tűzfalak engedélyező bemenetén keresztül a programozásra dedikált kommunikációs protokollt és csatornát reteszelni, illetve engedélyezni. A készüléket működtetni szándékozó személynek szükséges belépési joggal rendelkeznie az adott elektronika/elektromos helységbe, hozzáférési joggal (kulccsal) az adott irányítástechnikai szekrényhez és hozzáférési joggal (kulccsal) a tűzfalak kapcsolójához.” az állapítható meg, hogy a tűzfalak engedélyezhető kulcsos kapcsolóval és nem a vezérlőprocesszorok. Az I. r. kérelmező nyilatkozata alapján, mely szerint „A Configuration Gateway számítógép egy specifikus kommunikációs protokollt használva, egy dedikált kommunikációs porton keresztül képes csak szoftver- és konfiguráció módosításokat a vezérlőegységekre küldeni. Ezt az adatátvitelt egy, a tűzfal engedélyező bemenetére kapcsolt kulcsos kapcsolójával lehet reteszelni, megakadályozandó mindennemű módosítás letöltését a hozzárendelt vezérlőegységbe” alapján szintén nem állapítható meg kifejezetten a vezérlőegységek fizikai reteszése, sőt ez kifejezetten ezzel a minimumkövetelményként megfogalmazott megoldással ellentétes megoldásokat mutat be.

136. Az I. r. kérelmező a jogorvoslati eljárás során sem mutatta be, hogy ajánlata mely módon felel meg az ajánlatkérői követelményeknek. Mindezekkel összefüggésben a Döntőbizottság rögzíti, hogy a szoftveres megoldás, „blokkolás” nem azonos a fizikai reteszeléssel. A Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenségi döntés jogszerű, mert az ajánlatkérő által előzetesen rögzített egyik műszaki minimumkövetelménynek való megfelelés a hiánypótlást, valamint a felvilágosítás nyújtását követően sem került az I. r. kérelmező által igazolásra.

137. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság az I. r. kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi elemét elutasította.

138. A II. r. kérelmező csatolta ajánlatában a műszaki minimumkövetelmények 6.5. pontjának való megfelelést alátámasztó műszaki leírást. Az ajánlatkérő a II. r. kérelmező esetében nem alkalmazott hiánypótlást. Érvénytelenségi indokolása szerint az ajánlat azért nem teljesíti a minimumkövetelményt, mert „az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új (konfigurálatlan) LM logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes felhasználó engedélyezését követően, vagy külön beavatkozás nélkül automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására. Az LM logikai vezérlő modulok cseréje esetén az új [...] logikai vezérlő modulokat behelyezést megelőzően karbantartói közreműködéssel, egy külön erre a célra szolgáló dedikált optikai programozó eszközzel lehet felkonfigurálni, majd ezt követően a megfelelő pozícióba behelyezni és üzembe venni.”

139. A Döntőbizottság a műszaki minimumkövetelmény 6.5. pontja szerinti előírás értelmezésekor rögzíti, hogy alapvetően egyetértett a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelmében kifejtettekkel. A modulcsere valóban kétféle módon valósítható meg, egyrészt, amikor a behelyezett modul a behelyezést követően frissül, illetve konfigurálódik - mindegy, hogy manuálisan kezdeményezve vagy automatikusan -, másrészt, mikor a modult behelyezés előtt kell felkonfigurálni és úgy kell behelyezni, ez esetben behelyezést követő konfigurálási szükséglet nem keletkezik, nem is értelmezhető. A jelen közbeszerzési dokumentumok alapján megállapítható, hogy egyik megoldás sem került kizárásra, a 6.5. pont szerinti minimumkövetelmény kizárólag azt a feltételt támasztotta, hogy amennyiben a behelyezett modul a behelyezést követően konfigurálódik, akkor a folyamatirányító rendszer hajtsa végre a letöltési folyamatot automatikusan, még az sem volt feltétel, hogy felhasználói beavatkozás nélkül történjen meg a frissítés.

140. A II. r. kérelmező ajánlata tartalmazta, hogy a jelmodulok úgy cserélhetők, hogy nem igényelnek helyi konfigurálást, illetve az e célra szolgáló pótalkatrészmodul előzetes felkonfigurálását követően helyezhető be.

141. A Döntőbizottság álláspontja szerint fentiekhez képest az érvénytelenségi döntésre olyan okból került sor, amely nem függ össze az ajánlatban rögzített megoldás műszaki minimumkövetelménynek való meg nem felelésével. Az érvénytelenségi indokolás első mondata a műszaki minimumkövetelményekből nem következő megállapítást tartalmaz, mikor arra jut, hogy „az új [...] logikai vezérlő modul behelyezése után a rendszer nem képes [...] automatikusan a szükséges program letöltési folyamat végrehajtására”. Az ajánlat alapján megállapítható, hogy a folyamatirányító rendszernek része a pótalkatrészmodul, amelybe előzetesen be kell helyezni az új vezérlőt. Az előzetesen felkonfigurált vezérlőmodul ezt követően helyezhető be a helyére, amely ott további konfigurálást nem igényel. Valójában a műszaki minimumkövetelmény 6.5. pontja nem tartalmazott arra vonatkozó előírást, hogy mindenképpen a modul behelyezését követően kell megvalósítani a modul konfigurálását. Az előírás a folyamatirányító rendszer egészére vonatkozott és az ajánlat alapján nem lehet kizárni az előírásnak való megfelelést. Az érvénytelenségi indokolás második mondata továbbá szintén olyan megállapítást tartalmaz, amely nem következett a 6.5. műszaki minimumkövetelményből. Az ajánlatkérő nem tiltotta, zárta ki azt a megoldást, amelyet érvénytelenségi indokolásában hivatkozott, vagyis a műszaki minimumkövetelmények alapján nem volt kizárt az, hogy a „vezérlő modulok cseréje esetén az új [...] logikai vezérlő modulokat behelyezést megelőzően karbantartói közreműködéssel, egy külön erre a célra szolgáló dedikált optikai programozó eszközzel lehet felkonfigurálni, majd ezt követően a megfelelő pozícióba behelyezni és üzembe venni.”

142. A Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenségi döntés nem jogszerű, mert az ajánlatkérő olyan okból nyilvánította érvénytelenné az ajánlatot, amelyet előzetesen a műszaki minimumkövetelmények között nem rögzített. A II. r. kérelmező szakmai ajánlata megfelel a műszaki minimumkövetelmények 6.5. pontjában foglaltaknak, tekintettel arra, hogy a folyamatirányító rendszer képes a letöltési folyamat automatikus végrehajtására.

143. A Döntőbizottság az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárásban kifejtett azon észrevételeivel kapcsolatosan, amely a „Plug & Play” módszer gyakorlati megvalósítására vonatkozik, rögzíti azon álláspontját, hogy valójában az szerepelt a műszaki minimumkövetelmények között, hogy amennyiben meghibásodás miatt cserélik a modult, akkor, ha szükséges, akkor frissüljön (akár Plug & Play módon) a folyamatirányító rendszer. Az előírás azokat a rendszertípusokat, ahol a frissítés behelyezéskor nem szükséges, mert már

eleve frissített modul került behelyezésre, nem kezeli, nem tiltja. Az ajánlatkérő bemutatott továbbá többféle esetet, melyet álláspontja szerint a II. r. kérelmező ajánlata szerinti megoldás nem kezel. Mindezeket a Döntőbizottság áttekintette, de a vitatott minimumkövetelmény szempontjából végzett értelmezésekor arra jutott, hogy az érvénytelenség szempontjából nincs relevanciájuk.

144. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi eleme körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

145. A III. r. kérelmező az ajánlatához csatolt műszaki leírás 16. oldalán, valamint 27-33. oldalain mutatta be a műszaki minimumkövetelmény 6.9. pontjának való megfelelését. Ebben szerepelt arra vonatkozó kijelentés, hogy „a rendszerek vezérlői, processzor egységei szoftvermódosítás és konfigurációmódosítás ellen fizikai reteszeléssel védettek lesznek. A fent említett korlátozások létezése miatt, ideértve a fizikai akadályokat is, a PCS7 gyártója már nem helyez el a vezérlő és processzor egységeiben olyan különleges kapcsolókat, amelyek fizikailag blokkolnák a szoftvert és a konfigurációs módosításokat. Az Ügyfél tartós érdeklődése esetén minden, a CPU410-5H-t tartalmazó szekrénybe beszerelhető és csatlakoztatható egy binárisan zárható kulcsos kapcsoló, amely bináris bemeneten keresztül és az SFC109 szoftverblokk hívásával átkapcsol a 2. védelmi szint és a 3. védelmi szint között.” Az ajánlatkérő 2020. április 17-én hiánypótlási felhívást küldött a III. r. kérelmező részére, többek között annak érdekében, mutassa be, hogyan működik az előírt fizikai reteszelés. A III. r. kérelmező hiánypótlásában közölte többek között, hogy a minimumkövetelményt „számos adminisztratív és technikai intézkedés”-sel, zárható helyiségekkel, belépési jogosultságokkal oldja meg, illetve „nem helyez el a vezérlő és processzor egységeiben olyan különleges kapcsolókat, amelyek fizikailag blokkolnák a szoftvert és a konfigurációs módosításokat”. Közölte továbbá, hogy binárisan zárható kulcsos kapcsoló segítségével kapcsol át különböző védelmi szintek között, „a zárható kulcsos kapcsolóval „reteszelt” pozícióban, bináris bemeneti jel segítségével az SFC109 funkcióblokkban beállításra kerül a MODE=12 paraméter. Az így beállított SFC109 funkcióblokk megakadályozza a CPU410 kontrollerekben a távoli szoftver-olvasást/írást és a konfigurációmódosítást.”

146. A Döntőbizottság álláspontja szerint az érvénytelenné nyilvánítás jogszerű, mert az ajánlatkérő elvárása a szélsőségesen szenzitív biztonságot megkövetelő rendszerében egy fizikai leválasztás (reteszelés) volt a vezérlőprocesszorok vonatkozásában, melyet a kérelmező azzal nem teljesített, hogy megajánlott egy olyan rendszert, melyben logikai blokkolást biztosít a processzor elérésében, jogosultság szintekkel biztosít, zárható szekrényeket alkalmaz. A blokkolás

- egyrészt nem választja le fizikailag a processzort az illetéktelen hozzáféréstől, hanem csak a processzorba beépített logika alapján egy erre kijelölt irányból adott vagy elvett jellel megakadályozni hivatott a vezérlőprocesszornak az utasítás elfogadását, azaz nem képez valódi leválasztást,
- másrészt éppen a vezérlőprocesszor fizikai reteszelésének hiányából kifolyólag a beadott dokumentumokból nem garantálható, hogy a felvázolt rendszernek nincs olyan útvonala – akár nem üzemszerű működés esetén – melyen keresztül képes megkerülni egy vezérlőjel/utasításcsomag a vezérlőprocesszorok felé üzemszerűen vezető útvonalat,
- és fentiekből kifolyólag az előzőekből eredően nem zárható ki az, hogy a processzor így elérhetővé válik egy benne lévő logikai működési hiba, egy megfelelően végrehajtott szoftveres támadás esetében.

147. A Döntőbizottság megvizsgálta a III. r. kérelmező 2020. június 24-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelmét, amelyben nem szerepelt az ajánlatban, illetve a hiánypótlásban kifejtettekhez képest többlet-információ. Az előzetes vitarendezési kérelemben a hiánypótlás került kivonatosan megisméltésre, majd egy nyilatkozatot tartalmazott arra vonatkozóan, hogy a III. r. kérelmező a fizikai reteszelés megvalósítja és erről nyilatkozott ajánlatában, hiánypótlásában. Tekintettel arra, hogy az előzetes vitarendezési kérelem további hiányokat, tisztázásra szoruló körülményeket nem valószínűsített, a Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenségi döntés jogszerű, mert az ajánlatkérő által előzetesen rögzített egyik műszaki minimumkövetelménynek való megfelelés nem került a III. r. kérelmező által igazolásra.

148. A Döntőbizottság megvizsgálta továbbá a III. r. kérelmező jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatát. Nem értett egyet azzal, hogy a műszaki megfelelést egy másik terméktámogató dokumentumra mutató nyilvánosan elérhető link vagy a védelmi funkció tesztelése, illetve a javasolt műszaki megoldásnak az ajánlatkérő képviselői részére történő bemutatásával kellett volna igazolni. A III. r. kérelmező által említett internetes elérhetőséggel kapcsolatos álláspontja, mely szerint „Az Ajánlattevő megoldásának fenti leírása alapján és a Siemens szabadon hozzáférhető műszaki dokumentációjának (pl. az A5E41675609-AA dokumentum, 4.6 fejezet, 3 számú francia bekezdése, internetes link: https://cache.industry.siemens.com/dl/files/826/109751826/att_933153/v1/STEP_7_-_System_and_Standard_Functions_for_S7-300_and_S7-400.pdf) részletes leírásaiból következik, hogy a fenti módon a PCS7 CPU 410-5H kontrollerekhez csatlakoztatott, „reteszelt” helyzetbe (Protection level 3, lásd fentebb, avagy szintén a MODE=12 a felhasználói programban /szoftverben/) zárható kulcsos kapcsoló teljesen megakadályozza a kontrollerek szoftvermódosításának és konfiguráció módosításának lehetőségét a szekrények és a mérnök állomások, vagy más munkahelyek között kialakított távolsági kommunikációs kapcsolaton keresztül.” egyértelműen az ajánlatában kifejtett, fizikai reteszelésnek nem tekinthető megoldást mutat be. A közbeszerzési dokumentáció fentebb hivatkozott előírásai alapján a minimumkövetelményeknek való megfelelést a benyújtott szakmai ajánlat alapján kellett az ajánlattevőknek igazolniuk, melyre a III. r. kérelmező esetében nem került sor. Nem vizsgálta továbbá a Döntőbizottság a III. r. kérelmező azon hivatkozását, amely az érintett műszaki minimumkövetelmény jogszerűségét érintő kifogást tartalmazott, tekintettel arra, hogy az erre vonatkozó jogorvoslati határidők a III. r. kérelmező esetében eltelték és egyébként maga a minimumkövetelmény, valamint az ajánlatkérő érvénytelenségi indokolása a III. r. kérelmező műszaki szakmai ajánlata tekintetében értelmezhető volt.

149. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a III. r. kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi elemét elutasította.

150. Az I. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének második kérelmi eleme egyrészt arra vonatkozott, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdését a bírálati szakaszban, mert már akkor olyan részletességű hiánypótlást kellett volna kibocsátania, mint az I. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelme alapján tette azt.

151. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az I. r. kérelmező részére az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok előírásai, illetve a Kbt. 71. § (1) bekezdése alkalmazásával a közbeszerzési eljárás során biztosította a hiánypótlás lehetőségét, a 2020. április 17-én küldött hiánypótlási felhívásában egyértelműen kérte a fizikai reteszelés szakmai ajánlatban történő bemutatását. Az ajánlatkérő számára a hiánypótlási felhívás kibocsátásakor értelemszerűen nem állt rendelkezésre valamennyi információ ahhoz, hogy annak alapján olyan

részletezettségű hiánypótlási felhívást bocsásson ki, mint amilyen a felvilágosítás-kérés lett. Ennek oka, hogy az ajánlatkérő a hiánypótlási felhívás kibocsátásakor még nem ismerte az I. r. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét, ezért nem volt képes olyan részletezettségű hiánypótlási felhívás kialakítására. Az I. r. kérelmező vitarendezési kérelme alapján azonban megfogalmazta az ajánlatkérő az I. r. kérelmező által kifogásolt tartalmú és mélységű felvilágosításkérést. A Döntőbizottság tehát önmagában azért, mert az ajánlatkérő 2020. április 17-i hiánypótlási felhívása nem volt olyan részletezettségű, mint a felvilágosításkérés, jogsértést nem állapíthatott meg. A felvilágosításkérésben ugyanakkor egyértelműen rögzítésre kerültek azok a sarkalatos kérdések, amelyek tekintetében az ajánlatkérő az ajánlat műszaki tartalmát érintő ellentmondásokat tapasztalt az előzetes vitarendezési kérelem alapján.

152. A Kbt. 80. § (4) bekezdése szerint az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket.

153. A Döntőbizottság álláspontja szerint az I. r. kérelmező által benyújtott vitarendezési kérelem lehetőséget adott a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján az ajánlatkérő számára arra, hogy a bírálati szakaszba visszahelyezze az ajánlatot és felvilágosítást kérjen. Az I. r. kérelmező által hiányolt intézkedést tehát az ajánlatkérő megtette, amikor az előzetes vitarendezési kérelem alapján élt a Kbt. 80. § (4) bekezdésében foglalt lehetőséggel és a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján felvilágosítást kért tőle. A felvilágosítás azonban érdemben nem befolyásolta az ajánlatkérő érvénytelenségi indokolását, tekintettel arra, hogy a műszaki leírás 6.9. számú minimumkövetelménye megvalósítását az ajánlattevő – az első kérelmi elemnél kifejtettek szerint - felvilágosításával sem támasztotta alá.

154. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság az I. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének második kérelmi elemét elutasította.

155. Az I. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének harmadik kérelmi eleme szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 80. § (4) bekezdés utolsó mondatát, mert nem tájékoztatta részletekbe menő módon az I. r. kérelmezőt arról, hogy mely okból nem fogadta el az előzetes vitarendezési kérelemben, illetve a felvilágosításban foglaltakat.

156. A jogalkotó a Kbt. 80. §-ában határozta meg az előzetes vitarendezésre vonatkozó szabályokat. E rendelkezések között – a Kbt. 80. § (4) bekezdésében - rögzítette azt is, hogy az ajánlatkérő köteles a vitarendezést kérelmezőt hét munkanapon belül tájékoztatni a kérelemmel kapcsolatos válaszáról. Az ajánlatkérő ezen kötelezettségének akkor tesz eleget jogszerűen, ha a vitarendezési kérelemben foglaltakat megvizsgálja, döntést hoz a vitarendezési kérelem tárgyában, majd a felvilágosítást érintő álláspontjáról tájékoztatja a vitarendezési kérelem előterjesztőjét. Az előzetes vitarendezés jogintézményének az a célja, az a rendeltetése, hogy a vitatott kérdésben, az esetleges jogorvoslati kérelem benyújtása előtt,

lehetőséget adjon az érintett felek számára az eltérő álláspontok ütköztetésére. Az ajánlatkérő akkor tesz eleget törvényi kötelezettségének, ha az előzetes vitarendezés iránti kérelemben foglaltak vizsgálata után meghozott döntését megalapozó indokait a vitarendezési kérelemre adott válaszában kifejti, azaz ismerteti a kérelmezővel döntése alapját képező álláspontját, tudomására hozza, hogy egyet ért-e, vagy sem a kérelemben foglaltakkal. A kérelmező csak az ajánlatkérő kellő mértékben kifejtett álláspontjának ismeretében kerül abba a helyzetbe, hogy alapos döntést tudjon hozni abban a kérdésben, hogy benyújt-e jogorvoslati kérelmet az ajánlatkérő vitatott eljárási cselekménye, döntése ellen.

157. A Döntőbizottság megállapította, hogy ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére részletes, az alkalmazott jogszabályok tartalmára és az adott ügyre kiterjedő választ adott, amelyben kifejtette, hogy mely okból került sor az előzetes vitarendezési kérelem alapján felvilágosítás kérésére, illetve elemezte az előzetes vitarendezési kérelem alapján benyújtott felvilágosításban foglaltakat. Az ajánlatkérő tájékoztatást adott arról is, hogy a felvilágosítást nem tudta elfogadni, ennek a válaszban részletes indokát adta. E körben kifejtette, hogy a felvilágosítás elfogadása a Kbt. általa idézett jogszabályi előírásaiba ütközne, mert az I. r. kérelmező ajánlata műszaki meg nem felelősége az ajánlatkérő álláspontja szerint sem hiánypótlással, sem felvilágosítással, sem előzetes vitarendezési kérelemmel nem orvosolható.

158. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válasza nem ütközött a Kbt. 80. § (4) bekezdésébe: abból az I. r. kérelmező számára megismerhető volt, hogy az ajánlatkérő milyen intézkedéseket tett az előzetes vitarendezési kérelem alapján, mely módon vizsgálta meg az I. r. kérelmező felvilágosítását és részletesen ismertetésre került benne az ajánlatkérő álláspontja. Az I. r. kérelmező az előzetes vitarendezési kérelemre adott válasz alapján abba a helyzetbe került, hogy képes volt megítélni, él-e jogorvoslati kérelemmel ajánlata érvényességét illetően, illetve ebbéli helyzetében képes volt döntést hozni azzal kapcsolatosan, hogy az ajánlatkérő mely döntését, jogértelmezését, intézkedését, mulasztását támadja.

159. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság az I. r. kérelmező jogorvoslati kérelme harmadik kérelmi elemét elutasította, ezzel együtt a Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a kérelmi elem keretei között nem az ajánlatkérő álláspontjának jogszerűségét, hanem a válasznak a Kbt. 80. § (4) bekezdés második mondatának való megfelelését vizsgálta.

160. A II. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének második kérelmi eleme arra irányult, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2. § (2) bekezdése szerinti egyenlő bánásmód alapvető követelményét, amikor nem küldött a II. r. kérelmező részére hiánypótlási felhívást, illetve nem kért tőle felvilágosítást a bírálat során akkor, amikor valamennyi egyéb ajánlattevő esetében ezt megtette.

161. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás okafogyottá vált.

162. A Döntőbizottság a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének első kérelmi elemét érintően megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon nyilvánította érvénytelenné a II.

r. kérelmező ajánlatát. A hiánypótlási felhívás, illetve felvilágosításkérés az ajánlat érvényessé tételét szolgálja, és a Döntőbizottság döntéséből eredően a II. r. kérelmező ajánlata – az ajánlatkérői indokolás alapján - nem minősül érvénytelennek. A Döntőbizottság döntéséből eredően egyrészt az ajánlattevő ajánlata nem minősül érvénytelennek a jogorvoslati kérelemben vitatott okok miatt, másrészt a Döntőbizottság, mivel nem ő végzi az ajánlatok bírálatát, nem tud olyan körülményről, amely miatt a II. r. kérelmező felé az ajánlatkérőnek hiánypótlási felhívást kellene kibocsátania, illetve felvilágosítást kellene kérnie.

163. Figyelemmel arra, hogy a II. r. kérelmező ajánlata nem minősül érvénytelennek, illetve a Döntőbizottság előtt jelenleg nem ismert olyan ok, amelyre tekintettel tőle felvilágosítást kellene az ajánlatkérőnek kérni, a II. r. kérelmező esetében a Kbt. 71. §-a szerinti jogintézmény alkalmazása jogszerűségének vizsgálata okafogyottá vált, ezért a Döntőbizottság a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének második kérelmi eleme tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette.

164. A III. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének második kérelmi elemében kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés során csak egy alkalommal hívta fel őt hiánypótlásra, holott az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak alapján az ajánlatkérőnek felvilágosítást kellett volna kérnie tőle.

165. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a III. r. kérelmező részére az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok előírásai, illetve a Kbt. 71. § (1) bekezdése alkalmazásával a közbeszerzési eljárás során biztosította a hiánypótlás lehetőségét, a 2020. április 17-én küldött hiánypótlási felhívásában egyértelműen kérte a fizikai reteszelés szakmai ajánlatban történő bemutatását. A 2020. április 17-i hiánypótlási felhívásban azonban szerepel, hogy az ajánlat alapján nem állapítható meg a vonatkozó műszaki minimumkövetelménynek való megfelelés. A III. r. kérelmező a hiánypótlásában sem mutatta be, mely módon kerül sor a 6.9. pont szerinti műszaki minimumkövetelménynek való megfelelésre, előzetes vitarendezési kérelmében továbbá kizárólag a hiánypótlásában foglaltakat ismételte meg. A III. r. kérelmező vitarendezési kérelme az ajánlatkérő számára nem valószínűsített olyan körülményeket, amelyek alapján alkalmaznia kellett volna a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerinti jogintézményt: a III. r. kérelmező vitarendezési kérelme az ajánlatban sem hiánypótlási tilalommal nem érintett hiányosságot, sem nem egyértelmű, tisztázásra szoruló kijelentést, nyilatkozatot nem valószínűsített.

166. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a III. r. kérelmező esetében az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 71. § (1) bekezdését, amikor nem rendelt el hiánypótlást, illetve nem kért felvilágosítást a kérelmezőtől, ezért a III. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének második kérelmi elemét elutasította.

167. A III. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének harmadik kérelmi eleme szerint az ajánlatkérő megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy az I. r. kérelmezőtől kért az előzetes vitarendezési kérelme alapján felvilágosítást, míg tőle nem.

168. A Kbt. 2. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

169. A Döntőbizottság és a bíróságok több határozata is rámutatott már arra, hogy az alapvető előírások megsértésének megállapítására abban az esetben van lehetőség, ha a jogorvoslati kérelemben kifogásolt magatartást a Kbt. tételesen nem szabályozza. Jelen

esetben a III. r. kérelmező azért kérte az egyenlő elbánás alapvető követelményének a megsértése megállapítását, mert nem kapott hiánypótlásra, felvilágosításra lehetőséget, akkor, amikor az álláspontja szerint ugyanabban a helyzetben lévő I. r. kérelmező igen. Rögzítendő az alapelv értelmezése körében, hogy az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvének célja a közbeszerzési eljárásban részt vevő vállalkozások közötti egészséges és hatékony verseny kialakulásának elősegítése, megköveteli, hogy valamennyi ajánlattevő azonos esélyekkel rendelkezzen ajánlata összeállításakor és ebből következően azt a követelményt is magában foglalja, hogy valamennyi ajánlattevő tekintetében ugyanazon feltételek vonatkozzanak az ajánlatokra. A szóban forgó alapelv szabályozásának alapvető célja, hogy kiküszöbölje az ajánlatkérő részrehajlásának és önkényességének kockázatát. Megköveteli, hogy az odaítélési eljárás valamennyi feltétele és szabálya érthetően, pontosan és egyértelműen legyen megfogalmazva a közbeszerzési dokumentumokban.

170. Az alapelv érvényesülésének vizsgálata akkor lehetséges, amikor van az alapvető sérelmet állító kérelmezőtől eltérő, nála az ajánlatkérő intézkedése következtében kedvezőbb helyzetben lévő ajánlattevő. Nem lehet az alapelv érvényesülésének hiányát számon kérni, ha az ajánlattevők megítélése tekintetében különbség áll fenn. Jelen esetben az ajánlatkérő a III. r. kérelmező esetében úgy ítélte meg, hogy az előzetes vitarendezési kérelem alapján nincs lehetőség további felvilágosítást kérni, mert az nem változtatna a III. r. kérelmező ajánlata érvényességén, és mindezzel egyébként a Döntőbizottság is egyetértett az első és második kérelmi elem vizsgálatakor. A III. r. kérelmező esetében tehát a hiánypótlási felhívás kibocsátásának, illetve a felvilágosítás kérésének elmaradása nem sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét, mert a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerinti jogintézmények alkalmazásának az ajánlattal kapcsolatosan egyébként sem volt helye a III. r. kérelmező esetében. A Döntőbizottság rögzíti, hogy önmagában az egyenlő bánásmód követelményének alapvetőből nem következik, hogy abban az esetben is kell hiánypótlási felhívást kibocsátani, illetve felvilágosítást kérni, ha az érintett ajánlattevő esetében ennek már nincs helye akkor, ha a többi ajánlattevő esetében erre sor kerül.

171. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a III. r. kérelmező jogorvoslati kérelmének harmadik kérelmi elemét elutasította.

172. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az I. r. kérelmező és a III. r. kérelmező alaptalan jogorvoslati kérelmeit elutasította, míg a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi eleme körében megállapította a jogsértést, míg a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelme második kérelmi eleme körében a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján megszüntette. A Döntőbizottság továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette az ajánlatkérő által 2020. június 15-én a II. r. kérelmező részére megküldött érvénytelenségi döntést. Az érvénytelenségi döntés megsemmisítése nem érinti az ajánlatkérő I. r. és III. r. kérelmező esetében hozott érvénytelenségi döntéseket, illetve az ajánlatkérő a II. r. kérelmező ajánlatának bírálatát és vele a tárgyalásokat ezt követően a vonatkozó előírások szerint jogosult folytatni.

173. A Döntőbizottság a kérelmezők ilyen irányú kérelmei ellenére nem alkalmazott ideiglenes intézkedést, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást 2020. július 24-én felfüggesztette.

174. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének - továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

175. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, melynek során a megvalósított jogsérelem súlya körében értékelte, hogy az olyan ajánlatkérői előírás téves értelmezésén alapult, amely a közbeszerzési eljárás kimenetelére nem volt kihatással, továbbá azt is, hogy a jogsértés reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, azt is mérlegelte ugyanakkor, hogy a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás között nem telt el hosszú időtartam. A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy az ajánlatkérő közbeszerzését érintően egyidejűleg előterjesztett három jogorvoslati kérelem összesen nyolc kérelmi elemet tartalmazott, melyek közül egy kérelmi elem bizonyult alaposnak. Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (5) bekezdése szerinti maximális mértéknek (a közbeszerzési eljárás becsült értékének 15 %-a).

176. A Döntőbizottság helyt adott a II. r. kérelmező jogorvoslati kérelme első kérelmi elemének, illetve a jogorvoslati eljárást a második kérelmi elem tekintetében megszüntette, ezért a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 126. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján rendelkezett arról, hogy az ajánlatkérő a II. r. kérelmező részére fizesse meg az igazgatási szolgáltatási díj Közbeszerzési Hatóság bevételeit képező részét, valamint a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján rendelkezett az igazgatási szolgáltatási díj csökkentett részének visszafizetése érdekében. Az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja alapján az I. és III. r. kérelmezők viselik a jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket.

177. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi

Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. augusztus 25.

*Dr. Fáry Zoltán sk.
a tanács elnöke*

*Bonifert Zsolt sk.
közbeszerzési biztos*

*Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. I., II., III. r. kérelmezők képviselői, kizárólag elektronikus úton
3. Miniszterelnökség, kizárólag elektronikus úton
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton